

”זרשת וחקרת”

חוברת מחקר על דבר הפאות החדשות
לאור ההתעוררות בקהילות החסידים בנידון

מהדורה מותאמת לקהילות החסידים, לאור ההתעוררות בכלל קהילות הקודש
זכית, קראת?
אנא, השתדלו להעביר את החוברת הלאה לזיכוי הרבים

יו"ל ע"י ארגון
"זדרשת זחקרת"

מכתב זה היה למראה עיני האדמורי"ם שליט"א ונחתם ע"י שליחם

תשרי תשפ"ד

בה"י

קריאה קדושה לנשות ישראל מכלל קהילות הקודש

מאחר ולדאבון לב, נתרבו מאד בשוק פאות נכריות שאסורות בלבישה מחמת הלכות וגדרי הצניעות, הן באורך הפאה והן בצורתה, כאשר פאה הנראית כשערה הטבעי של האשה וכאילו אינה נשואה או פאת לייס נאסרו ע"י כל גדולי הפוסקים ללא שום הוראת היתר, ונשים רבות נכשלות מחמת חוסר ידיעה הן בפרטי ההלכות והן בחומרתן.

ובנוסף לזה, מאחר שהרבה מהפאות הנעשות משיער טבעי, מקורן מבתי עבודה זרה בהודו, והרבה פוסקים סוברים שיש בזה איסור תורה של תקרובת עבודה זרה, ולדבריהם אסור לרכוש וללבוש פאות שאין בירור גמור מהו המקור של השיער, והבירור אפשרי רק ע"י פיקוח צמוד של משגיחים יהודים יראי שמים שמפקחים משעת גזיזת השיער עד סוף תהליך הייצור ורכישת הפאה.

על כן מגלים אנו דעתנו דעת תורה, לכל משפחות החרדים לדבר ה', לאלו הנוהגות ללכת עם פאות, יקפידו מאד שיהיו הפאות צנועות בתכלית, ובהתאם לגדרי הצניעות שנקבעו ע"י פוסקי דורנו.

והיות ולאחרונה נמצא בשוק פאות איכותיות הנעשות מ'שיער שאינו טבעי', ועם זאת טיב איכותן דומה לשער הטבעי, על כן קוראים אנו בזה בקריאה ובקשה לכל משפחות החרדים לדבר ה', לאלו הנוהגות ללכת עם פאות, לחבוש פאות כשרות ש'אינן משער טבעי', שבהן מעלות גדולות בצניעות וללא חשש תקרובת עבודה זרה.

ובזכות שנשות ישראל הצדקניות יזהרו ממכשולים חמורים אלו, יתברכו בכל הברכות האמורות בתורה ויזכו לרוב נחת מצאצאיהם היקרים, ויגדלו אותם לתורה ליר"ש ולחופה ולמעשים טובים, מתוך מנוחת הנפש והרחבת הדעת, ובשכר נשים צדקניות נגאלו אבותינו ממצרים, וכבר אמרו חז"ל שאין הדורות נגאלים אלא בשכר נשים צדקניות שיש בדור, ויה"ר שבזכות חיזוק קדושת ישראל יחיש גאולתינו במהרה.

ועל זה באנו על החתום

הקהילות לפי סדר א ב

דזיקוב ויזניץ ישעי' ליבוביץ	ברסלב ניסן דוד קיוואק	באבוב 45 אלי' חיים שטרנבוך	ביאלא מאיר צבי ברנד	בעלזא שמאי קהת הכהן גרוס
זוטשקא נפתלי צבי מוטצען	ויזניץ בית שמש ישראל טננהויז	מרכז חסידי ויזניץ ישראל גרינברג	ויזניץ צבי הירש ויזניצר	דושינסקי עמרם אופמן
מכנובקה בעלזא מאיר וייס	ליובאוויטש יצחק יהודא ירוסלבסקי	לעלוב יצחק אייגר	טשערנאביל יעקב מרדכי בהרה"צ מוהר"ר משולם זוסיא זצוללה"ה	זוועהיל יעקב לייב גולדמן
סערט ויזניץ דוד שלמה זולדן	סאטמאר יעקב מענדל ניילינגער	סטיטשין שמואל יהודא זילבער	נחלת יעקב יעקב ישראל שמרלר	נדבורנה זאב ברוך גלבשטיין
סאטמאר משה פאללאק	סקווירא יעקב אייזנברגר	סלאנים יצחק מתת' וינברג	סקולען מנחם זאב שטרן	סטריקוב מרדכי שמעון מושקוביץ
קרעטשניץ דוד משה ראזענבוים	צאנז יעקב ישראל שמרלר	פינסק קרלין מרדכי צבי ברנשטיין	ערלוי יואל צבי דנציגר	סאסוב העניך טייטלבוים
	תורת חכם יצחק מאיר מורגנשטערן	שבט הלוי מרדכי קליין	ראחמסטריוקא דוד טווערסקי	

ג.ב.

א. ישנן עוד קהילות חשובות שביקשו להצטרף ומפאת קוצר הזמן טרם הספיקו להצטרף, ואי"ה מכתב זה יצא שוב בהמשך מעודכן עם שאר הקהילות שברצונם להצטרף.

ב. כמובן אין בכל דברינו דלעיל שום הכרעה במח' גדולי הפוסקים הנודעת האם יש בכלל היתר בחבישת פא"ג, וכל דברינו מיועדים רק לאלו שנוהגים ע"פ רבותיהם כפוסקים המתירים חבישת פא"ג.

ג. גם בפאות משער לא טבעי, מצוי מכשול שהפאניות מוסיפות שער טבעי, ולכן צריך להיזהר שגם ה'תוספת שיער' יהיה רק משער שאינו טבעי עם הכשר והשגחה מטעם מעבדה המומחית לכך כמו מעבדה לבדיקת שעטנו או שער טבעי עם כשרות טובה שמפקחת משעת גזיזה,

מהדורה מותאמת לקהילות החסידים, לאור ההתעוררות בכלל קהילות הקודש
זכית, קראת?
אנא, השתדלו להעביר את החוברת הלאה לזיכוי הרבים

**מהדורה זו יצאה לאור ע"י ארגון
"ודרשת וחקרת"
ותוכן החוברת נתקבל באדיבות
מכון "הישכם אוהבים"**

ש כל מעֹשֵׂה
לֹא אֶלְקִים אֲתֶכֶם
לַעֲשֹׂת

הַיֵּשׁׁכְּכֶם אֱלֹהִים אֶת ה'

ש בְּכֹל לַלְבָבְכֶם
וּבְכֹל יָנֹכְשׁׁכֶם

(לְחַרְטוּם יִשְׂרָאֵל)

מחקר מקיף מציאותי והלכתי
בענין תקרובת עבודה זרה בפאות

"כִּי אֲתָה בָּא אֶל הָאָרֶץ...

לֹא תִלְמַד לַעֲשׂוֹת כְּתוֹעֲבַת הַגּוֹיִם הָהֵם." (דברים יח, ט)

רש"י: "לא תלמד לעשות - אבל אתה למד להבין ולהורות, כלומר להבין מעשיהם
כמה הם מקולקלים ולהורות לבניך לא תעשה כך וכך שזה הוא חוק העובדי כוכבים".

לשאלות וקבלת חומר רב בנושא, בירורים, ותרומות

0583277123 0504137174

8388832@gmail.com

קו מידע בנידון - 0747962328

מכון "הישכם אוהבים"

כל הזכויות שמורות למכון "הישכם אוהבים"
אין להעתיק מחומר זה בכל צורה שהיא, אלא ברשות מפורשת

תזכך הענינים לחלק א'

הקדמה.....יא

פרק א'

הודו המציאות בשטח.....יג

תושבי הודו הינם עובדי ע"ז באדיקות מופלגת, ואחת מעבודותיהם היא תגלחת השיער כעבודה לאליל.

ההונד'.....כ
הנחה לפניו.....כ
עדויות מאמינים.....כ
השלטים.....כא
מקום התגלחת.....כג
צורת התגלחת.....כד
יבושו כל עובדי פסל.....כה

צורת המסחר בהודו.....יד
הודו - אימפריה של טומאת ע"ז.....טו
האליל.....טז
זה כנגד זה.....יז
התגלחת.....יט
למה מתגלחים.....יט
האגדות.....יט

פרק ב'

השיער ההודי כובש את השוק..כט

השיער ההודי הינו המשובח ביותר, המצוי ביותר, הזול ביותר, והנפוץ ביותר.

איכות.....מ
עמידות.....מ
הסבר קצר על הקשקשת.....מב
שיער הילדים.....מג
סין - אימפריית עיבוד השיער.....מג
השיער ההודי שובר את השוק.....מד

כשאופנה וע"ז נפגשים.....כט
כמות.....לא
מפלצת שמקיאיה שיער.....לד
עלות.....לז
זמינות.....לז
אורך.....לט
צבע.....לט

פרק ג'

שאר המקורות לשיער.....מז

שיער משאר המקורות אינו מסחרי כלל וכלל

מדינות נוספות המייצאות שיער.....נח
תרשים זרימה.....ס

התנגדות העולם לשיער ההודי.....מט
שיער ברזיל כדוגמא.....נד

בפניה למכון ניתן להשיג:

- קונטרס השלם "הישכם אוהבים"
 - קונטרס "פאת קדמה" ב' חלקים
 - עיונים בדברי החיד"ו וייס בעל שו"ת ויען דוד
 - עיונים בדברי הגר"י בעלסקי
 - עיונים בדברי הגרמ"ש קליין
 - קונטרס "עדות השליחים"
 - קונטרס בדין אל תפנו אל האלילים
 - קונטרס "הנאמנות" מהי רמת הנאמנות הנצרכת בכדי לסמוך על הסוחרים
 - קונטרס "רוח שערה" אודות כשרות חניכי הישיבות
 - קונטרס "הררים התלויים בשערה"
 - תמליל שיעור הרב פנחס ברונפמן בענין הכשרות
 - תמליל דרשות הרב יצחק שטיין
 - תמליל דרשת האדמו"ר מוייען
 - קונטרס "הרימו מכשול"
 - ספר "וילאו למצוא הפתח" ב' חלקים - תגובה על קונטרס "הכצעקתה"
 - תיעוד גביית העדות בבית הראב"ד הגר"מ שטרנבוך הכולל קטעי תיעוד מהודו
 - מצגת על שוק השער העולמי, על ההונאה במסחר זה, ועל נאמנות הסוחרים ועוד חומר רב ומגוון בנידון.
- וכן ניתן לקבל מקורות רבים ומסודרים על כל שאלה ונידון במציאות.

וכן ניתן להשיג את כל הנ"ל ועוד חומר רב ומגוון בדיסק און קי המכיל תוכנה מיוחדת להצגת החומר בצורה נוחה ונעימה.

חלק א'

עריכת הסוגיא

- א. הודו - המציאות בשטח
- ב. השיער ההודי כובש את השוק
- ג. שאר המקורות לשיער

כִּי מִנְסָה יְיָ אֱלֹהֵיכֶם אֶתְכֶם
לְדַעַת הַיְשָׁכֶם אֶהְיֶה אֶתְיִי אֱלֹהֵיכֶם
בְּכָל־לִבְבְּכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם
(דברים יג ד)

כתב האברבנאל -

"כי יקום בקרבך נביא או חולם וגו' עד כי יסיתך. לפי שהזהירם על עבודת בית הבחירה וצוה אותם שלא יוסיפו על הדבר מעבודות הגוים לאלהיהם. הזהירם בפרשה הזאת שלא יתפתה לבנם בשום דבר מעניני ע"ז. וגם כי יצוה בזה נביא או חולם חלום ויתן להם עליו אותות ומופתים.

והנה הביא שלש פרשיות סמוכות זו לזו. והם כי יקום בקרבך נביא. כי יסיתך אחיך וגומר. כי תשמע באחד שערריך וגומר (א.ה. היינו פרשיה דעיר הנידחת). וענין הפרשיות האלה הוא. כי האדם פעמים שיתפתה לחטא אם בלמדו מנביא או חכם שיראוהו חוטא ויתלה עצמו באילן גדול.

ופעמי' יתפתה מאחיו ורעי' וקרוביו שימשך אחרי דבריהם ויעשה כמעשיהם. ופעמי' שיתפתה לא לעליונים בחכמה ממנו, ולא לקרוביו, כי אם מפני הכלל. שאם יראה אותם חוטאים בכלל. יאמר לו לבו אל תפרוש עצמך מן הצבור. ויהיה אחרי רבים להטות מדרך הישר. וכנגד שלשה מיני הפתויים הללו באו שלשת הפרשיות הללו."

$$1 + 1 = ?$$

הקדמה

חמור, חדרו חלק ממספקי השירות עם מצלמות וידאו נסתרות (הסרטונים נמצאים בידינו, והובאו כאן מס' תמונות מתוך התיעודים).

במקביל נעשו התקשרויות רבות עם סוחרים, פאניות, חברות ומפעלים, הקשורים לתחום השיער, בבירור כל העניינים הקשורים לתחום - כל מסכת ההתקשרות הנ"ל נמשכה כשנה וחצי לערך, ובמהלכה כל יום ויום נצברו עוד ועוד הקלטות ומסמכים לצורך העניין.

העיקר עליו התסמכנו ביותר הם הדברים מתוך עדותו של הרה"ג ר' אהרון דוד דונר שנשלח בתשס"ד ע"י הגרי"ש אלישיב זצ"ל, וכן דברים מעדותו של השליח חזקיה אמיר דרומי הי"ו, אשר נשלח גם הוא בתשס"ד מטעם בית דינו של הגר"נ קרליץ, וכעת בסיון תשע"ח נשלח שנית ע"י ראב"ד העדה"ח הגר"מ שטרנבוך שליט"א לעמוד על דקדוק הדברים.

כל הדברים המובאים בקונטרס זה יכולים להתאמת אצלנו בקל לכל דורש ומבקש, ומ"מ אין בדברים אלו אלא חיזוק לדברי כלל גדולי ישראל שאחר חקירת ודרישת הדברים הכריעו פה אחד לאסור פאות שאין ידוע מקורם.

ויהי רצון שבזכות ביעור עבודה זרה מארצנו יסור מעלינו כל חרון אף, ויסתלקו מעלינו כלל הגזירות הקשות, ונזכה לביאת גואל צדק במהרה בימינו אמן.

הדברים המובאים בחיבור זה נכתבו ע"פ בירורים יסודיים הכוללים מסמכים רשמיים, כתבות, תיעודים, (החומר שנאסף מהאינטרנט נעשה על ידי נשים באמריקה, וכך החומר הגיע לידי צוות הת"ח העוסקים במלאכה, הכל מן המוכן.) חידוש מרכזי בכל מלאכת איסוף החומר הוא שימוש בצוות של הודים מקומיים שנשכרו במיוחד ע"מ להביא מה שיותר נתונים מהשטח.

צורת העבודה היתה באופן זה: שליחים מטעמינו בהודו, העסיקו אנשי מקצוע מקומיים שיחקרו נושא ע"פ האתגרים שנתנו להם לבירור, הם הציעו תשלום לכל המספק מידע מבוסס עם ראיות מקורות צילומים סרטונים וכדו', משטחי הטמפלים. הפניה לנותני השירות נעשתה באיצטלה של חוקרי דתות מהאוניברסיטה, המעוניינים לכתוב מאמר על טקסי ההינדו השונים. (הדבר נעשה מתוך מודעות לעובדה שהטמפלים עושים כל מאמץ בכדי להסתיר את מקור השיער בעולם.)

בין נותני השירות היה שדר טלויזיה מקצועי, שראיין בין היתר כמה כמרים מובחרים, באמתלא שעושה כן מטעם הטלויזיה, כי אחרת אין כומר שיסכים להתראיין מוסרט לשום אדם.

מספקי השירות עבדו כל אחד באופן עצמאי, מבלי לדעת על פעילות שאר העוסקים במלאכה, דבר שאפשר לנו להצליב נתונים ולחזק את אמיתות הדברים.

מאחר והתיעוד בתוככי הטמפלים אסור באיסור

מסירת עדות שליח
בית הדין ה"ה אמיר
דרומי ט"ו אייר
תשס"ד
בבית הגר"נ קרליץ
זצוק"ל

"דע כשתסתכל בכל התורה ובכל ספרי הנביאים, לא תמצא לשון חרון אף, ולא לשון כעס, ולא לשון קנאה, אלא בע"ז לבד. ולא תמצא שיקרא אויב ה', או צר, או שונא, אלא על ע"ז לבד" (לשון הרמב"ם מורה נבוכים ח"א פל"ו).

מסירת עדות
שליח בית הדין
ה"ה אמיר דרומי
א' תמוז תשע"ח
בבית הגר"מ
שטרנבוך
שליט"א

התורה אומרת (פר' ראה, יב, ג) "וַאֲבַדְתֶּם אֶת שְׁמֵי" ופירש רש"י - "לכנות להם שם לגנאי, בית גליא קורין לה בית כריא, עין כל עין קוץ". משום כך בתוככי החיבור הבאנו שמות האלילים השונים בשינוי ובדרך לעג.

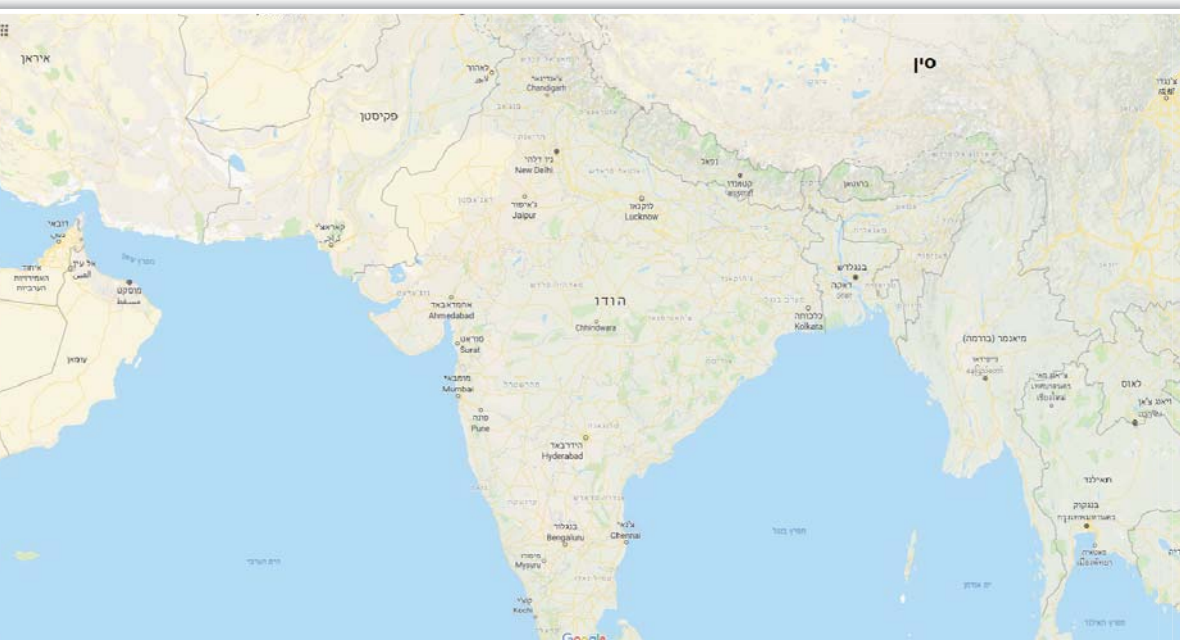

פרק א'

הודו - המציאות בשטח

הודו היא המדינה הראשונה בעולם בגודל אוכלוסייתה, מכילה 17.76% אחוז מתושבי כדור הארץ כ 1.43 מיליארד תושבים (נכון לתאריך 09,2023 למנ') מתוך 7.5 מיליארד תושבים בעולם כולו. (לפי אתר האוכלוסין העולמי info.worldometers)

להודו קו-חוף באוקיינוס ההודי שאורכו למעלה מ 7,000 קילומטרים, היא גובלת עם סין, נפאל, בורמה (מינמאר) בהוטן, בנגלדש ופקיסטן. בין כל המדינות הגובלות עם הודו מתנהלים קשרי מסחר ומעברי סחורות בלתי רשמיים בכמויות ענקיות, במשך כל שעות היממה.

מפת
הודו

צורת המסחר בהודו

כלכלת הודו היא השלישית בגודלה בעולם, וצומחת בקצב מהיר, ואעפ"כ בנתיים רוב תושבי המדינה הינם עניים מרודים.

חלק מרכזי מהמסחר נעשה בלי שום אכיפה, אנשים עובדים קשה בשביל דולר, ילדים קטנים גם הם משמשים ככח אדם, חיים בצורה מחפירה ללא הטכנולוגיה של היום - מדינת "עולם שלישי".

מאות נמלים פזורים לאורך 7,000 ק"מ של רצועת חוף כולל באיזורים הררים ושוממים, רובם מוזנחים וללא השגחה ופיקוח ממשלתי כלל, אוניות מסחר גדולות ומנופים גדולים לפריקת וטעינת סחורה - מצויים גם הם, והכל באופן פיראטי. אפילו כ-30 שדות תעופה מופקרים

יש בהודו, הללו ננטשו על ידי המדינה וחלקם עומדים כיום לשימוש של סוחרים שונים אנשים פרטיים וכדו'.

בתמונות למעלה מומחשת תופעת הברכות הסחורה מהודו לשכנותיה. בדרך זו מבריחים כמויות ענק של שיער טמפלים למדינות השכנות, בלא שידווח הדבר באתרי הסחר הרשמיים במדינה. בתמונות נראה הברחת פרות "קדושות" ע"י מוסלמים הודים, אשר הוא מבצע קשה בהרבה מהברחת שיער.

כידוע הפרות בהודו מקודשות ביותר¹ וע"פ חוקי המדינה אסור לסחור בהן. העונש של הנוגע בפרות הוא שהותר דמו. החל משנת 2007 כל הפרות במערב בנגל חייבות לשאת תג זיהוי עם תמונה למנוע את הברחתם מגבולות המדינה. אעפ"כ ישנם דיווחים ותיעודים רבים על סחר והברחת פרות "קדושות" מהודו למדינות סמוכות ע"י הודים מוסלמים שאינם מאמינים בדת זו. כמו כן קיימת תופעה של הברחת נשק באופן סדיר מהודו לשכנותיה.

עובדות אלו מלמדות גם על כמויות השיער היוצא מהודו המדווחות רשמית באתרי הסחר של המדינה שהוא פחות בהרבה מהכמות המדוייקת הנמכרת, שכן ההודים עושים כל מאמץ שביכולתם כדי לחסוך את עלויות המס, והברחת שיער קלה בהרבה מהברחות אחרות.

הודו - אמפריה של טומאת עבודה זרה

הודו היא המדינה הטמאה ביותר בעולם, מסורת ע"ז של אלפי שנים, ומכשפים גדולים בכל פינה. בסביבות ה-80% מתושביה אדוקים בדת ההינדו, והשאר אתאיסטים מודרניים, מוסלמים, או משוייכים לשאר דתות קטנות כגון בודהה וכדו'. ע"פ שיבוש דת ההינדו ישנם אלילים שונים שכולם התגלמויות של אל אחד שהתגשם באלילים רבים, וכל אליל ממונה על ענין אחר. עיקר אמונתם שבכל תמונה וציור של האליל מתגלמת ושורה איזו התגשמות עצמותו של האליל ברמה מסויימת, באופן שניתן להתפלל, להקטיר, ולהקריב, מול כל תמונה הנצבת לפנייהם.

דברים כגון אלו כתב הרמב"ם (הלכות ע"ז פ"א) שדור אנוש חשבו שרצון ה' הוא להקריב קרבנות לכוכבים והמזלות ואח"כ ייחסו להם כחות עצמיים והחלו לעבוד אותם בעצמם.²

1. ומעניין לציין שדבר זה שבהודו הפרה קדושה להם, כבר הוזכר ברמב"ם במו"נ ח"ג מ"ו, ובאבע"ז שמות ח' כ"ב.

2. וז"ל "בימי אנוש טעו בני האדם טעות גדול ונבערה עצת חכמי אותו הדור ואנוש עצמו מן הטועים היה, וזו היתה טעותם, אמרו הואיל והאלהים ברא כוכבים אלו וגלגלים להנהיג את העולם ונתנם במרום וחלק להם כבוד והם שמשים המשמשים לפניו ראויין הם לשבחם ולפארם ולחלוק להם כבוד, וזהו רצון האל ברוך הוא לגדל ולכבד מי שגדלו וכבדו, כמו שהמלך רוצה לכבד העומדים לפניו וזהו כבודו של מלך, כיון שעלה דבר זה על לבם התחילו לבנות לכוכבים היכלות ולהקריב להן קרבנות ולשבחם ולפארם בדברים ולהשתחוות למולם כדי להשיג רצון הבורא בדעתם הרעה, וזה היה עיקר עבודת כוכבים, וכך היו אומרים עובדיהם עיקרה, לא שהן אומרים שאין שם אלוה אלא כוכב זה, הוא שירמיהו אומר מי לא ייראך מלך הגוים כי לך יאתה כי בכל חכמי הגוים ובכל מלכותם מאין כמוך ובאחת יבערו ויכסלו מוסר הבלים עין הוא, כלומר הכל יודעים שאתה הוא לבדך אבל טעותם וכסילותם שמדמים שזה ההבל רצונך הוא"

כפר טיפוסי בהודו

האליל

האליל חופף את כל חייהם מחשבותם ומעשיהם של אנשי ההינדו. פסילים וצלמים פזורים בהודו בכל פינה, בכל רחוב, בכל סימטה ובכל בית. היחס שלהם לפסל או לצלם - היינו לתמונה של האליל - כאליל עצמו, הם מקטירים לו ומזבחים ומשתחווים לפניו בכל מקום ובכל זמן.

סיפר ה"ה אמיר דרומי - שליח בית הדין: הפסלים האלה קיימים במעט בכל בית, בכל חדר, בכל פינה של רחוב, ואתה רואה אנשים עוברים ואז פתאום הם מזליקים

איזה נר ועושים לפני האליל כך וכך... וממשיכים בזרכס. אז אתם מבינים שפשוט שתהיה תמונה של העבודה זרה בתוך החדר הזה במיוחד.

עיקר אמונתם שבכל תמונה וציור של האליל מתגלמת ושורה איזו התגשמות עצמותו של האליל ברמה מסויימת, באופן שניתן להתפלל, להקטיר, ולהקריב, מול כל תמונה הנצבת לפניהם.

הודי המאמין בשיקוץ הנ"ל, סוגד לאלילו ומקריב לו קרבן בכל עת מזדמנת, בעת צרה, כשנחלץ ממנה או לחילופין בעת שמחה.

ההינדו נפוץ לא רק בהודו, ברחבי העולם פזורים עוד כ 35 מליון מאמינים נוספים. (וגם הם מקריבים שערם לפסלים).

בין המדינות הסוגדות להינדו: מינאמר (בורמה) 7.1 מיליון, נפאל, בנגלדש 11 מיליון, מלזיה 1.1 מיליון, באלי 4 מיליון, סרי לנקה 2.5 מיליון, דרום אפריקה 1.2 מיליון, ארה"ב 1.7 מיליון,

הממלכה המאוחדת (בריטניה) 1.2 מיליון, קנדה 0.7 מיליון, פקיסטן 1.3 מיליון, סינגפור 0.3 מיליון, אינדונזיה, הולנד 0.4 מיליון, ועוד...

זה כנגד זה עשה ה'

"ולבני הפילגשים אשר לאברהם נתן אברהם מתנת וישלחם וגו' קדמה אל ארץ קדם" (בראשית כה ו)

חז"ל הקדושים (סנהדרין צא) מספרים לנו על בני קטורה - ששה במספר, אותם שילח אברהם - "קדמה אל ארץ קדם" במילים אחרות שילחם אל המזרח. ובמפרשים ביארו כל אחד לפי דרכו היא אותה ארץ קדם, אולם יתכן שלבסוף הם הגיעו למזרח הרחוק מאותה ארץ קדם.

כמוש - הוא אלהי מואב (במדבר כא, כט ועוד), שהעבודה אליו הינה הקרבת השיער, וכלשון המכילתא דרשב"י (שמות כה), "ולא תעבדם שלא יעבוד ע"ז כדרך עבודתה כגון... יפעור עצמו לפעור או יקריב שערו לכמוש". והובאו דברי המכילתא ברמב"ם (סה"מ ל"ת ו), בחינוך (מצוה כ"ט), ובמדרש הגדול (דברים ה, ט).

בתהפוכות הרבות שעבר העולם באלפי השנים האחרונות, תופעת האלילות נשתיירה בעיקר במזרח הרחוק.

לגבי אותם מתנות שנתן אברהם אבינו לבני קטורה כתב רש"י (שם) "שם טומאה מסר להם", ובדעת זקנים כתב (שם) וז"ל "שם טומאה שם השדים שמשביעין אותן באדונייהם הממונים עליהם לעשות כל מה שרוצים". יתכן שזו הסיבה לכך שהמכשפים שורצים בהודו, מאידך - אצל בני המזרח הרחוק ישנה מסורת עתיקה על "ששה ענקים" (יתכן שכוונתם לענקי רוח) שהגיעו לפני מס' אלפי שנים, והם העבירו את חכמתם הרבה לבני המקום, על פי נתונים אלו מסתבר לומר שחכמות כגון יוגה, דיקור סיני ועוד, מקורם מאותם מתנות שהעניק אברהם אבינו לבני קטורה.

אם אכן התרבות ההודית, שורשה בששת בני קטורה ששילח אברהם אל "ארץ קדם", מעניין לציין עוד על דמיון רב שיש בין מנהגי העכו"ם הוודים לבין להבדיל - עניינים שונים ביהדות.

בין ההקבלות ניתן למצוא, אמונה בגלגול נשמות, אמונה בעולם הבא ובגאולה, בטקסים תוקעים בקונכה (דוגמת שופר) המזבח הינו ריבוע מדוייק, במקום הקדוש להם אסור לילך בנעלים, מנהג של נתינת משקלו של ילד במטבעות (ערכין) ועוד.

התקשורת ההודית בערוץ 9 שידרה בשנת 2011 סרט תיעודי, בו מראים חנוכת בית תגלחת חדש בטירופטי, שנחנך לאור ריבוי המבקרים שלא הכילו אותם מקומות הגזיזה הקיימים.

ישנו פסל מרכזי מזהב הנמצא בירכתי הטמפל בטירופטי, אלא שלפניו לא נעשית שום עבודת הקטרה או שבירת קוקוס או גילוח שיער ע"י המון העם מטעמי סדר ונקיון שהנהיגו כמרי הדת וכל הפולחן סביב האל נעשה לפני תמנותיו ברחבי המתחם בטירופטי ובמקומות גזיזת השיער, אשר גם שם נחשבת ההקטרה לפני האליל עצמו.

חנוכת אולם תגלחת חדש

הזאת מים טמאים

שבירת קוקוס

הנפת פירות לפני האליל

הנפת אש קטורת

פמליה "מכובדת" מגיעה בלוי צלמים ואנשי תקשורת רבים, וטקס הבאת המנחות מתחיל, צלם האליל יושב לו מרווח במרכז האולם, מעליו תלויים אשכולי בנות לקישוט, שרשראות פרחים סובבות לו, ופירות כמנחה סדורים לו לפניו.

בתחילה הממונה אוחז בידו כלי קטן עם מים, ובאמצעות אגודת עלים הוא זורה מים על העומדים סביב (מזכיר הזאת מי נדה ע"י אזור להבדיל א"ה).

קוקוס נשבר בפני האליל ומוגש לפניו. לאחר מכן מונף מגש קטורת בפני האליל,

ושוב מונף מגש פירות בידי כמה מהעובדים שסביב, דוגמת הנפת הביכורים להבדיל אלף אלפי הבדלות.

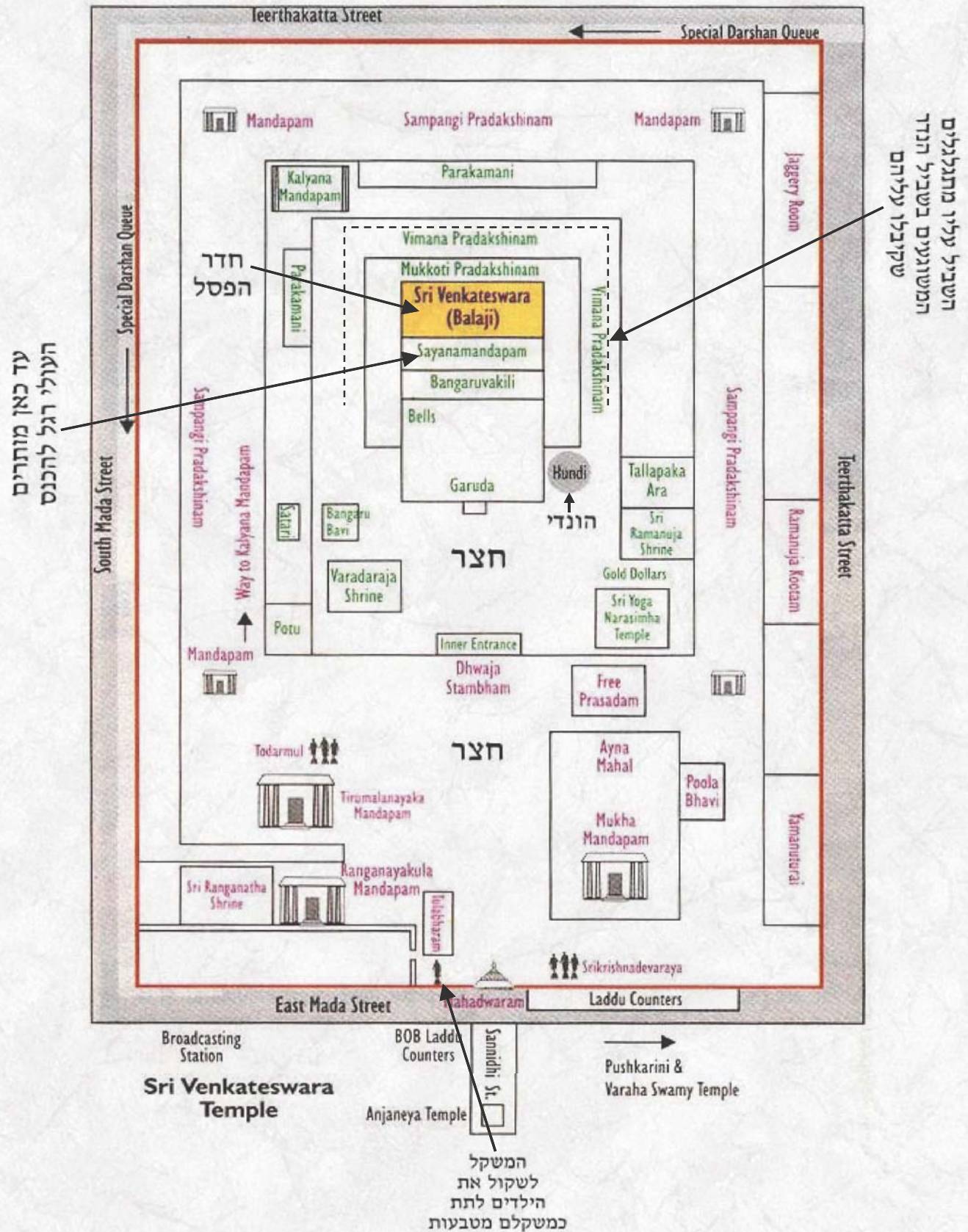
מענין לציין שרק אנשים מזרע ה"ברהמנים" (לטענתם הם בני אברהם אבינו ע"ה) יכולים להיות כמרים או מגלחים. וגם זה רק בתנאי שהללו עברו טקס הכתרה וחינוך, הכולל גילוח לפני האליל בגיל 13, מלבד הגילוח שגולח בילדותו.

גזע הברהמנים הינו גזע מיוחס שנמצא בראש ההיררכיה הרוחנית בהודו, הם כעין דוגמת הכהנים בישראל להבדיל אלף אלפי הבדלות. הברהמנים שומרים בקנאות על יחוסם ולא מתחתנים בנישואי תערובת עם מי שאינו מזרעם.

"וזהו באחרית הימים - כל מקום שנאמר באחרית הימים הוא ימות המשיח. **והאלילים כליל יחלף** - אף על פי שהאלילים כבר פסקו מרוב האומות, היום עוד יש בקצה המזרח עובדי אלילים, ועוד יחשבו גם הם עובדי אלילים שהם משתחווים ועובדים לצלם, ואז בימות המשיח כל האלילים יכרתו עד גמירא. (רד"ק ישעיה פ"ב ב"כ)

כאשר מתבוננים בתרשים של הטמפל בטירופטי, קשה שלא להבחין בחיקוי העלוב לבית מקדשינו להבדיל אלף אלפי הבדלות.

שרטוט של הבית תורפה הטמא בטירופטי

התגלחת

כל הודי מחויב על פי המסורת להקריב את שערו לאליל לפחות פעם אחת בחייו. למעשה בדר"כ ההודים מקריבים הרבה יותר. חשוב לציין - אשה בהודו לא תגלח את שערה אלא לאליל! ועי' בקטע מעדותו של אמיר המובאת בהמשך. בפעם הראשונה שהילדים מתגלחים, זה יכול להיות אפילו בגיל שנה, ובפועל זה נעשה בגיל 3-5, ובפעם השניה הבנות ההודיות מתגלחות בגיל הבחורות. בעת צרה או הישועה' (כביכול) מתגלחים שוב הגברים או הנשים או ילדיהן, כשהגיע זמן לקיום הנדר להביא את הקרבן. וכן יש הנוהגים שהבכורים מתגלחים בעת פטירת אבי המשפחה.

מתוך מסירת העדות של אמיר דרומי בתמוז תשע"ח :

"אצלם מקובל שהאליל הזה אוהב את השיער יותר מכל. ומי שנותן לו יקבל את כל התשועות וכל הישועות. עכשיו רק תבינו שבהודו תשעים אחוז מהאנשים הם עניים מרודים, אין להם כסף בכלל, אבל לכל אחת יש שיער, והשיער הזה נחשב בעיניהם למאוד מאוד חשוב.

איך נודע לי כמה הוא חשוב, זוקא בסוף המשימה עוד דבר שלא תכננו מראש, אמרו לי, אמיר, תביא לנו דוגמת שיער, סתם מאחת, לא מאיזה

פולחן, תשלם כסף טוב, העניים האלה רוצים כסף יתנו לך מיד. אני הולך לכמה אנשים מסביבי ואני אומר להם תשמעו אני נותן לכם כסף, רק תביאו לי קצת, לא רוצה הרבה, לא יראו אפילו שהורידו לה מהראש, לא יוכלו לראות את זה, והיא תקבל את התמורה שלה. הולך השליח הזה, הולך השליח הזה, כולם חוזרים אלי אומרים לי: אמיר, אף אחת לא מוכנה לתת, לא חשוב כמה תתן כסף. ואני חושב לעצמי, רגע, שמה בבית הפולחן שלהם היא מורידה את זה עם חיוכים, פה אני מציע הון, ואין היא אומרת שאת זה היא שומרת לאליל, שח"ו הוא יראה שחיא מכרה חלק מהשיער שלה..."

שכונת מגורים בהודו

למה מתגלחים?

האגדות

סביב פולחן התגלחת מספרים הודים אחת משתי אגדות.

האגדה היותר נפוצה היא שה"לורד אלרג'י" (היינו "בלאג'י" ונכתב בשנוי משום ואבדתם את שמם) ראה שרועה בקר משליך באכזריות גרזן על "הפרה הקדושה", הלה הגיע מיד להגן עליה וספג את הגרזן בראשו, במקום המכה שקיבל נתלש מעט שיער, זוגתו הנסיכה ג'יפהדייבי (היינו "נילדייבי" ונכתב בשנוי משום ואבדתם את שמם) ראתה את הדבר והדביקה לו משערותיה בדרך פלאית.

כאות הוקרה הבטיח לה שלאורך הדורות כל הבאים אליו לעובדו, יקריבו לו את שערותיהם והוא יביאם לה.

"מאז שמעתי רבות מהאגדות הקשורות ללורד וון. מטירופטי כולל האגדה על נ"ד."

ציורים מתוך אחד הקומיקסים המתארים את האגדה השטותית המחולקים במליוני עותקים לילדים ברחבי הודו

כשמספרים אותם הם יודעים שברגע שזה מתנתק מהראש הם כבר נתנו את זה לאליל, ובהם הם עשו את שלהם, אחר כך לא מעניין אותם, חלקם יודעים שמוכרים את השיער ואז הם אומרים שהמכירה הזאת נותנת לאגודה שמנהלת את הבית עבודה זרה הזאת לבנות עוד, ולתת להם אוכל חינם, ולפתח את המקום, ולתת אוכל לעניין, אבל זה לא מעניין אותם כי זה כבר לא שלהם, הם נתנו את זה לאליל, זו התשובה שקיבלתי מכולם".

כאשר מעינים בהלכה - הדברים מפליאים, לכאורה היינו חושבים שהתקרבות נמסרת לאליל מעצם היותה בהונדי, ככה כל אחד שמסתכל מהצד היה חושב, אבל ההודים כאמור אומרים אחרת, הטענה שלהם לכאן נשמעת מוזרה - השיער "ברגע שזה מתנתק מהראש הם כבר נתנו את זה לאליל", ולמה זה כ"כ מפליא, כי כאשר מעינים בהגדרות ההלכה לתקרבות ע"ז רואים שכך בדיוק זה מתרחש, כאשר שיער מגולח לע"ז הגילוח הוא כעין זביחה (שחיטה), כשבירת מקל, וכבצירת ענבים, והוא נאסר באותו רגע של התגלחת, ומכאן והלאה כיון שכבר נעשית בו עבודה, אין יותר שום צורך במסירה נוספת לאליל.

עדויות מאמינים

רבים מחוקרי התופעה שאלו את ההודים הגודשים את הטמפלים למה הם מתגלחים: וכולם קיבלו את אותה התשובה.

הרב דונר: על השאלה מדוע מסתפרים, כולם ענו אותו דבר, "זה קרבן לאליל שגר פה, פה זה ביתו".

לא שאלנו אחד ולא שתיים, שאלנו עשרות אנשים וכולם ענו באותו מטבע "אנו מספרים שערותינו בתור קורבן לאלילינו - הוא אוהב שיער".

הרה"ג ר' אהרון דוד דונר
"כולם ענו אותו דבר,
זה קרבן לאליל"

אמיר דרומי - "המילה השגורה אצל אלה שמדברים אנגלית sacrifice (סאקרפיס - קורבן) או offering (אופערינג - מנחה). הם תמיד השתמשו בשתי המילים האלה.

אגדה זו שגורה בפי כל הודי עוד מילדותו, הדבר מופץ בספרי ילדים, הצגות וסרטים לכל הגילאים.

פרופ' "שאנת'א נאיר" (היא אשה שכתבה כמה ספרים בהוצאת הטמפל) כאשר נשאלה האם היא ידעה על האגדה של האלילה כשגדלה? תשובתה היתה בזה הלשון "מאז שנת 1950 ביקרתי בטמפל של לורד וונ. כשלמדתי באחת המכללות המנוהלות על ידי ה-TTD בטירופטי. מאז שמעתי רבות מהאגדות הקשורות לאליל וונ. מטירופטי כולל האגדה על האלילה הזו."

מאיך יש המספרים שהאליל הנ"ל הסתבך בחובות עקב הוצאות מופרזות על חתונתו, בכדי לעזור למסכן הנ"ל כל נתיניו מקריבים לו את שערותיהם דוקא. ועל אף שבמשך השנים השיער היה נזרק או נשרף בסופו של דבר, להודים זה לא הפריע, מבחינתם עצם התגלחת הינה מסירת השיער לאליל, והוא מבחינתם יעשה עם זה מה שהוא רוצה.

הונדי - הכלי לקבלת שיער התקרבות

ההונדי

הפירוש המילולי של המילה "הונדי" הוא "כלי", אבל בהקשר לטמפלים, ההונדי הוא הכלי לנתינת הקרבנות. לכל הקרבנות ישנם "הונדיים" מיוחדים, ישנו הונדי למרגליות,

וישנו הונדי לפירות, לקטורת, וישנו הונדי מיוחד להנחת השערות.

מכורח המציאות ועקב הכמויות האסטרונומיות של המתגלחים ההונדי עבור השיער הינו במימדי ענק, ועל פי רוב יש יותר מהונדי אחד באולם הגזזה.

עוד סיפר ה"ה אמיר דרומי אחרי ביקורו בתשס"ד, שמול הבנין של הפסל הגדול ישנו מזבח, שעולים אליו במדרגות, ומקריבים ע"ג האש הדולקת שם תמיד כל מיני קרבנות, מזהב וכסף וכדו', עד תוצרת חקלאית, ופעם אחת הוא מספר שראו עיניו דבר מענין, שכאשר ההונדי של השיער התמלא הגיע כומר ולקח קמצוץ מן השערות והקריב אותם ע"ג המזבח הנ"ל, לא הבאנו את הדברים אלא כמעשיה מעניינת בלבד, אחר שלהלכה אין הדבר משנה במאום.

שיער המאמינים נאסף בסופו של דבר אל תוככי ההונדי ומשם אל התעשייה, מעניין להביא בהקשר זה את עדותו של אמיר דרומי בנידון (תשע"ח) וז"ל "ככה הם נוהגים,

מר אמיר דרומי בהודו

"בכולם היתה גזיזת שיער, וכולם ענו השיער הוא קרבן קדוש לאליל"

עכשיו הייתי בערך בחמש עשרה טמפלים על הזר, גדולים קטנים ובינוניים, בכולם היתה גזיזת שיער וכולם ענו השיער הוא קרבן קדוש לאליל.

גם גויים שחקרו את התופעה מטעמי סקרנות או משאר סיבות - כולם קיבלו אותה תשובה, קריס רוק, ריקה היילי, אליקס מור, שאר כתבות וסרטי תעודה, כולם קיבלו את אותה התשובה - השיער הוא קרבן לאליל."

כמה פעמים ניסיתי להתל בהם כדי לקבל תשובה אחרת אולי, שאלה: למה את באה לכאן? תשובה: כי זה מקום קדוש. למה את מגלחת את השיער? תשובה: כי הוא רוצה את השיער. למה הוא רוצה את השיער? תשובה: כי יש לנו אמונה שפעם, יש איזה סיפור (על האליל שהתקרח וקיבל שיער מהאלילה) ומאותו יום ועד היום הזה, אצלם מקובל שהאליל הזה אוהב את השיער יותר מכל, ומי שנותן לו יקבל את כל התשועות וכל הישועות...

זה כאילו שהם שאלו אחד את השני כדי לתת תשובה אחת, וככה זה היה, כל אחד ואחד אמר לי, אני נותן את השיער שלי לאליל, ויש שהוסיפו לבאר שזה קרבן יותר חשוב משבירת הקוקוס והקטרת קטורת. כי זה להקריב את הדבר היפה של הגוף.

השלטים

למרות שהדברים נראים פשוטים, כמו "ליתר בטחון" שלט גדול הוצב בקדמת אולמות התגלחת ליידע את כלל הבאים שזהו משמש "מקום להקרבת שיער אנושי ללורד ונקאטסאסוורה סוואמי".

מתוך ספר חוקיהם נכתב בשנת 1890 למנינם:

עכשיו מגיע התגלחת של הראש של הילד בשנתו השלישית. במזרח הבית על משטח עץ שנמרח (עם גללי כרה) שמים על האש... בצפון, גללי כר ותערובת של אורז מבושל עם זרעי שומשום מבושלים או קצת מבושלים... האמא, אחרי שהלבישה את בנה עם בגד חדש, יושבת למערב האש על דשא דרבה לכיוון צפון עם פניה לכיוון מזרח. במערבה, עם פניו לכיוון מזרח, שם את עצמו מי שעושה את הכולח... אז (הסבר) עם הסכין של ברזל גוזז את השיער וזורק (את קצות השיער) על גללי הכר... באותו דרך (עושים הכולחון) לבת... **הקרן. אבל [עשוי] עם מנטרה.** בהילוך מהאש לכיוון צפון הם מסדרים את שיער (של הילד) לפי מנהגי הגוטר: ושל הילד. ואז הם זורקים את השיער על גללי הכר (והנילו), לוקחים ליער, ואז קוברים אותו... **פרה מהווה הסיכום של הקרבן.**

ובמסמך של ה'מונדן' (דהיינו תגלחת הילדים) כתוב בשורה האחרונה:

בסוף השיער המגולח ניתן **נקרבן לאליל** בדרך זו, או בדרך אחרת כפי אשר יורה הכומר.

השלט שע"ג בנין התגלחת

ע"ג אולם התגלחת ניצב שלט ענק המבאר לבאים את תוכן האולם.

ישנו תיעוד עוד משנת 1954 למני' שהשלט מוצב שם.

וע"מ להסיר טעויות הם דאגו לכתוב על השלט את מבוקשם בכמה שפות מקומיות. ותוכן הנכתב שם הוא **שזה המקום להקרבת השערות.**

בטמיל כתוב 'סאמארפאנם', בטלוגו כתוב 'סאמרפינצו', ובהינדי כתוב 'דא'אן', וכל המילים הללו הם המילים שהם משתמשים לבטא גם את מעשיהם בשאר הקרבות.

אמנם באנגלית בעבר היה כתוב 'סורנדור', שלמעשה לפי המילון 'קמברידג' אם זה נאמר על חפץ (סורנדור את השערות) ברור שזה נתינה, אבל היו שפקפקו בזה, ואמרו שאין זה אלא משמעות של ויתור.

אבל בשנים האחרונות הם החליפו את השלט, והיום כתוב באנגלית '**אופערינג**', וזהו הביטוי שלהם באנגלית לכל קרבן אחר, ומילה זאת כבר לא ניתנת לפרשה באופן שונה.

וַיֵּאָתֶינּוּ כָּל לְעֵבְדֶיךָ. וַיְבָרְכוּ שֵׁם כְּבוֹדְךָ. וַיְגִידוּ בְּאֵיִם עֲדֻקָּךָ.
 וַיְדַרְשׁוּךָ עַמִּים לֹא יָדְעוּךָ. וַיַּהֲלִיפוּ כָּל אַפְסֵי אֶרֶץ. וַיֹּאמְרוּ
 תָּמִיד יַגְדֵּל הוּא. וַיִּזְנְחוּ אֶת עֲצֵבֵיהֶם. וַיַּחֲפְרוּ עִם פְּסִילֵיהֶם.
 וַיִּטּוּ שִׁכְמָם אַחַד לְעֵבְדֶיךָ. וַיִּירָאוּךָ עִם שָׁמֶשׁ מִבְּקִשֵׁי פָנֶיךָ.
 וַיִּפְּרוּ כַּח מַלְכוּתְךָ. וַיִּלְמְדוּ תוֹעִים בְּעֵה. וַיִּמְלְאוּ אֶת גְּבוּרַתְךָ.
 וַיַּנְשְׂאוּךָ מִתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ. וַיִּסְלְדוּ בַּחֲזִיקָה פָּנֶיךָ. וַיַּעֲטְרוּךָ
 נֶזֶר תְּפָאֲרָה. וַיַּפְּעוּךָ חָרִים רַנָּה. וַיַּעֲהֲלוּ אֵיִם בְּמַלְכֶיךָ. וַיַּקְבְּלוּ
 עַל מַלְכוּתְךָ עֲלֵיהֶם. וַיְרוּזְמוּךָ בְּקִהָל עָם. וַיִּשְׁמְעוּ רְחוּקִים
 וַיִּבְאוּ. וַיִּתְּנוּ לְךָ כְּתָר מְלוּכָה:

"רק לפני האלילים הם מתגלחים"

שאלה מתוך הראיון
 שערך השליח אמיר דרומי
 עם הכומר הראשי בטירופטי

השליח: במקום שמגלחים,
 האם צריך להיות שם אחד
 מהאלילים, או פסל או
 תמונה של אליל?
כומר: תמונת האליל או
 פסלו יהיו באולם היכן
 שמגלחים. **רק לפני האלהים
 הם מתגלחים!**

תגלחת הילדים גם היא תמיד לפני הצלם

מקום פולחן התגלחת

מעשה התגלחת מבוצע באחד מארבע המקומות:

א. במרכזי התגלחת הענקיים שסביב הטמפלים הגדולים כמו בטירופטי, וזה נעשה רק מול האליל שלהם או תמונתו.

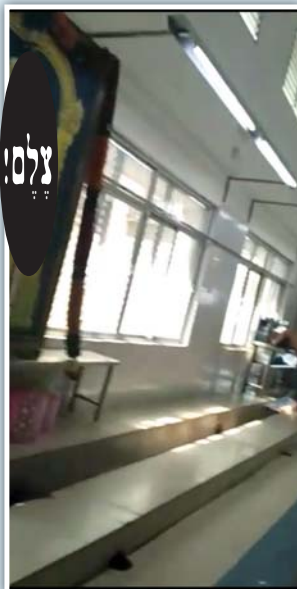
ב. העשירים מתגלחים בבתי מלון הסמוכים לטמפלים אלו, מול תמונה או פסל המוצב בחדר לצורך כך.

ג. באלפי טמפלים טמאים המפוזרים ברחבי הודו (כמויות הטמפלים שם הם לאין מספר, וכמו שאמר לנו פעם אחד המקומיים "כל 300 מטר יש פה טמפל") אשר בכולם הפסל או הצלם המוצב באולם הינו התגלמות ממשית של האליל.

ד. התגלחת הראשונה של הילדים מבוצעת על פי רוב בבית הילד, או בבית הכומר בכפר, לעיתים זה נעשה בטמפל הקטן הסמוך להם או בטירופטי ושאר טמפלי הענק, בכל מקרה הדבר נעשה תמיד בנוכחות הצלם שלפעמים מובא לשם במיוחד.

הספרים ממתנים להמון המתגלחים

ספרים בתחילת עבודתם
תפילתם היא "שכל האופערינג
(קרובן השערות) ימסרו לאלילה בלבד,
שלאחר חיתוך השערות בטירולמא,
הכל ילך לחשבון של האלילה."

צורת התגלחת

חושבים על שיקוצם, כיון שעיקר עבודת הינדו היא במחשבה והתייחדות.

התגלחת עצמה היא אומנות גדולה, וכך סיפר אמיר דרומי: "אם אתם תראו איזה אומנות שהם עושים את זה אז תבינו שהם באמת 'אומנים על' לגבי התספורת, אף פעם לא פצע, אף פעם לא כלום, והכל מסודר יפה, [מגעיל], על הרצפה".

מאחר והתגלחת לאלפי המבקרים לוקחת זמן רב מאוד, אין אפשרות לעשות אותה בשטח המצומצם מול הפסל המוזהב, ולכן הנהיגו הכמרים שהתגלחת תיעשה בכל המתחם בטירופטי באולמות הגזיזה, שכולו מקודש בעיניהם מאוד, וזה נחשב אצלם כעומדים מול הצלם המוזהב. ולכן עדיף בעיניהם הגילוח בטירופטי יותר מגילוח מול צלם במקום אחר. (להבדיל גם בקרבנות בבית המקדש אינם קרבים בקודש הקדשים אלא בעזרה).

לבסוף המגולחים הולכים למבנה הגדול ביותר, אשר שם יש את הפסל המוזהב ורואים אותו לשניה אחת, זהו 'עבודה' גדולה אצלם הנקראת "דרשן". חלקם אף מביאים איתם כמה שערות לדוגמא להראות לו ומניחים זאת לפניו... ובטמפלים הקטנים הולכים לאליל המוצב באולם התספורת, או שבחדר הסמוך.

הנכנס לאולם התגלחת מוריד נעליו קודם הכניסה לאולם (וישנם ה"מהדרים" ומורידים כבר בתחילת כניסתם להר של הטמפל).

בתגלחת של הבנות - כיון שהבנות מגדלות את שערן לכבוד האליל, ואינן גוזזות אפי' שעה אחת שלא לכבוד האליל, והשיער מגיע למימדים נדירים במיוחד - הנהיגו מנהלי הטמפלים שקודם התגלחת, השיער יקשר לקוקו (בכדי לשמור על כיון השיער - וכמו שיבואר לקמן שזוהי הדרך המובחרת ביותר עבור תעשיית הפאות) ובהגיע תור המתגלח, הוא יושב מול הספר, והספר יושב מולו. ישנם מקומות אשר למטרת יעול המלאכה נבנו דרגשים עליהם יושבים הספרים ומנגד אליהם דרגשים עבור המסתפרים. הספר רוחץ את שיער המתגלח, ומתחיל במלאכה.

במהלך התגלחת המתגלח חושב או ממלמל שוב ושוב את שמו של האליל שלהם. מתוך יותר מאלף שמות שיש לשיקוף זה, השם קופינדא (גובינדא ונכתב בשנוי משום ואבדתם את שמם) הינו שגור יותר בקרב המתגלחים. והספר עצמו אומר תיפלה המכילה את השם המשוקף הנ"ל, בתחילת היום קודם עבודתו, ואינו צריך להזכירו שוב במשך העבודה.

ישנם רבים מהספרים ומהסתפרים שאומרים את שם האליל רק בתחילת הגילוח, ובמשך הגילוח הם רק

השיער שנערם על הריצפה נלקח (ע"י הספר או אחד מעובדי המקום) לכלי ההונדי הנ"ל המונח במרכז האולם או בצידו. ועל אף שכל ההקרבה לאליל מסתיימת ברגע התגלחת וחיתוך השיער מהראש, ברוב המקומות מוסיפים כבוד לתקרובת בנתינתה בכלי ההונדי. ומשם ואילך השיער הינו חולין גמור בעיניהם וניתן לזורקו ולשורפו. וכיום הולך השיער מההונדי למיון ומשם לשוק השיער העולמי. ובכל המקומות אין ההונדי "מעכב" את הקדשת השיער לאליל.

יבושו כל עובדי פסל (תהילים צז, ז)

כמו שעוד נפרט לקמן בעז"ה, מאמצים רבים מושקעים בטשטוש העקבות לפולחני השיער בהודו, בדרך כלל הדבר נעשה מטעמי מסחר השיער, שכן שיער הטמפלים דחוי הוא בקרב הרבה מגזרים וכדלקמן בפ"ג, אולם ישנם עוד גורמים לדבר.

בין מטשטשי עקבות הפולחן, מצויים פרופסורים הודים "מתקדמים" שהתרבות ההודית היא אות קלון עבורם.

כמו שאצל היהודים להבדיל, ישנם רפורמים קונסרבטיבים ושאר תחלואים, גם אצל היהודים ישנם כאלו שלא משלימים עם מסורת אבותם, אלא שבמקרה של היהודים - בהחלט אפשר להבין אותם! התרבות ההודית כוללת הרבה מאוד מוטיבים שרק הקריאה אודותם יכולה להזיק לבעלי קיבה רגישה - ראו הוזהרתם!

וַיִּתְגַּדְּדוּ כְּמִשְׁפָּטָם בְּחֶרְבוֹת וּבְרַמְחִים עַד שִׁפְךָ דָּם עֲלֵיהֶם (מלכים א יח)

על אף שצמחים וחיות מסויימות נחשבים לפעמים 'קדושים' אצל היהודים, (לדוגמה נחשים, עכברושים, טיגריסים, קופים, פילים וטווסים), מקום מיוחד בהיררכיה האלילית תופסת הפרה.

שום בעל חי אחר לא מקבל כזה כבוד, פרה העומדת באמצע הכביש תעצור את התנועה, אף הודי לא יהין להפריע את אלוהיו מהשוטטות היומית ולנסות להסיט אותו מהכביש, כך שהיא ממש "הפרה הקדושה" שלהם...

כל חלק מהפרה נחשב "קדוש" ומשתמשים בו לפולחן דתי. למעשה, שום טקס לא מושלם בלי "טיהור" של המקום והאלילים עם "פנצ'גביה" - היינו תערובת של חלב, יוגורט, גחי (חמאה עשויה מחלב בופלו מוצלל).

עַל בֵּן נִקְוָה לְךָ ה' אֱלֹקֵינוּ לְרֵאוֹת מְהֵרָה בְּתַפְאֶרֶת עֶזְךָ. לְהַעֲבִיר גְּלוּלִים מִן הָאָרֶץ.
וְהָאֱלֹלִיִּים פְּרוֹת יִפְרֹתוּן. לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׁדֵי. וְכָל בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בְּשִׁמְךָ
לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל רִשְׁעֵי אָרֶץ. יִפְיֶהוּ וַיִּדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תְּבֵל. פִּי לְךָ תִּכְרַע כָּל בָּרֶךְ.
תִּשָּׁבַע כָּל לְשׁוֹן. לְפָנֶיךָ ה' אֱלֹקֵינוּ יִכְרַעוּ וַיִּפְלוּ. וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יִקָּר יִתְנוּ. וַיִּקְבְּלוּ כָּל־
אֶת עַל מַלְכוּתֶךָ. וְתִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד. פִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְךָ הִיא וְלְעוֹלָמֵי
עַד תִּמְלֹךְ בְּכָבוֹד.

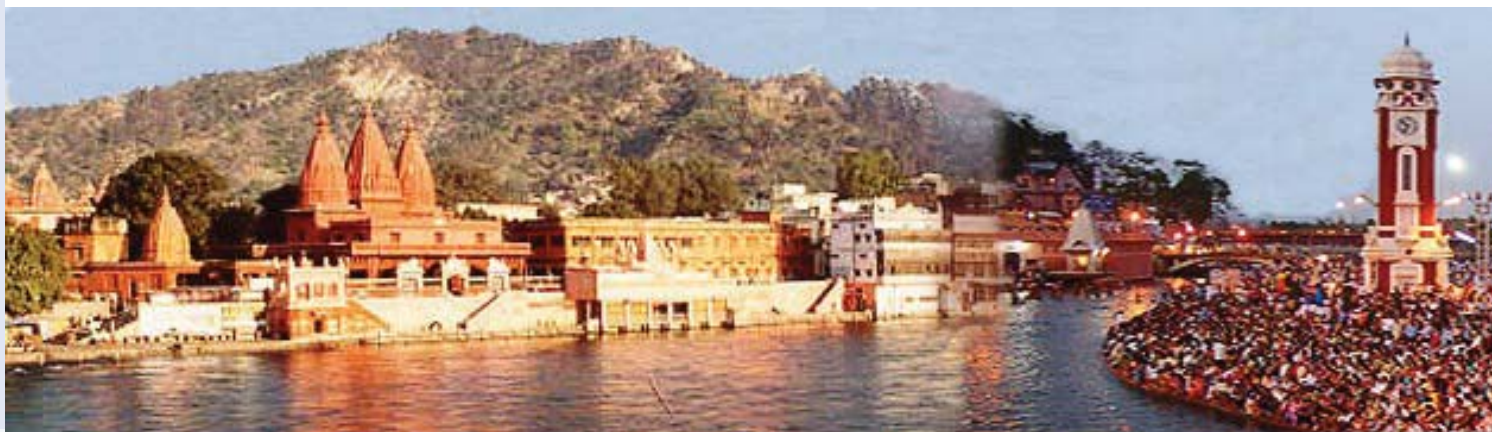
אלא שהדבר לא מסתיים כאן, גם בקרב "אנשי הרוח" שלהם, נמצאים כאלו המתחזים ל"כמרים" נאורים ומתיימרים לייצג את כל ענייני ההינדו באופן שיותר מתקבל על לב הציבור המערבי! אצל אותם מתכחשים נעשו נסיונות מנסיונות שונים להמציא הסברים מחודשים לפולחן התגלחת, היו שטענו שהתגלחת נעשית מטעמי הגיינה, והיו שטענו שהדבר נעשה בכדי לקבל ויטמין D מהשמש, וכן על זאת הדרך... הם לא חשבו לרגע על כך שבשביל הגיינה אפשר להתגלח בבית, ובשביל לקבל ויטמין D אין צורך למלמל את שם האליל כשפסלו נמצא באזור. והעולה על הכל מה שכלל המתגלחים האדוקים בהינדו, המה וכמריהם וכתביהם אומרים מפורשות שהכל נעשה במטרה ליתן את השיער לאליל כקרבת קדוש.

וכמה מתאים לחתום את הדברים עד כה בלשון שהובאה בקובץ תשובות להגרי"ש אלישיב זצ"ל (ח"ג סי' קיח) ואת לשונו ראה במסגרת בעמ' הבא.

בתחילת עבודת המחקר בהקשר לאלילות המופלגת שמייחסים ההודים לפרה - נמסר לנו שבהודו יוסד עונש מוות כנגד מי שהורג את אלילם זה, אלא שאחר הבריור נמצא שאין הדברים כפשוטם, אלא הכוונה היתה למציאות הקיימת - שבאם יזדמן איזה תייר כלשהו שיהרוג פרה, מכל סיבה שהיא, לא יעברו מספר רגעים שעד שהנ"ל ימצא את מותו בידי המון משולהב וזועם.

את מתיהם נוהגים ההודים לשרוף או להשליך לנהר הגנגס - נהר זה נחשב קדוש עבור ההודים, שם הם טובלים, ומקריבים אליו קרבנות, וזאת בזמן שחלקי גופות שטות להם במים, ולא בדיוק מפריעות את שלוותם.

עוד יש להעיר - שכידוע תיירות היא אחד הענפים הגדולים בהודו, הרבה יחסי ציבור מושקעים בהמוני התיירים הגודשים את המדינה, אנשי ההסברה המקבלים את פני הבאים משנים מהאמת לפי מה שהם רוצים לשמוע...

"אין לנו אלא

דברי הגמרא

דסתם עכו"ם לע"ז מכוון"

"ביסוד הדבר נאמר דכל שנראה לעיניי ששענין זה שייך ונעשה לע"ז, ואנו מוצאים ענין עבודה זרה זו בעבודתה כמות שהיא היום נזכרת בראשונים בכמה וכמה דוכתי, והיינו שזאת היא עבודה מרכזית וחשובה מדור דור אצל הע"ז.

ויש להניח שמאז בלל ה' שפת דור הפלגה ונתפרדו ללשונותם במקומותם והיו עובדי ע"ז מתחילה ועד היום הזה עובדים לאיללם בעבודה זו ובענין זה, הרי תו ליכא לפקפק שמא עושים מעשה תגלחת כצורתה אצל מקום ההתאספות לע"ז שלהם שלא לשם ע"ז.

ולתרץ דיבורם שכונתם לא לשם עבודה לע"ז בזה כמו שעושים זה אנשי החוץ שלהם גדוליהם ומנהיגהם בעיקר אלו הגרים בארצות אחרות שמתביישים כלפי כל העולם בעבודה הגבזית וטיפשית הלזו, קשה מאד לקבל זה.

זאת ועוד שהרי עתה באופן שנאספים שם במקום טומאתם דוקא אומרים לפי תומם שכל מעשיהם הוא לשם הע"ז וכן מוכח ממקצת מעשיהם אשר אכמ"ל, אין לנו אלא דברי הגמרא דסתם עכו"ם לע"ז מכוון". קובץ תשובות להגריש"א ח"ג סי' קיח

הכא פשיטא דהשערות נאסרות, דהרי בפולחן גזיזת השערות של ההינדואים נותנים מכבודם להאליל, ולכן הוי קרבן לע"ז, וגם מעיקרא נודרים בעת צרה להאליל שאם יוושעו יגלחו השיער, ולא שהעבודה הוא אך ורק לנוול את האדם המתגלח... הגויים אדוקים בע"ז ומוכנים למסור כספם וזהבם ושערם, ובטוחים שאליל זה עוזר כשעושים פעולה עבורו, וידוע שיצרא דע"ז תקיף מאוד, וכאילו רואים נפלאות ממש, ואצלינו זכינו שנתבטל יצרא דע"ז, ולא אצלם.

אבל פלא הדבר שבחשש רחוק בטריפות חוששים ונמנעין, וכאן אף שזהו מחמורות שבחמורות לא פורשים, ומה עוז מחפשים איזה סברא קלושה להקל באיסור חמור כי האי, וכפי הנראה בדור האחרון כבזמנינו חוזר הקב"ה בנסיון דעבודה זרה, וה' יעזור ונעמוד בו.

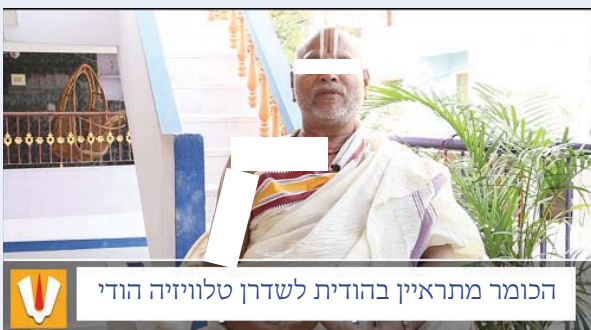
(תשובת והנהגות למרן הגר"מ שטרנבוך שליט"א ח"ה סי' ר"ס)

"בדור האחרון כבזמנינו חוזר הקב"ה בנסיון דעבודה זרה, וה' יעזור ונעמוד בו."

עדויות מהשטח - ראיון מוסרט שערך שדר טלוויזיה הודי שנשלח לחקור את פולחן ההינדו

הכומר מצטט מספריהם: "כל פסל או אליל או צורה הם אותו דבר בכל מקום... ואין שום שינוי בהם..." בעבר היו עושים את כל העבודות האלה (גילוח השיער) בתוך הטמפל מול הפסל הגדול, אבל בגלל העומס הגדול של הקהל והסדר והכבוד לאליל, החלטנו לבנות מקום מסודר להכל, אז אין בזה עניין של חוסר כבוד לאליל.

האליל יקיים להם את המשאלות כשהם נותנים לו את השיער, אין לנו שום בעיות שמוכרים את השיער לפאות, מאחר שהכסף נשמר באוצר של טירופטי. אז אל תדאגו... כל מה שיוקרב כאן יהיה שייך לאליל אנחנו מאמינים בזה חזק...

הכומר מתראיין בהודית לשדרן טלוויזיה הודי

שם הכומר: C srinivasa charyulu

(כומר בכיר בטירופטי למעלה מ-32 שנה)

מראיין - למה אומרים (בזמן התגלחת) את שם האליל "כוזבינה"?

הכומר - זה השם של האליל וזה השם הכי מפורסם שלו, ומי שאומר את השם הזה רוצה להשיג גן עדן ע"י זה.

מראיין - למה אנשים גוזזים את השיער?

הכומר - נתינת השיער לאליל היא כך - כל אחד מביע את המשאלה שלו כמו הצלחה בביזנעס... וכשהמשאלה מתגשמת הם ממלאים את ההבטחה, ומציעים מנחה לאליל את השיער. ע"י הקרבת השיער אנחנו מראים אהבתנו והערצתנו.

מראיין - גוזזים את השיער בהרבה מקומות ולא מול הפסל הראשי בטמפל, אז מדוע נחשב הדבר שנתנו לו את השיער אע"פ שרק תמונתו נמצאת שם ולא הוא?

הכומר - אפשר לתת את השיער לאליל בכל מקום בטירופטי, כל המקום בטירופטי שייך לאליל, זה אותו תמונה של האליל בכל מקום, ולכן זה לא משנה היכן נותנים לו את השיער...

פרק ב'

השיער ההודי כובש את השוק

בפרק הקודם מתוארת תופעת הגילוח שנעשה כתקרובת לאלילי הודו, פרק זה מתמקד בהשתלבות השיער ההודי בשוק הפאות העולמי.

כשאופנה ועבודה זרה נפגשים

מאשר השיער עצמו - אפילו פוסקים שאסרו מעיקר הדין את הפאות, כתבו להליץ עליהן כברירת מחדל, או על כל פנים לשתוק ולהשתיק כל מחאה בנידון².

למעשה גם עבור קמצוץ נשות הפאה באותם ימים, היה קשה להשיג שיער, לא פשוט למצוא אשה שתסכים לוותר על שערותיה, ואפילו בתמורת סכום הגון, משום כך מקור מרכזי לשיער באותם ימים היה משיער מתים - ועל זה ראו הפוסקים לעורר לא מעט. לפעמים בלית ברירה, העצה היעוצה היחידה היתה שהמעוניינת לחבוש פאה תגלח

כאשר ראו הסוחרים בהונג קונג שהשיער שווה כסף, השפיעו על השלטונות למנוע איבוד השיער, מאחר שהוא יכול לשמש מקור למטבע זר.

(קול תורה ניסן תשכ"ח)

בעבר אף אחד עוד לא חשב להרוויח כסף משיער הטמפלים, תעשיית הפאות עוד היתה רחוקה מלהקרא "תעשייה", ושיער הטמפלים היה נשרף או מושלך לנהר.

עבור ההודים כאמור עצם גילוח השיער לאליל נחשב כנתינתו לאליל, ומה שקורה אח"כ זה כבר לא מעניינם.

בזמנו הפאות היו כעורות במיוחד, הללו שימשו תחליף אומלל לקרחים, או מאידך לנשות הציבור החרדי, כיון שבזמנם עקב פגעי ההשכלה לא היה שייך להעמיד את עניין כיסוי הראש על תיקונו¹.

ובמצב בו בפאות עצמם היתה פחות החטאת הרבים את שערות עצמה, וממנה הכינו את התוצר המבוקש.

כתב שיש ללמד לנשים לילך בפאה שזה עכ"פ "מועיל לסלק האיסור דאורייתא". ומעשה נורא מובא בשו"ת סתרי ומגיני ח"ב סי' מ"ד, שכאשר רב אחד בפולניא צעק מרה על ששינו הנשים את כיסוי ראשן לפאה נכרית, מיד הורידו כולן את פאותין והלכו בגילוי ראש גמור, "באמרם אם גם זה לא טוב, למה לנו לסבול ללבוש פאה".

1. וכמו שהביא ר' דוד פרנקל מתלמידי החזו"א המקורבים אליו ביותר, בספרו זכור לדוד עמ' שלג בזה הלשון "אין להכנס באופן של קביעות לבית שהולכים שם פרועי ראש, ובאקראי שרי משום שא"א להעמיד הדת על תילה", שבזמנם רוב הנשים הלכו בגילוי ראש.
2. כן הוא באפיקי מגינים סימן עה בחלק הביאורים, שעל אף שאסר פאה מדינא

גם בתשס"ד כאשר התעורר הנידון בשנית, היו שרצו לטעון בפני הגריש"א שרוב השיער בהודו אינו מגיע מהטמפלים³, הגריש"א מאידך טען שזה לא משנה, ואפילו אם רק מיעוט מגיע מהטמפלים, מ"מ מיעוט זה אינו בטל ואוסר הכל. וז"ל "הנה לפי מה שמסרו לי שבאו מסמך מהשלטונות ש 75- אחוז השערות המובאות מהודו מאלו שנתגלחו בבית ע"ז, גם אם זה להיפך דין קבוע להם." (כלומר שאין אומרים בזה הלך אחר הרוב).

שכלול הטכנולוגיה הביא איתו שני שינויים מרכזיים אל "תרבות" הפאות. ראשית כל הפאות הפכו ממוצר מגושם ועלוב, למותג אופנה יוקרתי. שנית - הטמפלים נכנסו לתמונה והפכו לספקי שיער מרכזיים ביותר עבור התעשייה.

עם השנים האפשרות לברר את מספר הוודים המתגלחים בטרופטי ובמקומות הגדולים בדרום הודו, הלכה וגברה. היכולת לתקשר עם חוקרים ומומחים המפוזרים בהודו ובסביבותיה הינה כיום כמו שעוד לא היתה מעולם. מספר התושבים בהודו הולך וגדל בצעדי ענק ויחד עימו גדל זרם העולים לטמפלים לגלח שערם.

השליח אמיר דרומי עמד בעדותו האחרונה על צמיחת התופעה בארבעים וחמש שנה האחרונות "אז, לא היה אוטו אחד פרטי בכל הודו... אבל היום בכל בית יש כבר אופנוע ויש כבר אוטובוסים, ואנשים שהם הכי עניים כבר יש להם כמה פרוטות בכיס, אז מהטעם הזה שפעם זה היה נמנע מאנשים להגיע ולגלח בטרופטי, והיו מגלחים במקומם בטמפל קטן מול תמונה. אולם היום כל אחד במאמץ קטן יכול להגיע למקום המובחר יותר והמקודש יותר להם.

וחוץ מזה לפני כארבעים שנה היו שש מאות מליון הודים היום יש יותר ממיליארד מאתיים מליון, כפול אנשים! אז גם מהטעם הזה וגם מהטעם הזה, תעשה את המכפלה תבין לאן הגענו."

שכלול הטכנולוגיה הביא איתו שני שינויים מרכזיים אל "תרבות" הפאות. ראשית כל הפאות הפכו ממוצר מגושם ועלוב, למותג אופנה יוקרתי³.

שנית - הטמפלים נכנסו לתמונה והפכו לספקי שיער מרכזיים ביותר עבור התעשייה.

וז"ל הרב נחום אליעזר רבינוביץ (שהיה אז רב בטורנטו, והוא ראשון המעוררים בעניין שיער הודו) בירחון "קול תורה" (ניסן תשכ"ח): "בזמן האחרון בגלל האופנה החדשה עלה הביקוש לשיער אדם לפיאות נכריות עד להפליא. היוקר גרם לכניסת הודו לשוק זה. שם ישנם אלפים ורבות שנוהגים לגדל פרע וליום איז ידוע מתגלחים ומקריבים את השיער לע"ז.

לפנים היו שורפים את השיער המתקבץ שם לקמצים אחרי טקס ההקרבה [דהיינו התגלחת], אולם כאשר ראו הסוחרים בהונג קונג שהשיער שווה כסף, השפיעו על השלטונות למנוע איבוד השיער, מאחר שהוא יכול לשמש מקור למטבע זה.

מכיון שמטעם אמונתם אין השריפה בכלל עבודתם כי ההקרבה בלבד היא העיקר, והשריפה היתה רק לפנות המקום, לפיכך ראו השלטונות בעין יפה הצעה זו.

ומאז זורמת לשוק דרך הונג קונג כמות ענקית של שיער אדם מהודו".

דברים כעין אלו נתפרסמו שנית בתש"ל בספר "דת והלכה" להגר"מ שטרנבוך שליט"א, וזה תורף דבריו בזמן האחרון שיש שוק גדול בעולם לשערות, שנכריות אפילו פנויות התחילו ללבוש פיאות נכריות משערות אשה, הכומרים אינם מקטירים אותם, או עכ"פ רק חלק מהם, והם מוסרים השערות לסוחרים רשמיים ומשיגים בכך הרבה כסף.

הודו למעשה לא רק נכנסה לשוק - אלא הודו כבשה את השוק בכל קנה מידה.

בעבר עוד לא עמדו על מימדי התופעה, הודו מדינה רחוקה, בזמנו התקשורת עוד לא היתה כשל היום, וממילא הכל נשאר בגדר עדויות בודדות על הנעשה ברחבי הודו.

3. מחמת כן באותה התקופה ראה לנכון השבט הלוי לכתוב בהקדמתו לח"ב אות כ"ה

בה"ל "ופשוט אצלי כי הפאות המודרנים בזמן הזה [תשל"ג] הם בגדר עוברת על דת יהודית וכו'. והא ראייה שאינו דת יהודית דהא גם הגויות בזמן הזה הולכות כן לשם נוי שלהם א"כ מה דת יהודית בזה, ונתקיים בדרך מליצה פאה - נכרית" עכ"ל.
4. נתון זה מוטעה בעליל, ולקמן נעמוד על הדברים בס"ד.

סוף דבר חקירת התופעה העלתה תמונת מצב עגומה יותר ממה שאי פעם יכולנו לדמיין, שיער הטמפלים כבש את השוק בשלמות!

לשיער ההודי, יש את כל הנתונים בכדי לשבור כל גורם שרק ינסה להיכנס איכשהו לשוק השיער - איכות, כמות גדולה, עלות נמוכה, חוזק ועמידות לאורך שנים, ושאר נתונים שהופכים בסופו של דבר את השיער ההודי לכלל הנראה המקור המסחרי האחד ויחיד בשוק השיער העולמי.

וסוף דבר נראה לומר שחקירת התופעה באופן כמו שנעשה לאחרונה זה חידוש שעוד לא נעשה. במחקר הנוכחי היו מעורבים עשרות גורמים שונים, מהארץ ומחו"ל, חלק ביררו באתרים השונים, חלק בהתכתבויות מייל עם מפעלי שיער בחו"ל, אנשי מקצוע מקומיים נשלחו לתעד את המקום מבפנים, יחד עם שדר טלוויזיה. ויותר מן הכל היתה שליחותו החשובה של שליח ביה"ד מר אמיר דרומי הי"ו.

כמות

הטמפלים בטירופטי (ובעוד מקומות) עורכים מכירות פומביות לעיתים קרובות. מכירה ראשונה מתבצעת בתחילת השנה לסוחרי הענק הקבועים בלבד, במכירה זו ניתנת זכות ראשונים למפעלים הגדולים ביותר, להכנס ולבחור את השיער האיכותי ביותר. מכירה פומבית נוספת מתקיימת לשאר חברות השיער בעולם. כל זה מדובר על מכירת שיער נשים ונערות, אשר רובו "רמי" ואיכותי, שיער הגברים ושיער קצר נמכר לסין לתעשייה.

במחקר של ערוץ חדשות 9 בהודו דיווח בשנת 2011 שטירופטי מכרה במכירה הפומבית הראשונה 1500 טון שיער, זאת מלבד כמויות השיער האדירות שנמכרו לסוחרים הקבועים כמו "גופטא" וחבריו בתחילת השנה.

באו חשבון: אם בשביל טון שיער אחד דרושים מעל 3000 נשים בעלות שיער ארוך! היכן נמצא בעולם גזיזה מסודרת של אפילו 100 נשים ביום לתעשיית הפאות??? ובשביל 100 טון שיער אכותי ארוך דרושים 330,000 נשים! ול-100 טון של קוקו ארופאי או ברזילאי, דרושות 2 מליון נשים! היכן קיים פלא זה אם לא בהודו בלבד!!!

כמויות השיער המתאימות לייצור פאות היוצאות מהטמפלים ההודיים היא אסטרונומית! מדובר בלפחות 7 טמפלים ענקיים שיש בהם עשרות אלפי מבקרים ביום ויש בהם גזיזת שיער כתקרובת לאילום. שום מדינה אחרת בעולם לא יכולה להתקרב לחלק קטנטן מכמויות השיער המדוברות. מספר הנשים ההינדיות המגלחות שיער בהודו הוא כ-600 מליון שהוא יותר ממספר כל הנשים בארה"ב, ברזיל ושכנותיה, אירופה, רוסיה, אוקראינה, איטליה וספרד יחד!!!

מתוך דיווחים רשמיים של הטמפל בטירופטי בלבד, מספר המתגלחים בשנים האחרונות היה מעל 12.5 מליון בשנה, כאשר כ-35% מהם הינם נשים ונערות ששיערן הארוך הולך לפאות. ע"פ נתוני המסחר תגלחת של 3000 נשים הוא אחד טון, (ע"פ חשבון של 330 גרם לקוקו הודי, בשונה מקוקו ארופאי שמשקלו הרבה פחות (כ-80 גרם) כיון שאינו נגזז מהקרקפת ואינו ארוך כל כך). לפי חשבון זה מטירופטי לבד יוצא בשנה כ-1500 טון שיער איכותי של נשים ונערות הראוי לפאות.

מסמך רשמי מטירופטי
דיווח של המבקרים והגוזזים
בשנת 2016-2017
ניתן לראות שבשנה אחת
גזזו למעלה מ-12,000,000
אישי! כלומר מליון איש
בחודש!
(ההבדל בכמות הגוזזים משנת
2016 לשנת 2017, זהו מחמת
שנפתח בשנה זו טמפל נוסף
גדול מאוד לגזיזה, הנקרא מיני
טירופטי.)

S.No	Activity פעילות	Year 2016 שנה	Year 2017 שנה	Difference הפרש	% Diff (Increase/Decrease)
1	Darshan (in Nos.) מספר מבקרים בשנה	266,08,928	273,19,897	7,10,969	2.7
2	Laddu Prasadam (in Nos.)	1036,02,106	1066,72,730	30,70,624	3.0
3.a	Annappasadam (Food Items : MTVAC, VQC I & II inside, Outside Q lines, Food Counters, etc) (in Nos.)	506,51,324	627,31,798	120,80,474	23.9
3.b	Annappasadam (Beverages : VQC I & II inside, Outside Q lines, Food Counters, etc) (in Nos.)	272,54,520	395,89,796	123,35,276	45.3
4	Tonsuring (Head Count in Nos.) מספר מתגלחים	125,30,732	122,37,368	-2,93,364	-2.3
5	Hundi Collection (Rs. In Crores)	Rs.1,046.28 Cr.	Rs. 995.89 Cr.	(-) 50.39 Cr.	-4.8
6	Revenue (Accommodation) (Rs. In Crores)	Rs. 85.91 Cr.	Rs. 83.76 Cr.	(-) 2.15 Cr.	-2.5
7	Occupancy Ratio (Accommodation) in %ge	101%	103%	2%	2%

המוני הסוגדים בכניסה לטמפלים

צ'לם!

צ'לם!

צ'לם!

"כולם בטח היו אצל ר' שמעון בל"ג בעומר במירון. עלינו לדעת שמה שקורה במירון מבחינת הדוחק והצפיפות זה קורה בסירופטי כל ימות השנה! עשרות אלפי הודים, אנשים נשים וטף, מתינוקות ועד זקינות, כל הסוגים כל המינים. עכשיו שאתה מסתכל על ההמון שעולה לרגל לסירופטי אתה רואה ששליש עד חצי מהציבור גילחו את השיער שלהם". מעדותו של שליח גדולי ישראל - אמיר דרומי.

"זה קורה בטיירופט

השנה "כל ימיות"

"שמעו קול המונה של הומי מפלטה בהחוק מאה ועשרים מיל... אמרו לו הללו פושעים שמתחווים לעצבים ומקטרים לעבודה פוכבים יושבין בטח והשקט, ואנו בית ההום הגלי אלהינו שרוף באש ולא נפפה! אמר להן לכך אני מצחק, ומה לעוברי רצונו כך לעושי רצונו על אחת כמה וכמה."

(מכות פד)

תור זה יכול להגיע ל-9 ק"מ

המתגלחים בטירופטי (כמו בעוד אלפי טמפלים דומים, רק ששם זה יותר קטן) מחכים בתור ארוך של עשרות אלפי אנשים. ישנן תורות לפני התגלחת להכנס לבתי התגלחת, וישנן תורות אחר התגלחת להכנס לפסל הגדול באותו מקום ע"מ לראותו לרגע אחד, וכמו שהבאנו לעיל - ראיית הפסל נחשבת אצלם עבודה גדולה המכונה "דרשן".

בתור שאחרי התגלחת עומדים גם אנשים שהפעם לא התגלחו, לכן תור זה יכול להגיע גם ל-9 ק"מ.

העיד הרה"ג רא"ד דונר: "בדרך ראינו אלפי אנשים עולים יחיפים ללא נעלים וגרבים, הפשטת הנעלים והגרבים הינה חלק מהעבודה של הע"ז לכבוד האליל. דרך שבהליכה רגלית לוקחת כ-3 שעות... המקום מיועד רק למי שבא לעבוד ע"ז. עומדים שם אנשים בתור במוזר הרחוב באורך קילומטר רק כדי להכנס. התור לכניסה כ"כ ארוך שצריך לחכות מעת לעת (יום) שלם ע"מ להכנס, כ"כ הרבה אנשים מגיעים ביום אחד."

טמפלים קטנים

בעיתון הגרמני "דער שפיגל", פורסם ראיון עם גוי הודי בשם 'מאיוור בלסארא' שהוא מייצואני שיער הטמפלים הגדולים בהודו (כ-50 טון לשנה), והוא מספר שכל הזמן הוא מחפש עוד טמפלים.

וכה נכתב בכתבה: "בלסארא שולח שליחים בסביבות כל המדינה לחפש למקורות חדשים, אפילו בכפרים הכי קטנים. לפעמים בלסארא בעצמו יגש לנשים קרחות ברחוב לברר איפה הם גילחו, כי זה יכול להיות טמפל שהוא עוד לא שמע עליו".

מפלצת שמקיאה שיער

מבלי שנכנס בכלל לחישובים מורכבים של אחוזי השיער ההודי בתוך תעשיית השיער העולמית נראה שאין מילים שיכולות לתמצת את המציאות, כמו מילים שאמר לנו יבואן שיער גדול מאוד, איתו שוחחנו בנידון "כולם מודים שבהודו יש גזיזה מתמדת של כשמונים עד מאה אלף ראשים ביום!! ואף שיערה לא נזרקה. הכל נמכר!!

אז בבקשה אם זה רק מיעוט קטן מכל העולם תביא לי עוד מפלצת אחת כזו בגלובוס!! איזו מדינה מתקרבת לזה? למה אני וכל

החברים שלי לא מכירים עוד מפלצת שמקיא שיער בכמות כזו... ולא ברבע כמות מזה... אז רק הרב שלך מכיר... שיגיד לי איפה... אני סוחר בשיער, כשמתקשרים אלי ומבקשים ממני: "אני צריך דחוף 004

בהודו לבד ישנן נשים הגוזזות שערן לע"ז, יותר מכלל כל האוכלוסין באמריקה, רוסיה, אוקראינה, וצרפת יחדיו.

קילו שיער אירופאי". אני אומר לו "אין דבר כזה!" צריך לחפש בנרות עד שמוצאים ומגרדים. אבל אם מתקשר משהו ושואל אותי: אני צריך 004 קילו שיער הודי איכותי, מה שנקרא מהטמפלים, אני אומר לו: יש כמה שתרצה אפילו 4 טון. אז ברור לך כבר מה זה הודו!"

צריך להבין שאנחנו מדברים על אספקה שוטפת, בכמויות עצומות, באופן יום יומי - וכל זה מגיע ישירות אל הטמפל, לא רק חנים אין כסף, אלא יש כאלה שעוד משלמים לספר עבור הגזיזה חוץ מתרומות שונות לטמפל לרגל המאורע...

כדוגמת טירופטי ישנם עוד לא מעט טמפלים ענקיים השורצים להם ברחבי הודו.

עשרות אלפי בניני טומאה פזורים ברחבי הודו - "טמפלס" כלשונם, ומתוכם כמה עשרות בתי טומאה ענקיים ביותר.

כל האמור עד כה נוגע רק לטמפלים גדולים, לגבי טמפלים קטנים מדובר בעשרות אלפים מבנים המפוזרים בכל העיירות והכפרים, "בכל 300 מטר יש טמפל" - אמר לנו אחד המקומיים במענה לשאלתינו בנידון.

בשביל להבין את סדר גודל כמות אוכלוסי דת ההינדו בהודו, יש להבין כי בהודו לבד ישנן נשים הגוזזות שערן לע"ז, יותר מכלל כל האוכלוסין באמריקה, רוסיה, אוקראינה, וצרפת יחדיו.

כאמור - מפלצת שמקיא שער!

**תפוקת השיער היומית
נאגרת במחסני ענק בטמפל**

תהליכי אריזת ומיון הררי שיצר הטמפלים

מחסני שיער 100% הודי עם מותג ברזילאי לפני אריזתו לשיווק

עלות

בנושא של המחיר נראה שאין מה לפרט יותר מדאי, הדבר פשוט שכל סוחר בכל אחד מחלקי העולם, אשר ינסה לכתת רגליו בין כפרים נידחים ולשדל כל מיני עניות למכור את שערותיהן הארוכות והאיכותיות, ואפילו יהיה

זה במחיר הנחשב פשוט בשאר חלקי העולם - לעולם המחיר יהיה יותר מאשר הטמפלים!

הטמפלים כאמור משיגים את שערותיהם בחינם, ובעוד שסוחרים שיכתתו רגליהם בין כפרים נידחים צריכים להוציא כספים על נסיעות,

תשלום עבור הנשים המגלחות ועוד, בטמפלים לא צריכים לרדוף אחרי הנשים, אלא הנשים מגיעות מעצמן ומוסרות את שערותיהן בחינם, ובעבר עוד שילמו דמי כניסה ותשלום לספר!

זאת אומרת שאפילו אם הטמפלים ימכרו קילו שיער משובח ביותר בשקל - הם עדיין ירויחו יותר מכל גורם אחר!!! ואפילו אם ימכרו עשר קילו בשקל! כי הם הרי מקבלים את הכל בחינם!

ובאמת המחירים של השיער ההודי הם הזולים ביותר, ומה שעוד מתברר (ועוד נרחיב את הדיבור בנידון בס"ד) זה שכל מיני סוגי שיער המצויים תחת שמות שונים כגון - אירופאי, ברזיל, מונגולי וכדו', הם למעשה שיער הודי, שנמכר תחת מיתוג אחר בכדי לדרוש עליו יותר כסף.

זמינות

גורם נוסף ומשמעותי ביותר בכלכלה הוא - זמינות המוצר.

העבודה מול הטמפלים היא עבודה מסודרת, כל כמה

זמן נאסף השיער מהריצפה ע"י עובדי הטמפל, ומשם מוכנס לכלי ה"הונדי", מההונדי השיער עובר לייבוש (מכיון שלפני התספורת מרטיבים את השיער), נאגר בשקים ומאוחסן במחסני ענק עד שעת שטיפתו ומיונו.

אפילו אם הטמפלים ימכרו קילו שיער משובח ביותר בשקל - הם עדיין ירויחו יותר מכל גורם אחר!!!

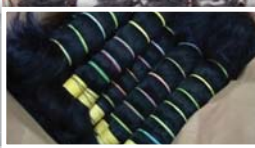
לאחר מכן עובר השיער אל אחד

מבתי האריזה הרבים השוכנים סביבות הטמפל.

חשוב להדגיש - כשאנחנו מדברים על בתי אריזה, עיקר ההתעסקות הינה הכנת השיער לשיווק בצורה הבסיסית ביותר, מטבע הדברים ישנם גם רבים שעוסקים בשאר דרכי עיבוד ואף בהכנת פאות ממש, מ"מ כרגע אנו נוגעים בהכנה הבסיסית ביותר כאמור.

בשלב ראשון מסדרים מעט את השיער על ידי סירוק ידני, לאחר מכן מיישרים קצוות, ואז השיער נשטף בחומרים לניקוי משומנים, ונתלה ליבוש.

שלב הבא הוא הסירוק - סירוק השיער נעשה על ידי לוח מסמרים עליו "מצליפים" מספר פעמים עם השיער, השיער נקשר בגומיה - ושוב מיישרים קצוות.

זה ברבע מחיר ממה שהם משלמים לספקים הגדולים.

גם במקרה שלנו כל מפעל או חברה יעדיפו לעבוד עם הטמפלים שמספקים באופן רצוף ובטוח, מוצר ארוז, מבוקר ומפוקח, מה שנקרא "מוצר עם גב", ולא לרכוש מאיזה סוחר תמהוני מזדמן, שאין בידו אלא כמות סחורה מזערית.

ובאמת תוך כדי כתיבת הדברים הגיעו אלינו שני סיפורים משתי נשים, שתיהן גזרו את שערן הארוך ופנו לפאניות בבני ברק בתקווה להרוויח קצת כסף, האחת נדחתה על הסף, והשניה הצליחה קצת יותר - את שערה הארוך שגידלה וטיפחה במשך שנים היא מכרה בסופו של דבר בתמורת עשרים שקלים בלבד... (אכן כעת לאחר פירסום הדברים, ישנן פאניות הטורחות להשיג שיער ישראלי, ואכן כצפוי אחר עמל ויזע רב, רוב המוחלט של השיער שהן משיגות פה אינו ראוי כלל לפאות...)

מי שינסה להתדפק על משרדי המפעלים של "תפוצ'פס" ויציע להם שק תפוחי אדמה למכירה ינחל מסתמא פחי נפש, ואפילו הם יציע להם אם הוא יציע להם את

גם במקרה שלנו כל מפעל או חברה יעדיפו לעבוד עם הטמפלים שמספקים מוצר ארוז מבוקר ומפוקח, "מוצר עם גב" מה שנקרא, ולא עם איזה סוחר תמהוני מזדמן, שאין בידו אלא כמויות סחורה מזעריות.

לאחר מכן הסרת שיער אפור או לבן, מיון לפי אורך משקל איכות וכדו', ולבסוף אריזה והכנה למשלוחים.

סביב הטמפלים ישנה תעשייה שלמה של בתי אריזה, העסק דופק כמו שעון, כל הליך האריזה עד למשלוחים מסודרים של כל כמות מתבקשת, בכל זמן נתון, ולכל מקום בעולם.

לא סתם הנוהג המקובל בעולם הוא שעל מוצר יד שניה משלמים חצי מחיר, כולם מעדיפים קניה במקום מסודר, עם אחריות, לבחור את הדבר המתאים מתוך מבחר גדול ולדעת שיש למי לפנות אם צריך, אם הדבר פשוט אצל אנשים פרטים, על אחת כמה וכמה הוא הדבר אצל מפעלים וחברות.

מי שינסה להתדפק על משרדי המפעלים של "תפוצ'פס" ויציע להם שק תפוחי אדמה למכירה, ינחל מסתמא פחי נפש, ואפילו אם הוא יציע להם את

שיער הטמפלים מונח לייבוש בשמש

אורך

מרכיב נוסף המייחד את שיער הטמפלים הוא האורך. משך צמיחת השיער בממוצע הוא 0.3 מילימטר ליום, 2.1 מילימטר לשבוע, 12 סנטימטר לשנה.

בתהליך העיבוד נאבד בערך 10 ס"מ מהשיער, ועוד קצת שיער נצרך עבור השזירה.

נמצא שבשביל פאת קארה "קצרה" עד קו הכתף, צריך שיער באורך 50 ס"מ, דהיינו 35 ס"מ אורך הפאה, 15-1 ס"מ עבור השזירה ומה שנאבד בתהליך העיבוד.

עבור כל פאה צריך שיער מארבע נשים בממוצע, ובהתחשב בכך שנשים ברחבי העולם לא שמחות לילך

בקרחת (זולתי נשים בהודו ששם כולן מגלחות מתי שהוא לאיל) וכאשר אשה מרחבי העולם המערבי מגלחת שערותיה לפאה, אז אנו מניחים שהיא גם היתה רוצה להשאיר לעצמה משהו, לפחות כ-20 ס"מ אורך.

יוצא שאנו צריכים למצוא 4 נשים, שיגדלו את שערותיהן במשך שש שנים לפחות - וזה כאמור בשביל פאה עד קו הכתף בלבד!

בהודו מאידך הבנות מגדלות את שערותיהן במיוחד עבור האליל, שערן ארוך לפעמים עד הריצפה, ואותו הן מגלחות מהקרקפת.

מרביתן שואפות ל"זכות" להקריב לפחות עוד פעם אחת בחייהן, ומגדלות שוב שנים רבות עד התגלחת הבאה.

צבע

השיער ההודי הוא כולו רק בגווני שחור וחום (חוץ מכמות קטנה של הינדויים מארצות אחרות הבאים לגזוז בטירופטי). וגם נתון זה משבח מאוד את השיער, וזאת כיון שבכדי להגיע לכלל הגוונים בצורה טבעית - צריך את השיער הכהה בלבד!

ה"צביעה" שעושים כיום לשיער ההודי, היא למעשה בלי שום שימוש בצבע, אופן שינוי השיער השחור לשאר גוונים, נעשה ע"י הוצאת ה"פיגמנט" (תאי הצבע) הטבעיים של השיער, עד הגעה לצבע המבוקש, משיער כהה אפשר להוריד את הצבע כפי הרמה הנדרשת, ולהגיע לכלל הגוונים.

מאידך שיער בהיר א"א להשחירו אלא ע"י הוספת שכבה דקיקה של צבע שתעטוף כל שיערה ושערה, וצבע באופן זה הוא דבר שמתבלה עם החפיפות והסירוקים במשך הזמן. רוב הנשים דורשות פאות שחורות איכותיות, דבר שאינו קצוי בשיער אירופאי, כך שכנראה ש'רמי' שחור הוא הודי.

שיער 100% הודי לאחר הסרת הפיגמנטים

איכות

משפט עממי אומר "דברים זולים עולים ביוקר", המציאות בעולם היא שבדרך כלל מחיר הוא אומדן לאיכות, כל זה טוב ויפה עד כמה שהספק עצמו צריך להוציא הוצאות על המוצר, וממילא החסכון בעלויות היצור מתבטא במחיר הנמוך.

במקרה של הטמפלים הנוסחא משתנה מן הקצה אל הקצה, הטמפלים כאמור משיגים את הכל בחינם, וכן כח עבודה זול לא חסר בהודו.

אם לא די בזה, מבנה השיער ההודי דומה ביותר למבנה השיער האירופאי שכידוע הוא הסגנון המבוקש ביותר (אם לא היחידי) בעולם הפאות, השיער ההודי, הוא חלק,

גלי במקצת, נח מאוד לעיצוב ובעל רכות וברק מצויינים.

אבל הסיפור לא נגמר כאן, יש נתון נוסף ואחרון שמכריע את כל המערכה ונותן לשיער ההודי עדיפות מוחלטת על פני כל שאר סוגי השיער ואפילו יותר מהשיער האירופאי, והוא - עמידות.

עמידות

אצל ההודים כך מסתבר ישנה "תרבות" עתיקת יומין של טיפוח השיער, מקור המילה "שמפו" הוא מהמילה "צ'אמפה" בסנסקריט (השפה המדוברת בהודו), המילה "צ'אמפה" משמשת עבור פרחים כתומים בוהקים וריחניים של צמח המכונה "מיכליה צ'אפקה", הללו משמשים עד היום בהודו - להפקת שמן ארומטי לעיסוי הקרקפת, המקור של שמפו אורגני הוא בהודו. (מתוך דף פרסום של חברת "אורגניק קוסמטיקס").

בתרבות המערב של דור האינסטנט, הדרך היא פעולות מהירות עם תוצאות מיידיות, אבל השלכות הבעייתיות הן בטווח הארוך, אוכלים פיצה כדי לסתום את התאבון, ואח"כ שותים קפה כדי להשתקם מהכבדות, כך זה בערך מערכת הגומלין בין השמפו למרכך.

החלק החיצוני של השערה עשוי שכבת קשקשים, העוטפים אותה מבחוץ ורוכנים זה על גבי זה בשכבות. הם מכסים ומגוננים על השכבה הפנימית שבה נמצאים הפיגמנטים המקנים לה את צבעה. בין קשקשים אלה מצטבר גם לכלוך. השמפו פותח את הקשקשים העוטפים את השערה כדי לנקות מתחתם וביניהם.

אלא שמלבד הסרת הלכלוך, השמפו פוגע גם בשכבת השומן המגנה על הקרקפת ועוטפת את השערה, וכן בקשקשים עצמם, שנשארים פתוחים אחרי החפיפה.

מקור המילה "שמפו" הוא מהמילה "צ'אמפה" בסנסקריט (השפה המדוברת בהודו), המילה "צ'אמפה" משמשת עבור פרחים כתומים בוהקים וריחניים של צמח המכונה "מיכליה צ'אפקה", הללו משמשים עד היום בהודו, להפקת שמן ארומטי לעיסוי הקרקפת, המקור של שמפו אורגני הוא בהודו.

שיער צעיר ובריא, מצליח לשקם את עצמו אחרי החפיפה, הוא מאזן את רקמת השומן החיונית, ועם התייבשותו הקשקשים נסגרים וחוזרים לעטוף את השערה. אולם ככל ששיערו

של האדם מתבגר, וככל שהשיער עבר יותר עיבוד כימי (דהיינו שימוש בשמפו, צבע מלאכותי, החלקות, גיהוצים, עיצובים וכדו') כך פוחתת יכולתו לשקם את עצמו.

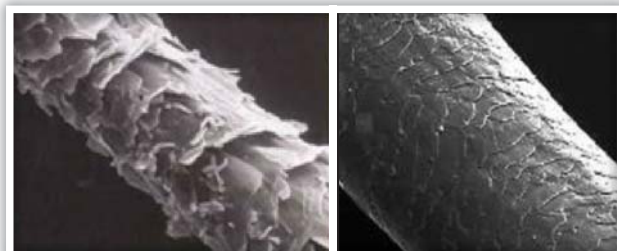
במקרה שכזה פני השערה יהיו מחוספסים וקשים לסירוק, החזרת קרני האור לא תהיה אחידה, והשיער יראה עמום וחסר ברק. מעבר לכך, גם צבעו הטבעי ידהה בקלות.

כאן נכנס המרכך לתמונה, תפקידו הכימי של המרכך הוא לסגור את שכבות הקשקשים המגינים על השערה, לשמר ולשחזר את רקמת השומן העוטפת אותה.

ההודים לא משתמשים בשמפו שלנו, הם משתמשים בשמן קוקוס, שמן הקוקוס מזין את השיער ומועיל מאוד במצבים של נשירת שיער, שיער יבש, שיער הנוטה להאפיר, קצוות מפוצלים, בעיות קשקשים ועוד.

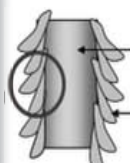
כשהשערה בריאה, היא חזקה יותר, נשמרת היטב לאורך זמן. והמראה הבריא - נותן ברק לשיער ולא יובש.

מראה שיערה בהגדלה

סיבים פגומים

סיבים בריאים

עד כדי כך הגיעו הדברים עד שבחברת הענק "גרייט לנגטס" המתמחה בתוספי שיער (ושיער לפאות - תחת חברת בת שלה) עוברות כל השערות בדיקת מעבדה לוודא שהללו לא טופלו בכימיקלים - טיפול שבטווח הארוך מחליש את כח השערה ופוגע באיכותה באופן משמעותי ביחס לשיער ההודי.

אנו מביאים כאן תרגום של מסמך רשמי שמפרסמת החברה המתפארת בכך ש 100% מהשיער המשווק על ידה הוא שיער הודי.

יתכן שאת הניקוי המיידני שמן הקוקוס לא עושה כמו השמפו, אך ככל הנראה לנשים ההודיות זה לא כ"כ מפריע, היגינה היא לא התחום החזק בהודו, ולנשים ההודיות לא חסר זמן ומוטיבציה בכדי להשקיע בטיפוח שערותיהן עד הרגע המיוחל בו הן יעניקו אותו כקרבתן לאלוהיהן.

חברות קוסמטיקה ותמרוקים למינהם מזכירות לא פעם את הודו כדוגמא לדרך שימור וטיפוח הוגנים לשיער. וכן בתעשיית הפאות, שיער הטמפלים הפך למותג של איכות מחמת טיפוחו המיוחד של השיער ההודי.

Great Lengths®

100% real hair from India

100% of our Remy quality raw hair comes from India.

Perfect hair extensions require high-quality strands of real hair. Great Lengths therefore only uses top quality raw hair – with cuticles intact and manually selected to have the same direction.

European hair is typically only available in very small quantities. In addition, it's usually been chemically treated and is therefore **not suitable for high-quality extensions**.

African or Chinese hair does not match the texture of European hair.

Due to the same genetic ancestry, **Indian hair best matches the basic texture of European hair**. We therefore only obtain our raw hair from India.

"גרייט לנגטס" [אורכים עצומים]

100% שיער אמיתי מהודו.

100% מהשיער הרמי שלנו בא מהודו.

שיער באיכות מושלמת לתוספות השיער שלנו, דורש שיער אמיתי באיכות גבוהה.

לכן גרייט לנגטס משתמשת בשיער גולמי הכי איכותי שיש, עם הקשקשים מחוברים המסודרים בכיון אחיד.

שיער אירופאי, באופן כללי קיים בכמויות מזעריות ביותר, בנוסף הוא בד"כ מטופל בחומרים כימיים – לכן בד"כ אינו מתאים לתוספות ברמה גבוהה.

שיער אפריקאי וסיני אינו תואם את הטקסטורה של שיער אירופאי.

בגלל הדמיון והקשר הגנטי, השיער ההודי הוא המתאים ביותר, והדומה ביותר באיכותו ובטקסטורה שלו לשיער האירופאי. לכן אנו משיגים את השיער הגולמי שלנו רק מהודו....

מנהל גרייט לנגטס
בקבלת פרס המוצר האיכותי ביותר
בפעם השביעית ברציפות

100% שיער אמיתי מהודו

בריכות האוסמוזה במפעלי גרייט לנגטס

הסבר קצר על הקשקשת

"בעיית" הקשקשת, אלא שהשיער אח"כ היה הופך לחלש וחסר ברק. את הבעיה הזו פתרו ע"י ציפוי בשכבת סיליקון דקה, אלא שגם כאן הפתרון לא החזיק מעמד, כיון שעם החפיפות והסירוקים שבמשך הזמן, היתה שכבת הסיליקון יורדת והשיער היה נהרס, וזאת זולתי מה ששיער בהיר קשה מאוד לצובעו לכהה באופן איכותי די הצורך.

כיום בטמפלים מודעים יותר ויותר לחשיבות ה"רמי" ומקפידים לקשור את שיער הנשים המתאים לפאות קודם הגזיזה, באופן שכל הקשקשת תשמר לכיון אחד.

בשיטת האוסמוזה ניתן לשנות את צבע השיער - באופן שהקשקשת לא נפגמת, הגוון המדוייק של השיער תלוי באורך זמן שהייה בתמיסה, לדוגמא שיער ששהה 15 ימים יאה בהיר יותר מאותו שיער ששהה

כל שיערה ושערה עטופה בשכבת קשקשים המגינה על השיער, ונותנת לו ברק וחיות.

בקוקו שלם, כאשר אין כל השערות מסודרות לאותו כיוון, הכל מסתבך ואי אפשר לסרק שיער זה, מכיון שאין הקשקשת שבקבוצת השיער מסודרת לכיון אחד.

שיער שכזה נקרא "שיער שאינו רמי", ואילו שיער מסודר מכונה "רמי", והוא נחשב השיער האיכותי והיקר. ושיער זה נשמר לאורך זמן.

בעבר הטיפול בשיער "הפוך" כזה דהיינו ש"אינו רמי", היה ע"י הסרת הקשקשים במי חמצן, מי החמצן היו ממיסים את הקשקשת העדינה ובנוסף מבהירים את צבע השיער.

עיבוד שכזה אמנם היה פותר את

תהליך האוסמוזה

אחד מתוך הסניפים הרבים של חברת גרייט לנגטס המפוזרים ב-50 מדינות ברחבי העולם

אחד מתוך עשרות הסניפים

100% שיער הודי

לאחר עיבוד

האוסמוזה

(ניתן להבחין בגומיות על עיבוד גוויי הבלונד)

שערה ממפעל גרייט לנגטס בהגדלה ניתן לראות בבירור קשקשת בריאה ושלימה

ומצהירה מפורשות שהיצור שלה נעשה אך ורק משיער הודי - שהוא המשובח ביותר, וגם ידועה כמי שזכתה כבר עשר שנים ברציפות במקום ראשון על מוצרי איכות.

מ"מ חשוב לציין שישנן עוד חברות רבות המעבדות את השיער בשיטות סודיות דוגמת האוסמוזה, ומצהירות בריש גלי שכל שערם הוא מהטמפלים בהודו בלבד.

רק 10 ימים וכן הלאה על זה הדרך. להשלמת התהליך מערבבים כמה גוונים יחד מאותו הסוג וכך מתקבל גוון טבעי מושלם עד שלא יהיה ניתן להבחין שזה עבר תהליך כלשהו. [ניתן להבחין בעירוב גוניי הבלונד בתמונות בעמ' הקודם]. עד כה הבאנו את חברת גרייט לנגטס כדוגמה אחר שהיא מחזיקה בעשרות מפעלים בכל רחבי העולם

סין - אימפריית עיבוד השיער

להתעלם מהדיווחים על כמויות הענק של שיער המדווח כמיוצא לשאר מדינות.

הסיבה לדבר הינה שבעוד שהודו הינה מעצמה בכל הנוגע לאספקת שיער גולמי, סין היא מעצמה בכל הנוגע לעיבוד שיער.

סין הינה מדינה קומוניסטית סגורה, הממשלה שם מנהלת את כל ענייני המסחר ביד רמה, בכדי לשמור על מעמדה של סין כאימפריה בכל הנוגע למחירי יצור נמוכים, דאגה הממשלה לשמור את ערכו של המטבע המקומי נמוך ביחס לשאר מטבעות העולם, באופן כזה אפשר לספק מחירי יצור ששאר מדינות יתקשו להתחרות בהם, גם כח אדם כידוע זה הדבר האחרון שחסר בסין.

תעשיית השיער בסין עוסקת הן בהפיכת שיער גולמי לשימושי לפאות (הסרת פיגמנט, סלסול, החלקה, אריזה ועוד) והן בכל הנוגע להפיכת השיער לפאות מוכנות לשימוש.

בנוסף לכל הנתונים שהובאו עד כה, יש נתון משמעותי נוסף שהופך את הסחר בשיער הטמפלים למכרה זהב בכל קנה מידה.

הודו וסין הם שתי מדינות שכנות, הדמיון ביניהם אינו רק במיקום הגאוגרפי אלא גם בדת, בעוד עבודת האלילים ההודית מיוסדת על ההינדו, אצל הסינים האמונה מכונה "בודהיזם", לפי המקורות מדובר באיזה הסתעפות אלילית מתוך האמונה ההודית, והדמיון בין הנ"ל דומה.

במהלך התחקיר הגיעו אלינו נתונים על כך שגם אצל הסינים ישנה עבודת תגלחת לאלילים בודהה (שינוי של בודהה משום ואבדתם את שמם), אך בנתיים לא הספקנו לעמוד על הדברים די הצורך.

לסין אין אפשרות לייצר שיער באופן עצמי, השיער הסיני הוא עבה מדי וחלש, ונחשב לגרוע ביותר עבור התעשייה, מ"מ המתבונן בנתוני המסחר הסיניים לא יכול

הגמרא בחגיגה (טו.) מספרת בהרחבה את סיפור חייו של אלישע בן אבויה, המכונה 'אחר'.

מדובר באדם שהיה מגדולי התנאים, רבו של רבי מאיר, עד כדי כך שגם זכה להיות בין אלו שנכנסו ל"פרדס", אבל הגמרא מספרת בהרחבה את הסיפור העצוב, ואיך אותו תנא לבסוף יצא לתרבות רעה, והפסיק לשמור תורה ומצוות. והדבר מבהיל על הרעיון כיצד ייתכן שאחד שהוא תנא קדוש כל כך, יכול ליפול בכזאת נפילה.

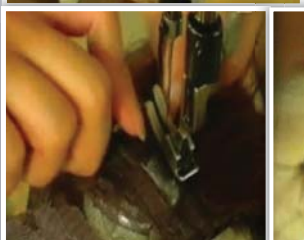
והירושלמי במס' חגיגה (פ"ב הלכה א', ומובא גם בתוס' חגיגה טו. ד"ה שובו) מגלה לנו איך זה קרה. כשאמו היתה מעוברת בו, **היא עברה פעם ליד בית עבודה זרה, והריחה מהריח של המוקטר שם (דהיינו מתקרובת עבודה זרה), ונהנתה מהריח.** והירושלמי מספר שאותו ריח נכנס לגופה, ופיעפע בה כמו ארס של נחש, **וזה מה שהשפיע על בנה 'אחר' לצאת לתרבות רעה.**

כלומר הנאת האמא מתקרובת ע"ז, יכול להשפיע לרעה על בניה, ויש בזה מספיק בשביל להבין איך תנא גדול יכול לצאת לתרבות רעה!!! רח"ל.

מבהיל להתבונן עד כמה יש בכחה של הנאה מתקרובת ע"ז להשפיע על הילדים.
ה' יזכנו לראות בהעברת גילולים מן הארץ.

תהליך עיבוד השיער בסין

מסוים ומדוייק במטרה להעניק לפאה מראה מה שיותר טבעי כדוגמת צמיחת שיער הראש, הדרך היא שעובדות סיניות לוקחות את החומרים לביתן ושם עושות את העבודה בקבלנות, וכעבור שלושה ימי עבודה מחזירות את הסקין מוכן.

[פאה ללא סקין - היא הנקראת שבלול, דהיינו שעושים את החלק העליון ככל שאר הפאה, כלומר סיבובים של חוט שיער בלבד. ופאה זו נראית כמו פאה מלפני 100 שנה].

סוחרי הפאות מספרים שהם משיגים פאות איכותיות ביותר בסכומים של \$200-100 ומוכרים אותם לבסוף במחירים מפולפלים, "המחיר זה לפי הפרצוף של הלקוח" שח בפנינו אחד הסוחרים הוותקים: הסוחרים הבינו שמהלקוחות החדדים אפשר לצפות למחירים גבוהים במיוחד. הם מוכנים לשלם ככל שידרש על שיער איכותי באמת.

למצוא זאת בדרום אמריקה ובאוקראינה נסע במיוחד להודו להתחקות אחר המקור האמיתי לשיער אדם. בסרט שהפיק הוא אומר "אם הבת שלי מתכוונת ללבוש פאה אני רוצה לדעת מאיזה אנשים זה מגיע, אינני רוצה שתחבוש לראשה שיער מקולל ומכושף".

במהלך מחקרו נשאל "קישור קומר" מומחה לשוק השיער האם ישנם דרכים נוספות להשגת שיער מלבד שיער הטמפלים בהודו.

כמו שהבאנו לעיל היתה זו יוזמה של סוחרים מהונג קונג, שפנו לראשונה לממשלת הודו לפני כעשרות שנים, בבקשה ליעד את שיער המתגלחים אל עבר התעשייה במקום לאבדו בשריפה, הפנייה הסינית לטמפלים נעשתה כאמור מאחר והסינים עצמם לא יכולים לספק שיער הגון דיו לתעשייה, וזאת על אף ריבוי האוכלוסין והעוני העצום השוררים בסין.

החיבור בין שתי המדינות הללו הוליד יחסי גומלין הדוקים ורווחיים ביותר בכל הנוגע לתעשיית השיער, שמירה על עלויות נמוכות ביותר באופן המאפשר רווחים שמנים לעוסקים בשיווק בפועל.

באופן כללי - כל פאה צריכה מתי שהוא לעבור דרך המפעלים בסין, גם מי שתשיג שיער שנשמר משעת גזיזה בסופו של דבר את הסקין ניתן לעשות רק בסין.

ענין ה"סקין" פירושו שזירת השיער אל מרכז הפאה (כולל הפוני), כל שערה בכיון

השיער ההודי כובש את השוק

לא צריך להיות מומחה לכלכלה בכדי להבין מה שקורה כאן - לטמפלים בהודו יש יתרון כלכלי עצום באופן שמוגדר "לכבוש את השוק" האיכות הכי גבוהה, במחיר הכי זול, ובכמויות הכי גדולות, וכל זה במרוכז ובדרכי שיווק קלים ביותר.

וכל זה בזמן שהשגת שיער בשאר אופנים היא משימה כמעט בלתי אפשרית.

כריס רוק, כתב טלוויזיה אמריקאי חיפש את המקור לשוק השיער, ומשנילאה

"אנשים שואלים אותי - מאיפה רוב השיער עבור פאות והתוספים באים היום? המקום היחיד בעולם שמארגן כמויות מסחריות של שיער הוא מהודו שבו כ-617,000,000 נשים תורמות את שערן לטמפל."

לסיכום הדברים שיער התקרובת המתאים לפאות הינו:

1. בכמויות הכי גדולות (שיווק של כמה טון שיער איכותי לפאות ביום בטירופטי, מלבד טמפלים נוספים).
2. במחירים הכי נמוכים (הטמפל מקבל את השיער בחינם).
3. באיכות הכי גבוהה (זהה למבנה של השיער האירופאי).
4. בעמידות הגבוהה ביותר (אינו מטופל בכימיקלים).
5. בכל האזורים האפשריים.
6. "ביבי הייר" - שיער הילדים. (שיער הנחטף ע"י הסוחרים ונמכר רק במותג מיוחד)
7. נח ביותר לעיבוד.
8. אפשר להופכו בנקל לכל צבע נצרך (בניגוד לשיער בהיר).
9. הכי זמין ונגיש לכל צרכן אפשרי באופן מסודר, מתוך מגוון ענק, ובכל כמות מתבקשת (הטמפלים ממוקמים במרכז העולמי לתעשיית השיער - בין המפעלים שסביב הטמפלים בהודו, לבין מפעלי הענק שבסין - מה שמאפשר שיווק תוצר סופי במחירים מגוחכים)

ותשובתו היתה: "אדם ישן וחותרים לו את השיער, או מאיזך מישהי הולכת להצגה ומגיע מישהו מאחורה וגוזז לה את השער..."

ובסוף דבריו הוא מסכם את האפשרות להשיג שיער בדרכים אחרות בזו הלשון "שיער שווה זהב, רק שבזהב אפילו אם תרצה לקנות מאה קילו, אפשר להשיג את זה בקל, אבל בשיער זה לא כך, לקנות חמש קילו (שלא משיער הטמפלים) - זה בלתי אפשרי!"

כאמור חמש קילו שיער היא משימה בלתי אפשרית, וזאת בזמן שרק בטירופטי בלבד ישנה תפוקה יומית של למעלה מעשר טון לערך, אותו משיג הטמפל בחינם.

בהתכתבות עם ספק השיער הגדול ביותר בלוס אנג'לס מר וינס סלוואה (Vince Selva IndoHair.Com) כתב לנו הלה "שיער גולמי או מעובד מגלגל מיליארדי דולר בתעשייה רוויית הונאות ושחיתות. אנשים שואלים אותי - מאיפה רוב השיער עבור פאות והתוספים באים היום? המקום היחיד בעולם שמארגן כמויות מסחריות של שיער הוא מהודו שבו כ-617,000,000 נשים תורמות את שערן לטמפל.

כל השיער הזה הפך למשאב כלכלי יוצא דופן לטמפל, הטמפלים יכולים לספק כל כמות של שיער עבור היצואנים.

זה פשוט עניין כלכלי, היצע וביקוש. לטמפלים בהודו יש אספקה חופשית ענקית של מקריבי השיער, ולעולם יש ביקוש עצום. עבור הסיטונאים, זה הגיוני ביותר להשיג שם היצע גבוה ומחיר סביר."

A.L. Kishore Kumar
BLACK MARKET HAIR EXPERT

א.ל. קישור קומר,
מומחה לשוק השחור של שיער האדם.

"שיער שווה זהב, רק שבזהב אפילו אם תרצה לקנות מאה קילו, אפשר להשיג את זה בקל, אבל בשיער זה לא כך, לקנות חמש קילו (שלא משיער המקדשים) - זה בלתי אפשרי!"

"הודו שבר את השוק! הודו סגר את כל המקומות האחרים בעולם!"

כמו שמשלמים לסיטונאי בעל שטחי החול באשדוד - אף אחד לא יסכים לשבור ריצוף ביתו, וכך אחרי הרבה התרוצצויות, הסתכנות, עגמת נפש, וסרסורים, אולי יצליח מיודענו לאסוף מספיק חול בשביל למלא שק אחד או שניים, ומשם לעבור בין קבלני

בניין ולמצוא מי שיסכים לקנות כמות מזערית שכזו ובמחירים מופקעים.

כעת נעצור ונחשוב בהגיון - באיזה אפשרות מבין השתיים יבחר מיודענו?

וכמה מתאים להביא כאן את דברי אחד הסוחרים שאמר לנו בנידון "תגידי לי אתה, היכן אפשר לעשות ביזנס אם לא בשיער הודי. איזה חמור יקנה שיער במקום אחר! לכן כל השיער בעולם זה רק מהודו. הודו שבר את השוק. הודו סגר את כל המקומות האחרים בעולם".

"איזה חמור יקנה שיער במקום אחר"

אם ננסה להמשיל רכישת שיער מגורם פרטי אחר זולתי הטמפלים יראה הדבר כך:

איש פלוני עוסק בסחר לחומרי בניין - אנשים פונים אליו כשהם צריכים לרכוש חול, את דרכי השגת החול הוא יכול להשיג באחת מב' האפשרויות.

א. לקנות בזול דרך ספק גדול אשר לו שטחי קרקע רחבים באזור דינונות הענק באשדוד וכדו'.

ב. לעבור בכפרים ערביים עויינים, לדפוק דלת דלת, ולנסות לשכנע פעם אחר פעם את אבי המשפחה לשבור חלק מהבלטות בריצפה, לאסוף את מעט החול שתחתיהן, ולמכור לו במחיר מפולפל (שכן בעבור מחיר

"תגידי לי אתה, היכן אפשר לעשות ביזנס אם לא בשיער הודי. איזה חמור יקנה שיער במקום אחר! לכן כל השיער בעולם זה רק מהודו. הודו שבר את השוק. הודו סגר את כל המקומות האחרים בעולם".

"הכל מוזים זה הכסף שהם מקבלים על זה שמוכרים השערות מיועד להחזיק כל השטח הגדול והכומרים, ואיכא גם משום מהנה לע"ז..."

מכתב הגר"ש וואזנר זצ"ל

פרק ג'

שאר המקורות לשיער

אחרי הנתונים המראים שלשיער ההודי יש את כל הנתונים "לשבור את השוק" צריך כעת לנסות ולהבין איך יתכן שהשוק עדיין גדוש בפרסומים על שיער "אירופאי" "ברזילאי" "מונגולי" וכדומה?

לפי כל הנראה אין שום הגיון בכל נסיון לסחור בשיער אחר זולתי שיער הסמפלים ההודי, ובמיוחד מאחר ולטמפלים בהודו יש את היכולת לתת מענה לכל שוק השיער העולמי!

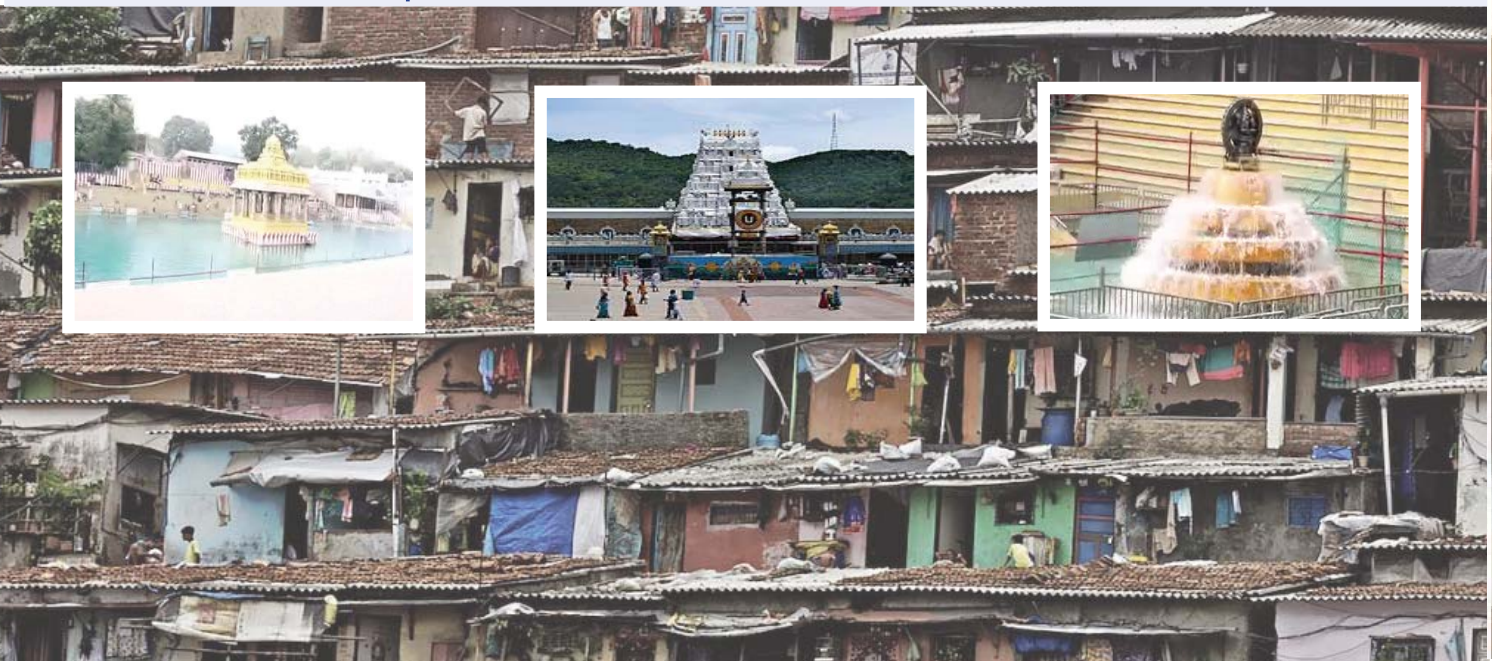
ובאמת התשובה לדבר פשוטה - הסחר בשיער הוא בלי שום פיקוח, אין שום מניעה לשום גורם למכור שיער הודי תחת כל מיתוג אפשרי, במקרה הצורך פשוט מוכרים את השיער דרך מדינה שלישית, אחרי הכל בסופו של דבר אף אחד לא יכול באמת לעמוד על מקור השער.

המקום אותו תופסים החרדים בשוק הפאות העולמי

חשוב להדגיש, הלקוחות החרדיים, נחשבים ללקוחות מועדפים בקרב משווקי השער.

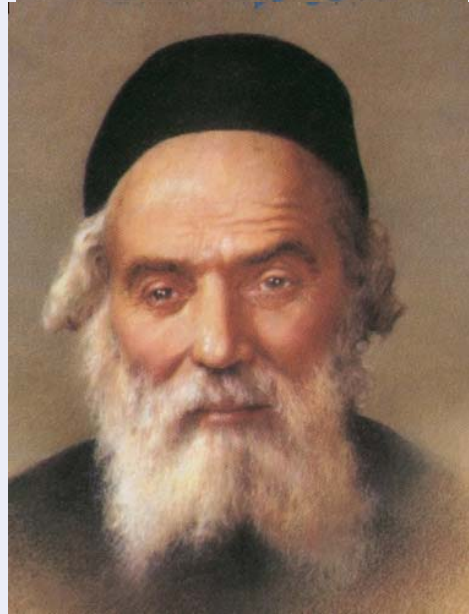
ההתעשרות של הטמפלים בהודו היא בלי שום פרופורציות לעוני המבהיל השורר במדינה, טירופטי נחשב טמפל עשיר ביותר, אם לא העשיר מכולם.

בתמונות הקטנות: אזורים שונים של עשירות מופלגת בטמפל בטירופטי, ברקע: השוואה לשכונת מגורים בהודו

"ויאספו אליו כל בני לוי"
 איתא במדרש מאן לא בעי לה'
 אלא אלו שלא נתנו נזם לעגל,
 רוצה לומר שמשה רבינו ע"ה
 שאל מי לה' היינו שהוא רק לה'
 לבדו, ואפילו מי שלא עבד לעגל
 רק שנתן סיוע לעגל איננו בכלל
 לה'.

שם עולם לח"ח ח"ב פ"א.

במקרה שכזה ההכרח הוא לילך בפאות עמידות שלא
 סובלות מנשירה ובלאי, ושאפשר לסרק אותן ולעצב אותן
 מידי פעם בפעם.

פאות שכאלו מצריכות "שיער רמי" (remi) ושיהיה
 עמיד במיוחד, ואכן נתון זה מייקר באופן ישיר את העלות.

מבחינת היופי, המציאות היא שהפאות של העולם
 החרדי אינן נופלות במאום מהפאות המשוקות בעולם
 לכל מגזר אפשרי, והאמת
 היא שכלל הסוחרים אמרו לנו
 שהפאות בציבור החרדי הם
 היפות והמושקעות ביותר.

יתכן והדבר נגרם מאחר
 והפאות כיום הינה תופעה
 ציבורית, וממילא הדבר גורם
 תחרות בין הנשים.

והן אמת הוא שאורך השיער משפיע על המחיר, אלא
 שאצל הגויות ככל הנראה לא רואים באופן הכרחי את
 תוספת האורך כתוספת יופי, במהלך איסוף הנתונים, בדקו
 מס' נשים את אורך התסרוקת הממוצעת בקרב דוגמניות
 ושחקניות גויות, ומצאו שאצל רובן אין התסרוקת עוברת
 את קו הכתף, ומה גם שלמרבה הצער לא חסרות פאות
 בכל אורך אפשרי גם בקרב הציבור החרדי.

הסחר בשיער התקרובת הינו מקור הכנסה עצום עבור
 הטמפלים, תעשיית השיער סביב הטמפלים מספקת
 תעסוקה לכפרים שלמים, בכסף זה הטמפלים מבססים
 את מעמדם, בונים עוד היכלי תגלחת ליעול העבודה,
 וקונים את לב ההמון על ידי תחזוקת הקהילה, בתי חולים,
 בתי ספר וכדומה.

אחוזים גבוהים מצורכי שיער האדם בעולם לפאות -
 הוא הציבור החרדי - מה שאומר שאחוז לא מבוטל של
 הכנסות לעבודה זרה הכמעט
 יחידה שעוד נשארה בעולם -
 מגיע ממחנינו! נתון שכשלעצמו
 מצדיק כל מאמץ מצד הטמפלים
 בכדי לשמר משאב אדיר זה.

אך הדברים לא מסתיימים בכך,
 אצל החרדים מדובר בלקוחות

קבועים, עם מגזרים רבים שאצלם רכישת הפאה הינה
 חלק מרכזי מהחיים, והדרך היא על פי רוב לא להסתפק
 בפאה אחת בלבד, כידוע רבות מקפידות לרכוש פאות
 לשבת ולחול, ופעם בכמה שנים רוכשות פאה חדשה.

דבר נוסף והוא שבעוד שאצל דוגמניות, שחקניות, או
 סתם גויות שרוצות לשפר את הופעתן, על פי רוב נוהגים
 לילך בפאה באופן תקופתי באירועים מזדמנים, אצל
 החרדים מאידך רבות הן ההולכות בפאות באופן יומי,

אחוז לא מבוטל של הכנסות
 לעבודה זרה הכמעט יחידה
 שעוד נשארה בעולם - מגיע
 ממחנינו!

ENTANGLEMENT THE SECRET LIFE (בספרה "בפאות" OF HAIR עמ' 84).

"אנדרלמוסיה בסחר השיער" זוהי ההשלכה של החרמת הציבור החרדי את שיער הודו.

Rabbi Yosef Shalom Elyashiv (right), who created turmoil in the hair trade in 2004 when he banned the use of Indian hair in Jewish wigs.

עמוד מתוך הספר של אמה טרלו, בו היא מתארת את הגר"ש אלישיב זצ"ל כאיבם ההודים "דמסכים"

מכל האמור נמצא שההכנסות של הטמפלים מכיס החרדים הם בהחלט אחוז גבוה מהכנסותיהם, ומצדיקים כל מאמץ לנסות להעלים את מקור

השיער, וכך הם אכן עושים, וכמו שנפרט לקמן. (פלא בעינינו שישנם רבנים המסתמכים על דברי הנ"ל שידועה כשונאת יהודים, ומכפישה את אמונתם.)

הדגל המונף בכניסה למפעלי השיער בסין, מראה שהתעשייה שם הינה בעיקר ליהודים

בכתבה בערוץ 2 על תעשיית הפאות בסין (הצרכנית הראשית של שיער הודו) - תועד אחד ממפעלי הענק באזור, בכניסה למפעל הממוקם על גבול סין ודרום קוריאה, שלושה דגלים מונפים להם בגאון - דגל סין, דגל דרום קוריאה, ודגל ישראל - הקריינית מסבירה שם שהלקוחות החרדים מפרנסים שם אזור שלם.

אמה טרלו פרופסורית לאנטרופולוגיה מלונדון שכתבה ספר בעניין הסחר בשיער אנושי, תיארה את השלכות פסיקתו של הגריש"א זצ"ל בתשס"ד בזה"ל: "רבי יוסף שלום אלישיב, מי שיצר אנדרלמוסיה בסחר השיער כאשר פסק ב 2004- (למנ') לאסור שיער הודו

התנגדות העולם לשיער ההודי

פאות ותוספי שיער הינם פתרון זמין ונח לבעיה, נמצא שגם מהנוצרים משתלם לטמפלים להעלים את מקור השיער.

וזה עדיין לא הסוף - המוסלמים כידוע גם הם מתנגדים לאלילות. אמה טרלו פר' לאנטרופולוגיה, כתבה בספרה (עמ' 105) בהקשר לבעיית שיער תקרובת האלילים, ששימוש בשיער אנושי נאסר למוסלמיות, ולא הותר להן אלא שיער סינטי בלבד.

אך לא רק מהיהודים מנסים הסוחרים להעלים את האמת, גם גורמי דת נוצרים יצאו כנגד שיער הטמפלים, הנצרות כידוע מתנגדת לעבודת אלילים - על פי מיעוט הבנתם על כל פנים, וממילא סולדים הם משימוש בשיער האמור.

בארה"ב בלבד ישנם כ - 36 מליון אפרו-אמריקאים נוצרים המהווים אחוז גבוה ביותר מרוכשי הפאות, שכן כידוע שערות האפריקאים הינן מקורזלות וקשות לעיצוב,

"מזה יותר השטן מעורר דין על ישראל, שכל מצוות שגויים מחזיקים ומחמירים,

בעוה"ר קצף בישראל אם הישראלים אינם מדקדקים כל כך." (יערות דבש לרבי יונתן אייבשיץ פ"א ד"ד)

His company places an emphasis on transparency. However, this does not mean that buyers necessarily operate on the same principle. As another Indian trader tells me, 'I sell the hair as Indian but what the buyers do in their own countries, we cannot say. Those rabbis made it very difficult for Jewish women when they introduced the ban on Indian hair. Nowadays, hair has to travel a very long way before it gets to them!' It is not inconceivable that some

בספר "הסתבכות" של 'אמה טרלו' (עמ' 102) מובאים ראיונות שהיא עשתה עם סוחרי השיער בהודו.

ואחד מהדברים שהיא שאלה אותם הוא אודות מה שהפסיקו היהודים לקנות שיער מהודו ע"פ פסקם של גדולי ישראל בתשס"ד.

והתשובה שהיא קיבלה היא כדלהלן:

"הרבנים הללו עשו את זה מאוד קשה לנו כשחידשו את האיסור על השיער ההודי.

היום השער צריך לעבור בדרך ארוכה עד שהוא מגיע אל היהודים!"

למעשה העסק רק מתחיל

שוק השיער אינו כולל רק חומר גלם לפאות. בפרק הבא נרחיב בס"ד את הדיבור בדבר שאר עניינים הקשורים לפולמוס, תוספי שער, זקנים מלאכותיים, שיער לבובות, שיער למברשות איפור, מילוי למזרנים ולמעילים, סיגריות, דשנים, חומרי מזון שונים - בכל אלו ועוד - שייך שיעשה שימוש בשיער אנושי.

כאמור שיער הטמפלים הוא לעולם המקור הנוח הזמין והזול ביותר לכל סוג שיער שהוא, בכל מה שנוגע לכמויות מסחריות.

שליחותו של הרה"ג ר' אהרון דוד דונר שליט"א בתשס"ד להודו, היתה גם מטעם הגרי"ט וייס גאב"ד ירושלים, וביורו הדבר היה חשוב לגאב"ד ירושלים על אף שהוא מאוסרי הפאות, מכיון שהדבר נוגע ישירות גם לתעשיית המזון שבהשגחתו.

האשליה שנוצרה, שכביכול ישנן עוד מקורות מסחריים בעולם להספקת שיער אנושי - היא זו

שמאפשרת את המשך השימוש בשיער הטמפלים. והעובדה הכואבת היא שהציבור החרדי מספק שירות נפלא לשימור האשליה - כולם יודעים שעם ה' היה החלוץ לעקירת הע"ז מהעולם, וממילא כל גוי מבין שאם אצל החרדים ממשיכים להשתמש בשיער אנושי, אזי מסתמא עדיין יש מקור משמעותי עבור תעשיית השיער האנושי בעולם.

ועוד גורם מתווסף לכל התמונה - הרושם המסחרי.

"שיער אירופאי" זה דבר שהרבה יותר מצלצל מאשר "שיער הודי", וממילא הסוחרים ממתגים את סחורתם לפי מה שיכניס להם יותר כסף.

מבחינה חוקית אין שום איסור בדבר, רבים העוסקים בתחום טענו בפנינו שמיתוג השער, אינו מתיימר להראות את מקור השיער אלא את סיגנונו, גווןיו, אופיו ומרקמו.

ספר "ניתוח שרשרת סחורות של שיער" עמוד 7:

מאת סוביר סינג

"בשנת 2003 הייתה מהומה גדולה בקהילה היהודית בנוגע לשימוש בשיער הודי... זה הביא לשריפה המונית של פאות הודיות, והגדיל את הביקוש לשיער ברזילאי או אוקראיני.

עם זאת, רוב השיער עדיין מקורו מאותו מיקום, רק ארוז מחדש כברזילאי כדי שישמע טוב יותר."

and created a niche market for themselves as well (Tarlo, 2016). In 2003, there was a massive uproar in the Jewish community regarding the usage of Indian tonsured hair. The problem was that this hair was offered up to a non-Jewish God and constituted idolatry (Rai, 2004). This resulted in a mass burning of Indian wigs and increased the demand of Brazilian or Ukrainian hair. However, most of the hair is still sourced from the same location, just repackaged as Brazilian to sound better (Mead, 2012). The 2010

כשם שבמסעדה איטלקית לא מוכרים אוכל מאיטליה, לקוחות המתנגדים לשיער ההודי.

למרבה הצער ישנם רבנים המשתמשים במאמרים "מקצועיים" אלו המפוזרים ברחבי האינטרנט על מנת "להתיר" שיער ממקומות שונים ברחבי העולם.

מערכת טטשוש עקבות השיער ההודי החלה בשנת תשס"ד בעקבות פסק גדולי ישראל לאסור שיער הודו, ככל הנראה עם השנים השאננות של משווקי השיער ההודי הלכה וגברה, ומאידיך יותר ויותר גורמים החלו להתחקות אחר מקורות השיער והתוצאות אצל כולם די זהות פחות או יותר.

כשם שבמסעדה איטלקית לא מוכרים אוכל מאיטליה, וכשם שקפה טורקי לא מגיע מטורקיה - כך גם בעולם השיער הביטוי "שיער אירופאי" אינו אלא מטבע לשון לשיער הודי בסיגנון אירופאי.

וכשם שקפה טורקי לא מגיע מטורקיה - כך גם בעולם השיער הביטוי "שיער אירופאי" אינו אלא מטבע לשון לשיער הודי בסיגנון אירופאי, ואם איזה לקוח סובר לתומו ששיער איטלקי הגיע מראשה של סטונדטית לרפואה ברומא - אז איך אומרים "שיהיה לו לבריאות".

"אליקס מור" סוחרת שיער אמריקאית שססקרה את כל שוק השיער העולמי, כתבה בעבר שיצרני

שיער גדולים בהודו מעסיקים מחלקה מיוחדת להעלאת כתבות ומאמרים שקריים לרחבי האינטרנט, על מנת לטשטש את מקורות השיער העיקריים, ובכך לשמר

להלן מס' מקורות שהגיעו אלינו בנידון, חלקם בהתכתבות מייל עם סוחר שיער ברחבי העולם

ר. הילי

ר. היילי (חוקרת אפרו אמריקאית) - פירסמה סרט בכדי לעורר על מקור השיער לפאות, הנ"ל נסעה להודו במיוחד ושם ראינה עוד ועוד מאמינים על סיבת התגלחותם בטמפל, ולכולם היתה אותה התשובה - "אנחנו מקריבים את זה לאלהים", ושם בראיון עם עוד ועוד גורמים חזרה על עצמה אותה המסקנה - רוב ככל השיער בשוק השיער העולמי מקורו בטמפלים שבהודו.

אלכס אקזאבייר

אלכס אקזאבייר סוחר שיער בינלאומי, בראיון בכתבת תחקיר בנושא, טוען שאחרי הנסיון הגדול שרכש בתחום הסיק ש"כל השיער מגיע מהודו".

S. Lalitha:

קיבלנו את האימייל שלך בתודה. כפי שנזון בבוקר, מקורות של כל השערות הם מטמפלים הודיים, אשר נתרמים לאמונתם למטרה דתית. היצואנים קונים מטמפלים ומפיצים בכל רחבי המדינה. אין שיער ברזילאי, רוס, פרואני או מונגולי. הם מעבדים את השיער ההודי עם כימיקלים והם שמים תווית שיער של מדינות שונות.

אין שיער ברזילאי, רוס, פרואני או מונגולי. הם מעבדים את השיער ההודי עם כימיקלים והם שמים תווית שיער של מדינות שונות.

LAGAH EXPORTS

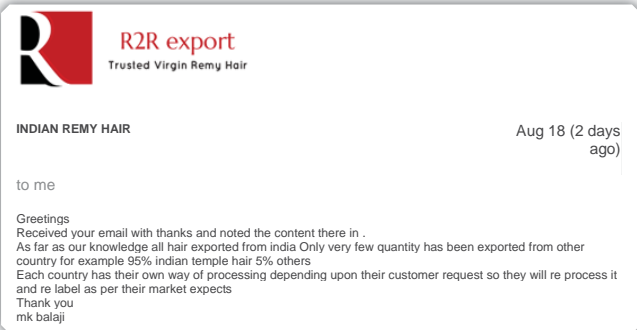
אנחנו יצרנים מובילים ויצואנים של 100% שיער הודי וברזילאי (מצד איכות ומרקם) וכולם באמת שיער אנושי מהודו.

מתוך שיחה עם סוחר פאות חרדי

ראיתי לנגד עיני כמות אדירה של שיער הודי אורגינאלי. ובמפעל הם החליטו לקרוא לשיער הזה "מונגולי". והכניסו אותו באריזות עם טיקטים של שיער מונגולי. ויחד עם זה הם אמרו לי שהם כעת עושים פאות משיער "לא מהטמפל" ליהודים, מה שנקרא כשר "עם טיקט כשרות" וראיתי שערבבו הכול ביחד. לקחו את השיער ההודי שקראו לו מונגולי והכינו אותו בתור שיער כשר עם טיקטים של כשרות. כנראה קראו לשיער בשם מונגולי כדי להרגיע את היהודים או להרגיע את המשגיח"

"לאחרונה הייתי בסין וראיתי לנגד עיני כמות אדירה של שיער הודי אורגינאלי. ובמפעל הם החליטו לקרוא לשיער הזה "מונגולי". והכניסו אותו באריזות עם טיקטים של שיער מונגולי. ויחד עם זה הם אמרו לי שהם כעת עושים פאות משיער "לא מהטמפל" ליהודים, מה שנקרא כשר "עם טיקט כשרות" וראיתי שערבבו הכול ביחד. לקחו את השיער ההודי שקראו לו מונגולי והכינו אותו בתור שיער כשר עם טיקטים של כשרות. כנראה קראו לשיער בשם מונגולי כדי להרגיע את היהודים או להרגיע את המשגיח"

mk balaji R2R exsport

עד כמה שידוע לנו כל השיער מיוצא מהודו, יש מעט מאוד שיער שמגיע ממדינות אחרות. לדוגמא 59% מגיע מהטמפלים, 1% ממדינות אחרות. לכל מדינה יש דרך משלה לעבד את השער, תלוי בזרישת הלקוחות, כך שהם מעבדים מחדש את השיער ומדביקים תוויות ע"פ הדרישות בשוק.

(היצרן הגדול ביותר בלוס אנג'לס) Indo HAIR Vince Selva IndoHair.Com

שיער גולמי או מעובד מגלגל מיליארדי דולר בתעשייה רוויית הונאות ושחיתות. אנשים שואלים אותי - מאיפה רוב השיער עבור פאות ותוספי השיער באים היום? המקום היחיד בעולם שמארגן כמויות מסחריות של שיער הוא מהודו שבו כ- 000,000,716 נשים תורמים לטמפל.

כל השיער הזה הפך למשאב כלכלי יוצא דופן לטמפל ולמשגיחים שלו. אין מחסור של שיער הניתן בחינם מן עולי הרגל עבור הטמפלים למכרז פומבי בחוץ ליצואנים. זה פשוט כלכלה, היצע וביקוש. לטמפלים ההודיים יש אספקה חופשית ענקית של מקריבי השיער, ולעולם יש ביקוש עצום. עבור סיטונאים, זה הגיוני ביותר לקנות בו היצע גבוה והמחיר סביר. ישנם כמה טמפלים ברחבי העולם המגלחים שיער כמו הענקיים האלה בהודו, לדוגמא אינדונזיה, בנגלדש ועוד, עם זאת, מדינות אלה זעירות בהשוואה להודו.

השיער שמתוייג "שיער אירופי" או "שיער אסיאתי", כולם בעצם שיער מהודו והם מתוייגים במרמה. תוויות אחרות

"השיער שמתוייג "שיער אירופאי" או "שיער אסיאתי", כולם בעצם שיער מהודו והם מתוייגים במרמה."

כוללות שיער מונגולי, שיער ברזילאי, שיער פרואני ושיער אוזבקי. זה בלתי אפשרי לדעת מאיפה השיער מגיע או כדי לעקוב אחר המקור של כל השיער מאז שיש טכניקות עיבוד מתקדמות להסוות את המראה הטבעי ואת המראה של השיער.

סין, שהיא היצרנית הגדולה ביותר של פאות כיום, קונה את השיער שלה בכמויות עצומות מהטמפל ההודי בגלל האספקה בשפע. אפילו שיער שנרכש מאירופה מגיע על פי רוב מהודו. כסף גדול מעורב, ויש הרבה שקרים בתעשייה.

אני אישית מכיר אנשים בלוס אנג'לס שרוכשים שיער הודי ואז מוכרים אותו לאנשי עסקים יהודים בטענה שהשיער "כשר" ומגיע מארצות אירופאיות.

אנשים אפילו יעצו לי לשקר על מקור השיער מהודו, שכן זה היה לטובת כלכלת החברה שלי. למרבה הצער, זו הנורמה בענף ואני מסרב לקחת חלק בזה...

הדעה המקצועית שלי היא כי 98% מהשיער הנמכר ברחבי העולם מגיע מהטמפלים ההודים. הטמפלים הפכו למקור יעיל ביותר של שיער, טירופאטי הוא הטמפל ההודי העשיר ביותר.

השיער ההודי נחשב לשובח ביותר עבור הסגנון האירופי, הן מחמת האיכות והן מחמת האורך.

נשים הודיות מטפלות במסירות בשערותיהן, לא משתמשות בשום כימיקלים, הלבנות או צבעים. הם שוטפות ומסרקות אותו תדיר, מסלסלות את הקצוות באצבעותיהם, ומשתמשות בשמן קוקוס להזנת השיער. הם בדרך כלל מאריכות את שערותיהן.

לאחר שלקוח רוכש שיער, הם בדרך כלל שולחים אותו לסין או אירופה עבור פאה, תוספות, או לייצר מגוון של מוצרים אחרים הנדרשים על ידי תעשיית השיער. היעד הפופולרי ביותר הוא סין, כיון ששם יש את המיומנויות, כח עבודה זול ובכמות המונית. גורם האמון עם רוב היצרנים הסינים הוא נמוך מאוד.

רוב שיער המשמש כיום בפאות מקורו בהודו, והם לא מסומנים ככאלה...

לסיום, ברצוני להדגיש את הדברים הבאים:

1 89% מכל שיער האדם בעולם מקורו שיער הודי. זה כולל את כל הצבעים, שיער כהה, שיער בהיר.

2 עם אוכלוסייה של כ-3.1 מיליארד בני אדם, מתוכם יש מעל 006 מיליון נשים, להודו בהחלט יש את היכולת לספק שיער אדם ברמה עולמית.

3 אין תקנות כלשהן בתעשיית השיער. לכן, מדינות רבות מתייגות מחדש את השיער ההודי במותג כמו שלהם, וזה כולל: רוסיה, אירופה, ברזיל, פרו, סין, בוליביה, מלזיה, איטליה, אינדונזיה, אוקראינה, ועוד רבים.

4 לאחר שהשיער כבר מעובד, אף מומחה לא יכול לספר מאיפה השיער המקורי מגיע. אין שום דרך להרגיש את השיער ולוודא את מקורו.

5 רוב הפאות מעובדות בסין. היצרנים הסינים פועלים בשוק שאין בו שום פיקוח. הם ידועים ככאלו שמתייגים את מוצריהם במרמה. סין קונה כמות עצומה של שיער הטמפלים. לקוח ששולח שיער גולמי לסין, צריך לחשוש כי השיער עשוי לחזור כשהוא מעורב עם שיער הודי.

עדות ששלח לנו ת"ח גדול שחיפש פאה כשרה לאשתו, בעקבות הפולמוס הנוכחי.

כששאלתי בעל חנות פאות המוכרת שיער לאפריקאים - מהו השיער המשובח ביותר? של איזה מדינה? והוא ענה בגיחוך בזה הלשון - "מדינה? זה לא תלוי במדינה! הם סתם כותבים מה שהם רוצים לכתוב, לדעתי הכל ממקום אחד..."

אני איש אמין, ואני מוכר על פי האיכות בלבד, למשל היום השיער הכי איכותי זה סוג פלוני שרשום שהוא מברזיל, אבל זה לא תלוי במדינה, הכל אותו דבר..."

ברזיל

שיער ברזיל כדוגמא

אנחנו מביאים כאן סקירה קצרה לגבי מדינת ברזיל - כדוגמא לתופעה כוללת של הסוואת השער ההודי דרך מדינות אחרות, שיתוף פעולה בין יבשתי, כאשר שני הצדדים מרוויחים, ההודים ממשיכים לשווק את מרכולתם באין מפריע, המדינה הפונדקאית מרוויחה את פערי התיווך, והחרדים בולעים את כל הלוקשים בשקט - לשובע!

למסקנה מה שעולה למעשה מהרבה מהעוסקים בתחום זה שכל זרימת השיער ברחבי העולם, אינה אלא תרגיל פשוט וקל בכדי לטשטוש את מוצא הסחורה.

הבאנו לעיל את חברת גרייט לנגטס חברת הענק לתוספי שער, בעלת חברות בת לפאות, אז כאמור חברה זו מתהדרת בכך שאינה משתמשת אלא במאה אחוז שיער הודי איכותי - **ישירות מהטמפלים!**

לחברת הענק "גרייט לנגטס" יש בברזיל בלבד כארבעים סניפי מכירת שיער הודי, ומפעל נוסף לעיבוד שיער.

החברה בכל פרסומיה מדגישה שהיא מתחרה בהצלחה בשיער האירופאי, ואינה מזכירה אפי' במילה אחת על המצאות שיער מקומי בברזיל.

לפניכם ליקוט עדויות ומסמכים שפירסמו העוסקים בתחום השיער לגבי השיער הברזילאי:

סוחר חרדי

אחד מסוחרי השיער הגדולים החרדיים שח בפנינו "שיער ברזילאי זה זיוף, כל השיער הברזילאי הוא הודי, אין שיער בברזיל. רק אחרי תשס"ד שאמרו "שיער הודי אסור" נולד לפתע המושג שיער ברזילאי. וכך כל שנה שנתיים מוצאים היבואנים כל פעם שם אחד לשיער ההודי. פעם ההודי הוא ברזילאי, ופעם הוא קמבודי, ופעם מונגולי, ופעם וייטנאמי, וכן על זה הדרך. ברור לכל היבואנים שהכל מהודו! לפני שהרבנים אסרו שיער הודי לא היה בעולם שעה אחת מברזיל!! והיום כל הודו עובר דרך ברזיל כדי להכשיר לחרדיות בארץ."

מיתוג השער כברזילאי, איטלקי, אירופאי וכו', איננו אלא תרגיל הסוואה גרידא, כמו שכבר ביארנו מדובר כאן גם בפטנט שיווקי די מוצלח, הביטוי "שיער ברזיל" בלי ספק מצלצל הרבה יותר טוב מאשר "שיער הודי".

במיתוג השיער ההודי כ"שיער ברזיל" אפשר להכפיל את הסכום במאות האחוזים, וכמו שאמרו לנו כמה פאניות מתחילות, שלא יכול להיות שהשיער של הפאות שלהן מגיע מהודו, כי "השיער של הודו הוא מסתמא מלוכלך מגעיל ונראה זוועה..." (ההקלטות במערכת).

"שיער ברזילאי זה זיוף, כל השיער הברזילאי הוא הודי. אין שיער בברזיל. רק אחרי תשס"ד שאמרו "שיער הודי אסור" נולד לפתע המושג 'שיער ברזילאי'. וכך כל שנה שנתיים מוצאים היבואנים כל פעם שם אחר לשיער ההודי פעם ההודי הוא ברזילאי, ופעם קמבודי, ופעם מונגולי, ופעם וייטנאמי. וכן על זה הדרך. ברור לכל היבואנים שהכל מהודו!"

ואתן ציבור הנשים עדיין חושבות שאנשים שמוכרים מה שנקרא שיער "ברזילאי" במחירים נמוכים יש להם שיער רמי אמיתי שהגיע מראש של אשה ברזילאית? אנחנו מאוד מפקפקים בזה.

תוכיחו שטעינו - וניתן לכם שיער בחינם!!!

"אליקס מור"

"אליקס מור" - מומחית בינלאומית לשיער, מעוררת בסיפרה על סכומי העתק שנזרקים לריק על התיווך בתעשיית השיער.

באתר שלה היא כותבת "ההודים הם מאמיני הינדו אשר גוזזים את שערם כדי להקריב קרבן דתי, לאליל שלהם, בעוד שרוב המלזים קמבודים והסינים הם בודהיסטים, גזיית שיער אינה מצויה אצלם (דתית) לכן אין שום דרך שהמדינות האלו יוכלו לספק את הביקוש העולמי ע"י מאפייני תרבות שיער לאומית שכזו. בעוד ששנים מברזיל ופרו מאריכות את שערן ומטפחות אותו, ואפילו מספר רב של נשים ברזילאיות משתמשות בעצמת בתוספות שיער הודיות, לכן אם יהיו בהן מי שתמכור את שיערה שלה, זה יהיה מאוד נדיר."

בספרה "האמת על תעשיית השיער האנושי" (ניתן להשיגו אצלנו בשלימות) היא כותבת כדלהלן:

באמת האם ידעת את העובדה שברזיל ועוד כמה מדינות בדרום אמריקה מייבאים הרבה שיער אנושי 'גולמי' מהודו ומסין? (א.ה. סין כידוע היא משווקת שער ההודי הגדולה בעולם).

בגלל הביקוש הגובר לשיער אנושי בברזיל, סוגות של שיער אנושי מוברחים למדינה מהודו כל שנה. כמו מקרה שקרה ב 3102- כאשר טון שיער אנושי מהודו (בשווי \$ 000,004) נתפס על ידי המכס בשדה תעופה הבינלאומי בסאן פאולו.

בשנים האחרונות, סוחרי שיער אנושי עשו מאמצים עילאיים כדי להסתיר שיער הודי וסיני בתור ברזילאי פרובי מליזי ועוד סוגים."

ככה זה בעולם האופנה, מיתוג החלק שמכריע יותר מכל דבר אחר על העלויות לצרכן.

ככה זה בעולם האופנה, מיתוג המוצר הוא החלק שמכריע למעשה יותר מכל דבר אחר על העלויות לצרכן.

בין המתעוררים והמעוררים על חשיפת התרמית הגדולה לגבי מקור השער העולמי - יש לא מעט שהמניע המרכזי שלהם הוא מטעמים מסחריים גרידא.

בין אם מדובר בלקוחות שהבינו שאת אותו השיער הם יכולים להשיג בהרבה פחות כסף, ובין חברות שיווק הודיות שמחזרות אחר לקוחות ברחבי העולם.

חברת IHS

חברת IHS ההודית החליטה לפנות באופן ישיר לנשים בברזיל, ולהציע להם לרכוש שער מהמקור ובלי פערי תיווך, במקום להתפתות אחר שקרי הסוחרים שמציגים כביכול יש באמתחתם "שער ברזיל".

שיער יוקרתי בחינם!!! כך מבטיחה חברת IHS למי שיוכיח שיש דבר כזה שיער מברזיל של נשים ברזילאיות!

מודעת פרסומת של IHS - INDIAN HAIR SHOP חושפת את האמת מאחורי המושג "שער ברזיל", אנו מביאים כאן את תמצית הדברים:

"59% מהשיער הרמי בעולם זה מהטמפלים בהודו - זאת עובדה! פשוט - בשאר המדינות, ברזיל, פרו, מלזיה וכו' הנשים לא גוזזות את שערן! אל תאמינו לגימיקים!!!

חשבון פשוט! בהודו לבד, יש יותר נשים הינדיות שמאמינות בהינדו, ומקריבות את שערן, מכל אוכלוסיית ברזיל מלזיה ופרו ביחד!

Our company buys the hair directly from the temples in India. We can PROVE & GUARANTEE we have 100% unprocessed AUTHENTIC virgin hair that came STRAIGHT FROM THE HEAD!

FUN FACT: There are more Hindu women in India that believe in the practice of sacrificing hair, than the ENTIRE populations of Brazil, Peru, and Malaysia COMBINED! You ladies still think people selling so called "Brazilian" hair for ridiculously low prices have real virgin hair that came from a Brazilian woman's head? We highly doubt it... PROVE US WRONG AND WE WILL GIVE YOU FREE HAIR!!!

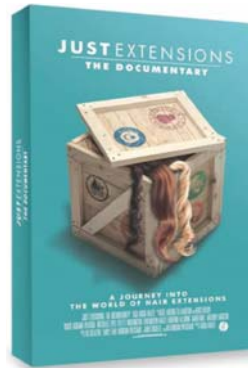
ואתן ציבור הנשים עדיין חושבות שאנשים שמוכרים מה שנקרא שיער "ברזילאי" במחירים נמוכים יש להם שיער רמי אמיתי שהגיע מראש של אשה ברזילאית? אנחנו מפקפקים בזה. תוכיחו שטעינו - וניתן לכם שיער בחינם!!!

ישראל 2.412 חברי מתאריך 14188 הדקות, 97 מדרגים, 194 נקודות, ראה משב

ברזיל: המכס בשדה התעופה בסאן פאולו סילב הברחה של 1 טון שיער אדם

המטען בשווי \$ 400,000 הבא מהודו והובאן ניסה להעביר אותו בערך כספי של \$ 15,000. http://www.ndtv.com/article/offbeat/brazil-customs-seize-a-ton-of-human-hair-459935

”ר. היילי”

ספרה של ר. היילי

גם ר. היילי חקרה את נושא מקור השיער בעולם, היא לא הסתקפה בנתונים יבשים אלא נסעה במיוחד לברזיל וניסתה להשיג שם שיער 'מקומי'.

אנו מביאים תמצית שיחה של היילי, עם סוחר שיער ברזילאי בברזיל, מתוך סרט שערכה בנידון.

היילי: "מאיפה השיער הזה?"
סוחר ברזילאי: "זה מהודו."

היילי: "אז למה לא קנית את זה מברזיל? יש דבר כזה שיער ברזילאי?"

סוחר ברזילאי: "סוחרים קונים את זה בהודו ואנחנו קונים מהם."

היילי: "אתה יודע, באמריקה השיער הפופולרי ביותר הוא שיער ברזילאי"

סוחר ברזילאי: "כן, גם באפריקה אנחנו קוראים לזה שיער ברזילאי, אבל זה לא מברזיל."

היילי: "אז אני כאן מאמריקה, מחפשת שיער ברזילאי ואני לא מצליחה למצוא!"
סוחר ברזילאי: "לא - לעולם לא תמצאי את זה."

היילי: "אה, אני אף פעם לא אמצא את זה."

סוחר ברזילאי: "לאו!"

היילי: "אני לא אמצא את השיער הברזילאי בברזיל!"
סוחר ברזילאי: "זה מהודו."

עוד מהסוחר החרדי הנ"ל

דברים שאמר לנו סוחר שיער גדול "תשמע סיפור, פעם אחת כשהייתי בסין באיזה מפעל ענק של שיער ופאות. אני רואה שמסדרים שיער 100% הודי בקופסאות גדולות!! להפתעתי אני רואה

שכתוב על הקופסאות שיער ברזילאי אורגינאלי. כל מאות הקופסאות שלחו מסין ישר לברזיל, ומשם כבר שלחו אותם לארץ ישראל, או לשאר מקומות של יהודים בארה"ב. יבואן שיער שיבזבז שבועות שלמים ויהפוך את ברזיל למצוא שיער מקומי אוטנתי - אולי בקושי ימצא כמה קילו! אבל הוא מאוד יקר, ובכמות קטנה, וזה לא נגיש בכלל!! וכמה זמן ואנרגיה ישקיע רק בחיפוש. ככה אי אפשר לעשות ביזנס. יבואן כזה רק יפסיד כסף, ויסגור את העסק. כל ברזיל קונים בהודו."

התכתבות עם חברת hair style exports

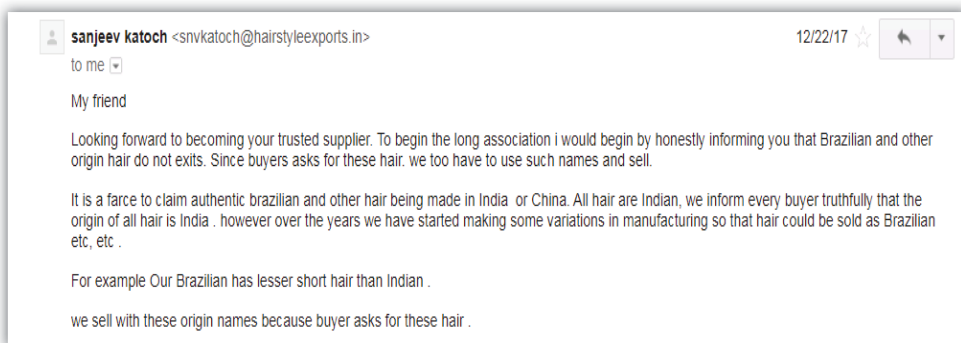
"אני מצפה להיות הספק הנאמן שלך. אני אתחיל בזה שאני אודיע שבאמת אין כזה דבר שיער "ברזילאי" ולא שיער מעוד מקורות, אלא בגלל שקונים מבקשים שיער כזה אנחנו גם חייבים להשתמש בשם כזה ולמכור.

כל השיער זה שיער הודי, אנחנו מודיעים לכל קונה שבאמת המקור של כל השיער זה מהודו. במשך השנים התחלנו לעשות כמה שינויים (וריאציות) בייצור כדי ששיער יוכל להמכר בתור "ברזילאי", לדוגמה, השיער ה"ברזילאי" שלנו הוא יותר קצר מההודי, אנחנו מוכרים בשמות כאלה בגלל שהקונה מבקש כזה שיער.

אנחנו תמיד מודיעים לקונים שלנו על זה אפילו כשהקונה מוכר אח"כ את הסחורה למוכר אחר שטוען שיש לו שיער ברזילאי אמיתי, אנחנו מודיעים גם שכל השערות הם במקור מהודו."

"אני אתחיל בזה שאני אודיע שבאמת אין כזה דבר שיער "ברזילאי" ולא שיער מעוד מקורות, אלא בגלל שקונים מבקשים שיער כזה אנחנו גם חייבים להשתמש בשם כזה ולמכור."

ניתן לראות באתר זה שבהודו עצמה נמכרים כל סוגי השער ההודי בשמות אחרים:
[https:// dir.indiamart .com / search.mp? ss](https://dir.indiamart.com/search.mp?ss)

גרת צדק

שחה בפנינו גרת צדק מברזיל - "כשהתחלתי לקרוא את העניינים האלה, כ"כ פחדתי, אמרתי וואי ה' ישמור אני מחזיקה את זה בתוך הבית שלי, אני לא יודעת מאיפה זה הגיע, התקשרתי למספר שראיתי, אמרתי להם בואו תקחו את הפאה שלי, תשרפו אותה!!!

לפי ההיגיון זה לא יכול להיות, שכל השיער הזה זה שיער מברזיל, אני אומרת לך, זה לא יכול להיות! כל הביקוש שיש, כל כך כמות שיש, זה לא יכול להיות!

אני גרתי בברזיל מעולם לא ראיתי שמישהו שיער לגזור ... מעולם...!!!

השיער שלהם זה כל הגאווה שלהם!! מה את חושבת שהם יהיו מוכנות לגזור את השיער שלהם ולמכור?!?! הם לא עד כדי כך עניות!!"

אני גרתי בברזיל מעולם לא ראיתי שמישהו שיער לגזור ... מעולם...!!! יכול להיות אולי בעיירות הגדולות, אבל זה לא יכול לענות על הביקוש, זה לא יכול להיות!! זה לא יכול להיות!! זה

וודאי! זה לא יכול להיות.... גם זה רק אנשים מאוד עניים. בגלל שבברזיל, מי שלא יודע, השיער שלהם זה כל הגאווה שלהם!!! מה את חושבת שהם יהיו מוכנות לגזור את השיער שלהם ולמכור?!?! הם לא עד כדי כך עניות!! יכול להיות שיש מקומות שיש, אולי, אבל זה כמעט כלום..."

כאמור אנו חוזרים ומזכירים נשות ברזיל הן עצמן צרכניות לא קטנות של שיער אנושי לפאות ותוספי שיער, ואפילו את הביקוש המקומי מספקים על ידי יבוא והברחות של שיער מהודו, אז איך יתכן שכ"כ

מעטים יודעים, אבל רבים מן השערות הארוכות המופיעות על ראשי נשים, מגיעות מהודו, היצואנית הגדולה ביותר של שיער בעולם.

הרבה יצוא של שיער ברזיל יגיע לרחבי העולם?

חברת טרידב

מתוך כתבה על חברת "טרידב" יבואנית גדולה של שיער הודי לברזיל: [https://cintiademori.wordpress..]

[com/2008/11/17/tridev-/ cabelos-indianos

מעטים יודעים, אבל רבים מן השערות הארוכות המופיעות על ראשי נשים, מגיעות מהודו, היצואנית הגדולה ביותר של שיער בעולם.

"בודאי שאין שיער מקומי בברזיל! מאיפה יהיה להם שיער?! הם לא מקריבים את השיער לטמפלים." (מתוך סרטון שבידי המערכת של ראיון עם סוחר בשיער "ברזילאי")

בברזיל, מושא תשוקת הנשים הזה מגיע מחברת טרידב, חברה מפאראנה שהוקמה לפני שנה.

טרידב היא החברה הברזילאית הגדולה ביותר לייבא שיער גולמי מהודו, ומסוגלת לספק הזמנה בתוך 24 שעות לכל חלקי ברזיל.

החברה משווקת שיער גם לשאר מדינות בדרום אמריקה, אירופה ואפריקה.

בנוסף לכך שהשיער לא טופל בכימיקלים, השיער ההודי הוא בדרך כלל ארוך מאוד, הוא מגיע חלק, גלי, או עם תלתלים עמוקים, ועונה באופן מושלם על הדרישות של השוק הברזילאי.

היכן התורות הארוכים של גזיזת שיער בברזיל?

אם בברזיל מתקיימת גזיזת שיער בכמויות מסחריות, ומיוצאת לכל העולם, היכן היא? למה כל הסוחרים מספרים שלא רואים אותם?

מדוע כל המושג גזיזת שיער בברזיל, נולד אחרי הפולמוס של איסור שיער הודו בתשס"ד?

אתר "התאחדות יבואני שיער הרמי באמריקה"

ישנו אתר המוגדר כ"התאחדות יבואני שיער הרמי באמריקה" אשר כולל כמה וכמה חברות ענק, המכיל המון סודות וחוות דעת מקצועית בנידון שוק השיער.

בביאור המונח שיער ברזילאי - נמצא שם חוות דעת בצורה מקצועית ויבשה - שאינו שיער המגיע מראשן של הברזילאיות, אלא הוא השיער המשוכב הנכר מתוך השיער של הודו, המתווייג כשיער ברזילאי מחמת טיבו.

והם מוסיפים שבשנה אחת ברזיל יבאה מהודו כ-250 טון שיער!!! כאשר במכס לא מדווח

יותר מטון...

לדברי גיל פרנסיסקו, מחסור השיער בשוק גרם לעליית המחירים "לנו בטריזב יש מטרה עד לשנת 2009, לענות על המחסור הרב בשוק לשיער ולהוזיל את מחירי השיער הארוך, ובכך להפוך אותו לנגיש יותר".

ואעפ"כ למרות שכאמור אין שער מקומי בברזיל, ואדרבא ברזיל הינה צרכנית גדולה של שער הודי, מ"מ המונח "שער ברזיל" הפך שגור בקרב פאניות רבות, שיתכן ובעצמן משוכנעות שהשער שבאמתחתי אכן הגיע מראשי נשים ברזליות עניות.

הנשים ההודיות מטפלות היטב ובאופן יומיומי בשערותיהן, הן שוטפות אותו עם מוצרים צמחיים לפחות פעם בשבוע ומעסות את הקרקפת עם שמנים המגרים את צמיחת שיער.

"הארכת שיער (מגה שיער) הפכה למאניה (שגעון) בברזיל" אמר פרנסיסקו גיל (מנהל החברה), הטעם של הברזילאים משתנה בין אזורי הארץ, בדרום יש העזפה לשיער ארוך, חלק וצלול, בצפון מזרח, נפח המכירות הגדול ביותר הוא שיער שחור, שיער מתולתל טבעי או מתולתל.

מדינות נוספות המייצאות שיער

ולא זו בלבד אלא שרוב המוחלט של הסוחרים עמם שוחחנו הודו בפה מלא שמעולם לא ראו גזיזה שכזו, ואפילו לא בוידאו!

למעשה כל עניין ההכשר נפל על נקודה זו - כמו שיתבאר לקמן, הסיבוך בנתינת כשרות למקור שיער הפאות, נובע מהעובדה שאין שום מקום מסודר שבהם נשים גוזזות שערותיהן לפאות, כל מה שהסוחרים והפאניות יכולים לספר זה רק שיש איזה גויים מהעולם התחתון וכדומה שמגיעים למקומות נידחים ומסוכנים שאף אדם מהשורה לא יכול להגיע אליהם, ומשם הם מביאים את כל כמויות השיער.

בכל מהלך התחקיר הגיעו לידי המערכת אולי מאות תמונות סרטונים מקורות עדויות מחקרים וספרים על פולחני התגלחת הענקיים שבהודו... ואילו פרסום אחד המתעד מערך גזיזה מסודר, מאיזה מקור אחר בעולם לא הגיע.

לאורך כל הדרך קשה היה לנו להתעלם מגורמים כאלו ואחרים, שהיה נשמע מדבריהם שישנו אחוז קטן של שיער משאר מדינות.

אכן המדובר הוא רק על אחוזים בודדים, אך עדיין דבריו של סוחר הפאות נשארים בלתי מפוענחים במה שהקשה לעברינו "תגיז לי אתה, היכן אפשר לעשות ביזנס אם לא בשיער הודי. איזה חמור יקנה שיער במקום אחר! לכן כל השיער בעולם זה רק מהודו. הודו שבר את השוק. הודו סגר את כל המקומות האחרים בעולם"...

אף על פי שהנידון אינו משמעותי כלל להלכה! (וכמו שיתבאר לקמן), אעפ"כ הסקרנות עושה את שלה.

ועדיין קשה להתכחש כמו כן שלא מעט מהטוענים על אחוזים קטנים של שיער המגיע משאר מקורות - נשמעו די אמינים, לא פעם היו הטוענים לכך כאלו שהודו בפה מלא על התרמית של השיער ההודי, ביניהם היו אף כאלו שטענו מפורשות שכל השיער שבאמתחתי מגיע אך ורק מתקרובת הטמפלים, ואעפ"כ אמרו שישנו איזה אחוז קטן משאר מקורות.

בכל מהלך התחקיר הגיעו לידי המערכת אולי מאות תמונות סרטונים מקורות עדויות מחקרים וספרים על פולחני התגלחת הענקיים שבהודו, עוד ועוד כאלו ואחרים שחקרו את התופעה הזו של עשרות אלפי בני אדם עומדים בתורות ארוכים בדרכם להקריב שערותיהם לאליל, ואילו פרסום אחד המתעד מערך גזיזה מסודר, מאיזה מקור אחר בעולם לא הגיע!

מאיפה אם כן מגיעים אותם אחוזים קטנים של שיער?

שאומו שהוא בקושי מתאים לאורך הנדרש לפאה עד קו הכתף, ובסופו של דבר הילדה מקבלת על שערותיה - 50 דולר!!! דהיינו 50 דולר על בסביבות ה-100 גרם שער סיני קצר וגרוע! כאשר בהודו (אשר מתקיים בה מסחר עצום בשיער הודי!) אפשר להשיג בסכום זה שיער ארוך יותר, משובח יותר, ובכמות גדולה יותר, וזה עוד אחרי פערי התינוך. חשוב להדגיש - אנחנו מדברים על שני תיעודים שהגיעו אחרי חצי שנה של פרסומים הולכים וגוברים בדבר מה שאין שום מקור אחר לשיער, זולתי שער הטמפלים - דבר שגרם נזק לא מבוטל לתעשיית הפאות, וכנגד זה... סוף דבר לנפנף באיזה קוקו שנגזז מאיזה אישה בסין או בויאטנאם וכדו' בתגובה לטענותינו, זה דומה לקבצן המנופף בחמשה שקלים שבידו, כהכחשה למצבו הכלכלי הירוד...

1 האמת היא - ששני תיעודים בסופו של דבר הגיעו, שני תיעודים שאולי מעידים יותר מכל על העדר כל מקור אחר לשיער! בתיעוד האחד מצולם רוכב אופנוע בויאטנאם מדלל שערותיה של אשה כלשהי באמצע הרחוב! ובשני רואים ספר באיזה כפר נידח בסין מספר ילדה סינית אחת או שתיים. ובאמת לגבי התיעוד מויאטנאם - לא מובן מה צריך להגיע רחוק, הרי גם במספרות בארץ אפשר לתעד נשים מסתפרות, אבל עדיין זה לא מסחרי! מאידך התיעוד של תספורת הילדות, משאיר עדות יותר מכל דבר אחר, לעד כמה השגת שער שלא מהטמפלים איננה כדאית כלל. קודם כל - השער הסיני הוא כאמור גרוע ביותר, השער שנגזז הוא בסביבות ה-40 ס"מ, מה

סיפור מבולבל, הם סיפרו על איזה טיול משפחתי או נסיעה לעניין כזה ואחר, אשר במהלך העניינים הם איכשהו, ממש ממש "במקרה", התגלגלו לאזור סחר השיער באזור הטמפלים...

בקיצור, ככל הנראה גם הם לא עמדו בנסיון...

סוף דבר אחר הפצת השמועות כנ"ל, לא ימלט שגם כאלו שאין להם אינטרס לשקר טוענים על אחוזים אלו, ע"פ מה ששמעו הם מאותם סוחרים.

אחר שעמדנו על טענה זו ראינו שאכן אליקס מור בסיפרה כתבה גם היא כן וז"ל:

"בכל פעם שהם מְמַצִים שם אחד הם מנפיקים תג בשם אחר. אז, כרגע יש להם שיער 'ברזילאי', יש להם שיער 'פרואני', שיער 'אינדונזי', יש להם שיער 'מלזי', 'איטלקי' ו'צרפתי'."

הלקוחות חושבים שזה מוצר חדש ולכן הם הולכים לקנות אותו ולנסות את זה לפחות פעם אחת.

זה, הפטנט הסודי שיבואני השיער הגדולים והעשירים באפריקה יודעים, אבל לא יגידו לאף אחד.

למה? בגלל שהרווח על מותגי שיער 'ברזילאי' ו'פרואני' יכול להיות כמו 1,000 אחוזי!"

אז ראשית כל כאמור, איננו מכחישים שיתכן וישנו איזה אחוז שכזה, אלא שכאמור שום נתונים מסודרים ואמינים על הדבר לא הגיעו לידינו, במשך שנה שלימה של מחקר אינטנסיבי, חובק עולם כפי שנוכחתם לראות עד עתה. ועוד שהדברים מוכחים מצד ההגיון.

מאיך יתכן והשמועה על מקור נדיר לשער אחר זולתי ההודי כביכול, נשמרת ע"י סוחרים המעוניינים מדי פעם למכור שער באיצטלה של אירופאי, ברזילאי, איטלקי זה או אחר במחיר מופקע. או מבחינת כשרות לומר שהם כשלעצמם טורחים ומתייגעים במיוחד ומצליחים איכשהו לגרד קצת שיער "כשר" ממקורות אחרים, ובכך לשמר את הלקוחות החרדים.

אגב עניין זה נציין שלא פעם בשיחות וראיונות עם העוסקים בתחום שמענו את אותו התקליט חוזר על עצמו. כאשר סוחר או פאנית כאלו ואחרים פרסו בפנינו את טענותיהם כלפי כל ההפקרות בעניין השיער ההודי, הם סיפרו על כל השקרים והרמאויות, גילו לנו את כל התרגילים המלוכלכים ואת כל הסודות המקצועיים, הם כמובן הדגישו שהם עצמם משקיעים מאמצים רבים כדי להשיג שיער "כשר", ואיכשהו תוך כדי השיחה הם הגיעו לספר לנו על מה שהם בעיניהם ראו במפעלי השיער שבהודו.

איך בדיוק הם הגיעו להודו? - לכל אחד היה איזה

באו חשבון !!

כלומר שגם אם נעצור פה, נגיע לכך שהגוזזים בהודו הם יותר מהגוזזים בכל העולם יחד!

והאמת היא שהגוזזים בשאר העולם הם הרבה פחות, שהרי גם לטענת הסוחרים מדובר רק על הכפרים העניים שם, וגם זה נדיר מאוד שם... כלומר שגם אם נגזים מאוד, מדובר על משהו כמו 5% מהאוכלוסיה שם, ולא יותר!!!

וא"כ יוצא שרק 147,611,966 אנשים בעולם עלולים אי פעם לגזוז שערם לפאות. לעומת הודו לבד שנמצאות שם 1,025,548,728 תושבים אשר הנשים שם מגלחות שערן לפאות בטקסי ע"ז!

אם נחשב את כל אוכלוסיית המדינות שהיה אי משיהו בעולם שטען שהיה שם אי פעם איזה שיער עצמי הנמכר לתעשיית הפאות, נגיע למספר הזה: 2,952,239,329.

[חשבנו את המדינות דלהלן: סין, אינדונזיה, ברזיל, פקיסטן, בנגלדש, רוסיה, וייטנאם, טורקיה, מיאנמר, ספרד, ארגנטינה, אוקראינה, מלזיה, ונצואלה, פרו, אוזבקיסטן, נפאל, קוריאה הצפונית, צ'ילה קומבודיה, ישראל, פנמה, אורגוואי, מונגוליה.]

הודו בלבד לעומת זאת מכילה 1,281,935,911 תושבים.

בהודו 80% גוזזים בטמפלים וזה מגיע לסכום של 1,025,548,728 אנשים הגוזזים בטמפלים, ושערם מגיע לתעשיית הפאות.

בהנחה שאחד לשלוש אנשים במדינות שנמנו לעיל מוכר את שערם לתעשיית הפאות, נגיע למספר הזה: 984,079,776.

א"כ יוצא שבטמפלים בהודו לבד ישנם גוזזים כפול 7 ממה שיכול להיות בכל העולם יחד!!

* חשבנו את סך כל התושבים יחד, על אף שאחוזי הנשים הם כחצי, ומתוכם אחוזי בעלי השיער הראוי לפאות הם פחות מכך, כיון שאחוזים אלו שווים בכל מקום, ומה שנוריד פה - נוריד פה, ואדרבה, אחוז השיער הראוי לפאות בהודו הוא גדול מבכל מקום, כפי שהבאנו לעיל. וכן חישבנו מדינות שידוע בבירור שאין להם שיער עצמי, אולם הראנו שאף אם נקבל את כלל טענות הסוחרים יחד - עדיין התוצאות הם כדלעיל.

תרגום וביאור

הגמ' במסכת יומא מספרת על עזרא וסיעתו שהתפללו שיעבור היצר של הע"ז מהעולם. ואכן נענו ויצא היצה"ר מקודש הקדשים כדמות גור אריה של אש. כשתפסו אותו נפלה לו שערה.

וכתב היעב"ץ שאותה שערה שנפלה ולא תפסו אותה, היא נשארה בעולם **כדי שאם ירצה אדם להטמא ולהמשך אחר אותה שערה של יצר הרע זה, משחררים בשבילו את היצר הרע ממאסרו והוא אוסרו לאדם בחבליו בעבותות העגלה.**

"ויצעקו אל ה' אלהים בקול גדול, מאי אמור, אמר רב ואיתימא רבי יוחנן וכו' כלום יהבתי לן אלא לקבולי ביה אגרא, לא איהו בעינן ולא אגריה בעינן וכו'. נפק אתא כי גוריא דנורא מבית קדשי הקדשים אמר להו נביא לישראל היינו יצרא דעבודת כוכבים וכו'. בהדי דתפסוה ליה אשתמיט ביניתא ממזייא, ורמא קלא, ואזל קליה ארבע מאה פרסי."

כתב היעב"ץ וז"ל:

"נראה לי היינו הא דאמרינן יצה"ר מתחילה דומה לחוט של בוכיא, ופירשתי ג"כ שזהו שאמרו יצה"ר לעתיד לבא לרשעים נדמה כחוט השערה וכו'.

וזה בהכרח היה צריך להשמט מהם ולהשאר כדי לקבל שכר, שאם היה נעקר לגמרי לא היה עוד שכר ועונש על ע"ז. לפיכך נמלט מידיהם אותו יצר הרע דק שהוא רק כחוט השערה, שאינו קשה על האדם לכופו. וגם היצה"ר העצום לא נזכר שהרגוהו, אלא נחבש בידיהם שלא יהא לו עוד כח גדול וממשלה על האדם וכו',

לפיכך לא העבירוהו מן העולם לגמרי, שאם ירצה אדם להטמא בו ולהמשך אחר חוט השערה, אזי פותחים לו התפוס ממאסרו והוא אוסרו לאדם ההוא בחבליו כעבות העגלה וכו'."

"וראוי להביא בזה דברי **קדוש ה' האור החיים הקדוש** על הפסוק (שמות כ"ג - כ"ד) לא תשתחוה לאלהיהם ולא תעבדם וגו' כי הרס תהרסם ושבר תשבר מצבתיהם, ולהיות שרצה לצוותם על הריסתם ושברונם לזה קדם לומר לא תשתחוה וגו'

לומר שאם לא הרס ולא שיבר הנה הוא כעובד עבודה זרה, כי ה' תופס על המחשבה בעבודה זרה, וצריכין היכר לשלילת מחשבת ע"ז מלבם, ואין היכר אלא בשבר מצבותיהם עי"ש,

ואע"פ שמשמעות הפסוק והאזה"ח משמע דאיירי בשבירת ע"ז עצמה, מ"מ בודאי שגם מי שנמנע מלאבד תקרובת ע"ז יש בו נגיעה מהעבירה על הלאו דלא תשתחוה, וחיל ורעדה אחזתנו כשאינן אנו מקיימין מצוה זאת."

(תשובות והנהגות ח"ה רס"ה)

חלק ב'

נסבחים

תמצית סוגית תקרובת ע"ז בפאות, וסיקור דעתם של גדולי ישראל בנידון

עדים אנו לתופעה ההולכת ומתגברת בשנים האחרונות, אשר יותר ויותר ת"ח נכנסים לענין ומבררים את נושא תקרובת הע"ז בשיער הפאות, ועדים אנו גם לכך שאלו המבררים את הנושא בכובד ראש, ובכוונה לחתור לאמת, ע"פ רוב מגיעים לאותה המסקנא.

ומאחר שראינו שיש ביקוש ע"י כמה יראים ושלימים להבין את הענין, ומחמת ריבוי הפרטים מתקשים הם להיכנס לסוגיא זו, ראינו נכון לסדר לפני הלומדים בדרך קצרה ותמציתית מה הם הנידונים בענין זה, וכיצד הדברים נוגעים לפאות המצויות בשוק כיום.

וזאת למודעי: מטרת עריכת הדברים הינו אך ורק לאלו שמתעניינים להבין את הנושא, ותקוותינו שדברינו יהיו לתועלת ולעזר בלימודם. אכן, אלו שמאיזה שהיא סיבה החליטו שאינם רוצים להיכנס לזה, ולדעתם הלכות אלו לא ניתנו לנו ע"מ לקיימם, אז הדברים לא נכתבו בשבילם!

סיקור תולדות השאלה

ניסן תשכ"ח, הרב נחום אליעזר רבינוביץ ז"ל (מח"ס יד פשוטה על הרמב"ם, בשעתו היה רב בטורנטו-קנדה) הדפיס מאמר בקובץ "קול תורה" בענין שיער המגיע ממקדשי הודו, והסיק שהדבר אסור, אמנם סיים שם שהוא מציע את דבריו לפני גדולי הדור שיורו הם בזה ההלכה לציבור.

שנת תשל"ל, מרן הגאון רבי משה שטרנבוך שליט"א בספרו "דת והלכה" (ושוב נדפס בספר תשובות והנהגות ח"ב סי' תי"ד), כתב תשובה ארוכה והסיק לאסור שערות אלו, הגם שהוא כתב שהלוואי שיכריעו בזה הגדולים, וכתב תוך דבריו: "ואנו זקוקים לזה לבירור יסודי ומקיף מעדי ראיה בפרטי המציאות ומנהגיהם שמה היום, כדי לברר הלכה זו. אבל לצערי לא מצאתי אוזן קשבת להצעת... ולדעתי הדבר נחוץ ודחוף לשלוח חוקרים להודו ועוד ארצות".

שנת תש"ן, לראשונה נשלחה השאלה לפני מרן הגרי"ש אלישיב זצ"ל בצירוף חו"ד שהציג השואל, שניתנה מאחד שהחליט השואל להכתירו כ'המומחה הכי גדול בענין זה', וע"פ הנתונים שהציג השואל צידד הגרי"ש לקולא (קובץ תשובות ח"א סי' ע"ז). אך הצהיר הגרי"ש בסוף דבריו: "אכן כל הדברים טובים והולכים על פי דברי המומחה הנ"ל, וכמובן שאין בידי לקבוע עד כמה דברי המומחה מתאימים למציאות... והדבר טעון איפוא בירור גופא דעובדא היכי הו", עכ"ל. אך דא עקא שעברו כמה שנים והבירור שהגרי"ש ביקש לא בוצע. (עי' בהמשך בירור דעתו).

שנת תשס"ד, אחר שחזרו מהודו מטיילים שראו שם את הנעשה, ובאו ועוררו את הדברים לפני גדולי ישראל, בחוה"מ פסח ישבו הבד"ץ עדה"ח לדון בנושא שוב, ובערב ר"ח אייר כתב הג"ר משה שטרנבוך שליט"א תשובה נוספת מפורטת לאיסור, ונדפסה בתשובות והנהגות (ח"ה סי' ר"ס).

ומיני אז החלו גדולי הפוסקים לברר וללבן הדבר לעומק, ונשלח מר אמיר דרומי נ"י מטעם ביה"ד של הגרנ"ק זצ"ל בתחילת חודש אייר, ושהה בהודו יותר משבוע, וביום חמישי ט"ז אייר, חזר הלה מהודו והעיד לפני הב"ד של הגרנ"ק את עדותו. וביום ראשון שלאחריו, י"ח אייר, פירסמו הגר"ש הלוי ואזנר זצ"ל והגרנ"ק זצ"ל מכתב המכריע להחמיר בדבר, וכתבו "ואף שיש צדדים בהלכה בזה, דעתנו דעת תורה כיון שהדבר נוגע לפגם עבודה זרה החמור, על כן אין להשתמש בכאלה" (ועי' חוט שני שבת חלק ג עמ' רצד).

ובמקביל באותה התקופה נשלח להודו הגרא"ד דונר שליט"א ע"י הגרי"ש אלישיב זצ"ל וע"י גאב"ד הבד"ץ העה"ח הגרי"ט וייס זצ"ל, וכשחזר והעיד את עדותו לפני הגרי"ש אלישיב, פירסם הגרי"י אפרתי ביום כ"ב אייר על פי ציווי הגרי"ש זצ"ל שאין להשתמש בפאות אלו. ומשם המשיך הגרא"ד דונר להעיד את עדותו לפני הבד"ץ עדה"ח, וגם הם הוציאו כרוז שיש בשיער זו איסור תקרובת ע"ז.

בה' סיון תשס"ד לבקשת רבני אמריקה גילה שוב הגרי"ש אלישיב זצוק"ל את דעתו במכתב נוסף שכתב בכתב ידו, ובי"א סיון כתב תשובה מפורטת להג"ר ישראל בעלסקי זצ"ל לדחות את טענות ההיתר שהציג בפניו (עי' קוב"ת ח"ג סי' קי"ח).

בשעתו, מיד לאחר פסקם של גדולי הדור, עם ישראל קידשו שם שמים, ובמסירת נפש רבה קיבלו את דברי גדולי ישראל, ורבים ביערו הפאות הנ"ל ברוב עם, ובמשך תקופה זו הקפידו בזה מאוד. ומצד שני בשעתו היו כמה מגדולי הת"ח שניסו לפקפק בהוראה זו, ובמקביל נפתחו גופי כשרות שהיו אמורים לסדר את הענין, ומחמת כן לא עבר זמן רב עד נשכח הסיפור, והפך לנחלת העבר.

בשנים האחרונות, לאחר בירורים רבים התברר שהדברים חמורים בהרבה ממה שחשבו עד אז. ראשית, ענין העובדות בבית הע"ז התבררו כחמורות הרבה יותר ממה שחשבו פעם. ובנוסף התברר שתפוצתו של השיער האסור, לדברי המומחים הגדולים^א היא הרבה יותר ממה שחשבו עד אז. וכן הוכח ששערות אלו נמכרות בכל רחבי העולם תחת שמות בדויים שונים כאשר באמת מקורם מהודו [רק לצורך מיתוג היופי, ומעוד טעמים מסחריים, משנים את שמם לשער ברזילאי וכיוצ"ב]. ועוד התברר שאפשר לשנות את מירקם השער הודי, ולהפכו למרקם שווה לכל סוג שיער שיתבקש [בין בגוון, ובין בצורה] וכל זה באופן שעדיין ישאר השיער בטיב ובאיכות של שיער גולמי, עד שגם המומחים המתעסקים בזה מעידים שאי אפשר לזהות ביניהם, ולא נותר שום גוון הנקי מחשש שער הודי.

כמו כן, פרסמו כמה מגדולי הרבנים [בכמה מכתבים] שההכשר אשר היה קיים עד אז אינו נותן מענה למנוע איסור זה, כיון שאינו מבוסס על שום פיקוח שיש לו משמעות על פי הלכה.

כל הדברים הללו התפרסמו בשנים האחרונות בכמה מאמרים וספרים, כמו 'הישכם אוהבים', 'פאת קדמה', 'ו'אתם הדבקים', ועוד. וגם התפרסמו כרוזים מכמה מגדולי הרבנים [מביניהם: הגר"מ שטרנבוך, הגר"ש רוזנברג, הגר"מ לובין, הגר"י סילמן, הגר"ע אויערברך, הגר"מ קארפ, הגר"ר שמאי קהת גרוס, הגר"מ פוקס, הגר"א דינר, הגר"י"ב וואזנר, ועוד רשימות ארוכות מאוד] להזהיר שלאור המצב יש לקחת רק פאה משער סינטטי, או משער ששמור משעת גזיזה. וכן ישנם עוד הרבה רבנים מפורסמים, שאמנם עדיין נמנעו מלפרסם כרוזים באופן זה, אך מורים הם לכל שואל ככל הנ"ל [כגון הגר"נ קופשיץ, הגר"צ וובר, הגרש"א שטרן, ועוד].

מצד אחד, אכן אין מי שמכחיש את גודל הנסיון שנוצר כאן, לקום ולעשות מעשה, כאשר מצד אחד ישנם רבים שלעת עתה בעוה"ר מחוסר מודעות עדיין אינם חוששים לזה כלל, ומסתכלים הם על המחמיר שאינו אלא מן המתמיהין. ומחמת כן חדשים לבקרים צצים שמועות מפוקפקות של היתרים שונים ומשונים, ואומדנות וסברות להיתר, והגענו למצב שאין בדורינו פוסק בסדר גודל של מרנן הגריש"א ובעל השבט הלוי שאמירתם מחייבת את כלל הציבור, ומי שמחליט לטמון את ראשו בחול ולא לחשוש לזה, לא יחסרו לו תירוצים.

ומאיך גיסא, אנו שעסוקים בתחום מזה כמה שנים, רואים אנו בחוש שמתוך הציבור החל מהפך שקט המקבל תאוצה מיום ליום, ומצוי לרוב ת"ח שנכנסים לברר את הענין כבוד ראש, ואכן מה שבהתחלה היה נראה כאילו ענין זה שמור לאיזה מנין מצומצם של אנשים שיחששו לזה, עם הזמן התברר שלא חסר אנשים יראים ושלמיים שבאמת רוצים לדעת ולהבין על מה בדיוק הנידון, וב"ה רואים אנו שישנו זרם ההולך ומתגבר, של משפחות שמקדשות שם שמים, ורבות בנות עשו חיל, ומחמת כן לאחרונה ממש, קיבל הדבר תאוצה מכל מיני גורמים גדולים בס"ד.

לאור זאת, ראינו לנכון לסכם את עיקרי הנידונים עבור אלו המעוניינים להבין על מה הדיון בכלל, מבלי להשקיע בזה שעות רבות באופן פרטני. כמובן מה שנכתב כאן אינו אלא ראשי פרקים, אבל השתדלנו לכתוב את הדברים הכלליים ולגעת ככל הניתן בקיצור ברוב הפרטים, ויה"ר שיהיה בזה לתועלת הלומדים.

הערות יתקבלו בברכה, כמו כן נשמח לעזור לכל מבקש להשיג את כל המראה מקומות מובאים כאן ועוד רבים, הן במציאות והן בהלכה.

8388832@gmail.com

^א. המדובר הוא בגוים שעשו מחקר מעצמם בנושא זה במסל"ת, והוכיחו דבריהם בראיות רבות.

הצעת הסוגיא

אסור מדאורייתא להנות מתקרובת עבודה זרה², ויש אומרים שהוא אף ביהרג ואל יעבור³. מוסכם שאין לאיסור תקרובת עבודה זרה ביטול מדאורייתא⁴, ולכן אם מכר הגוי תקרובת עבודה זרה עדיין האיסור קיים. הלכה זו קיימת גם בתקרובת שאינה דבר מאכל⁵. תקרובת ע"ז אסור לקיימה בבית, וחייבת בביעור⁶.

בכדי לעשות חפץ תקרובת ע"ז צריך שתהיה הקרבתה כעין הקרבת פנים⁷ - פירוש: כעין הנעשה בבית המקדש. וישנם שני אופנים שבהם מקויים התנאי של כעין פנים, והתקרובת ע"ז נאסרת⁸:

- חפץ שהוא כעין פנים (כלומר שכיוצא בו מובא כקרבן בבית המקדש), כגון בשר יין ושמן, שאם הוא הובא לפני האליל לשם דורון⁹ או לשם תקרובת, החפץ נאסר על ידי הנתינה לבד, גם בלי שום פעולת עבודה¹⁰.
- חפץ שאין כיוצא בו קרב בפנים, כגון מקל [ובניד"ד שערות], אז למרות שהחפץ אינו כעין פנים, אבל אם נעשה בו מעשה כעין עבודת פנים [כעין זביחה או זריקה המשתברת, ובניד"ד הוא חיתוך השערות¹¹], עצם מעשה העבודה אוסר את החפץ, בתנאי שיהיה הדרך לעבוד את אותו אליל עם חפץ זה.

ולכן להלכה, כל חפץ שדרך עבודתו של ע"ז זו היא עם חפץ זה, אם עשה מעשה כעין זביחה או זריקה המשתברת עם החפץ, החפץ נאסר משום תקרובת ע"ז. (דין זה שייך גם אם דרך עבודת אותו אליל אינו במעשה כעין זביחה, אלא התעסקות שונה באותו חפץ. כגון, אם יש ע"ז שעובדים אותה בקשקוש מקל, אף אם שבר מקל לע"ז נאסר המקל משום תקרובת עבודה זרה, וכל שכן אם עבודתה הקבועה היא בשבירת מקל¹²).

נסך ותקרובת ע"ז נכללים בפסוק של "ולא תביא תועבה אל ביתך והיית חרם כמוהו".

ועל חובת ביעור, הנה בגמ' (יבמות קג:) נאמר על תקרובת ע"ז הכלל 'כתותי מיכתת שיעורא' שכל ענינו הוא שדבר שחייב ביעור נחשב שאין לה שיעור כאילו נתבער דמי (ועי' תוס' סוטה כה: ד"ה לאו). וכן כתב רש"י (ע"ז סד. ד"ה מצוה) לענין יין נסך [שהוא סוג של תקרובת ע"ז], וזה לשונו: "אבל יין נסך דאסור להיות רוצה בקיומן ד'ישראל מצוה לבטל עבודת כוכבים ותשמישיה", עכ"ל, וכ"כ הרמב"ן (ע"ז ג:). הרשב"א (יבמות קג:) שיש דין איבוד בתקרובת. וכן דעת הרמב"ם, וזה לשונו (הל' ע"ז פ"ח ה"ו): "כיצד מאבד עבודה זרה ושאר דברים האסורים בגללה כגון משמשיה ותקרובת שלה. שוחק וזורה לרוח או שורף ומטיל לים המלח" עכ"ל, ומפורש שיש דין איבוד גם בתקרובת.

ז. מסקנת הגמ' ע"ז נ. שאבני מרקוליס אינם אסורים משום תקרובת ע"ז משום 'בעינא כעין פנים וליכא', ופירש"י "כעין פנים. כעין זבחים שבמקדש הוא דהוי תקרובת, כדכתיב זבח לאלהים יחרם בלי לה' לבדו, אלמא דומה כלפנים קרי זבח ע"ז, ואבנים אין עובדים בהם בפנים".

ח. וכן מפורש בשו"ע (י"ד קלט, ג), וז"ל: "ותקרובת, כל שכיוצא בו קרב על גבי מזבח, כמו כל מיני מאכל, כגון בשר שמנים וסלתות מים ומלח, אם הניחו לפניו לשם תקרובת, נאסר מיד. אבל דבר שאין מקריבין ממנו בפנים, אינו נאסר אלא א"כ עשה ממנו כעין זביחה או כעין זריקה המשתברת, והוא דרך לעבדה באותו דבר, אף על פי שאין דרך לעבדה בזה הענין..." עכ"ל.

ט. עי' רש"י יבמות קג: ד"ה מנעל, ותוס' ע"ז נ: ד"ה כעין, ובאמת משמעות תקרובת ומשמעות דורון הם אותו דבר, ובכמה מקומות בתורה שמוזכר מנחה, אונקלוס תירגם "תוקרבתא", ובתרגום המיוחס ליונתן תירגם "דורון", עי' בראשית לב יד, לב יט, לג יא. וכן מבואר מזה שקרבן עולה מכונה "דורון" בכמה מקומות, ועי' סנהדרין ט: "כל הזבח את בנו לעבודת כוכבים אמר לו דורון גדול הקריב לו יבא וישק לו", ומבואר שגם מה שנזכר לע"ז מכונה דורון.

י. על פי הגמ' ע"ז לב: בשר שנכנס לפני הע"ז דינו כתקרובת ע"ז, ועי' תוס' נ. ד"ה כעין פנים שהביא כן בשם רש"י, ועי' הרא"ש פרק רבי ישמעאל סוף ט"א.

יא. אמנם עי' חזון איש (י"ד סי' נו, יא ד"ה ואמנם) שפשיטא ליה שצריך מעשה עבודה כדי להיאסר, ולכן נקט החזון"א שכל הנחה לפני הע"ז הוי כמעשה זריקה.

יב. לשון הר"ח ע"ז נ: ד"ה שבר 'השבירה היא מעשה עבודה כגון חתיכה', וכע"ז כתב המאירי שם וז"ל: "וכל חתיכה תולדת זביחה".

יג. הראשונים (עי' רמב"ן וריטב"א ע"ז נ:): פירשו שהסיבה שאם עבודתה רק בקשקוש מקל איזי גם בשבירת מקל אסורה, כיון שמקל לע"ז זו שעבודתה במקל הוי כהבמה לע"ז אחרת, וכשם שבשחיטת בהמה חייבין בכל ע"ז שבעולם גם אם אין דרכו בכך, הוא הדין אם שוחטים (שוברים) המקל ששייך לע"ז יש דין תקרובת.

ב. הרמב"ם כתב (פ"ז מע"ז ב) שהאיסור נלמד מהפסוק (דברים יג יח) "ולא ידבק בך מאומה מן החרם", וכן מהפסוק (דברים ז כו) "ולא תביא תועבה אל ביתך". הרמב"ן (השגות לטה"מ ל"ת קצ"ד, וכן בפירושו לשמות לד טו) והחינוך (מצוה קי"ג, ולכא"ו כן משמע ע"ז ח.) למדו שהאיסור נלמד מהפסוק (שמות לד טו) "פן תכרת ברית ליושב הארץ וזנו אחרי אלהיהם וזבחו לאלהיהם וקרא לך ואכלת מזבחיו", וכל לשון 'פן' הוי אזהרה ללא תעשה. ונקטו רוב רבותינו הראשונים שאיסור תקרובת ע"ז הוא מדברי תורה (רמב"ם הובא לעיל, רמב"ן הובא לעיל, תוס' ע"ז לב: וכו. וחולין יג: ר"ש משאנץ זבים פ"ה יא, ריטב"א קידושין נח. ר"ן ע"ז נט: ס"מ"ג ל"ת קמח, יראים קא, ועוד הרבה) וכן הוכיחו באריכות הרבה אחרונים מכמה סוגיות השי"ס (עי' משנה למלך פ"ה מהלכות יסודי התורה, שער המלך אישות ה א, ספר דברי אמת קונטרס התשיעי סימן ה', בית הלוי א לב, שו"ת טוב טעם ודעת מהדורה ד' סי' ד, חזון איש י"ד סי' ס' אות כא, ועוד).

ועיין עוד בתוס' בב"ק עב: שנסתפקו בזה אם איסור הנאה של תקרובת היא מה"ת, אבל כבר כתבו האחרונים (עי' שער המלך ה"ל) שדבריהם אינם אלא למ"ד בגמ' שם שלשון אכילה אינו משמע איסורי הנאה, עיי"ש, אבל כתבו שלהלכה שלא קי"ל כנ"ל אין צד שהוא דרבנן. ובדעת הרשב"א, עי' דבריו בתורת הבית שער ה' אות א', שמפורש שהוא איסור דאורייתא, דלא כדבריו בקידושין נח. וכבר כתבו האחרונים (עי' שדי חמד כללי הפוסקים י, אות ב') שאם יש סתירה ברשב"א בין חידושי תורת הבית, נקטינן כדבריו בתורת הבית. ועי' בחידושי הגרעק"א לחולין יג: שמפורש שגם למ"ד שתקרובת ע"ז אינו אסורה אלא מדרבנן, מבואר בגמ' שבספק הולכים לחומרא.

ג. כתב הרמ"א (י"ד קנו, א): "וכל איסור עבודה זרה ג"ע ושפ"ד אע"פ שאין בו מיתה, רק לאו בעלמא, צריך ליהרג ולא לעבור", ועיי"ש ביאור הגר"א ס"ק יד.

ד. בגמ' איתא על הפסוק 'ויצמדו לבעל פעור ויאכלו זבחי מתים', שתקרובת ע"ז הוקשה למת, מה מת אין לו ביטול אף תקרובת ע"ז אינה בטילה. בראשונים מבואר שדרשה זו דאורייתא, כלומר שאין לה ביטול מן התורה, עי' תוס' ע"ז לב: שם ד"ה והיוצא, וכן בחולין יג: ד"ה תקרובת, ע"ז נב. ד"ה תהוה, תוס' הרא"ש סנהדרין מח. ד"ה משמשי.

ה. בגמ' נשנה דין זה של תקרובת ע"ז שאין לה ביטול - באבני מרקוליס שאינם מידי דאכילה, וכן בראשונים (ר"ה כח.) ג"כ אמרו דין זה בשופר של תקרובת, ובלולב של תקרובת (סוכה לא:), וכן במנעל לענין חליצה (עי' יבמות קג:), וכן דנו כל הראשונים על הנרות של הנוצרים אם הם תקרובת ע"ז שאין לה ביטול על אף שאינם מידי דאכילה.

ו. על איסור להחזיקה בבית, ע"פ הרמב"ם (פ"ז מע"ז ב) זה נכלל באיסור 'ולא תביא תועבה' כנ"ל, וכן מבואר ברמב"ן עה"ת (דברים ו י, ושם ז, כו), וכן מפורש בפסקי תוספות (ע"ז אות לב). ובאמת בפסוק כתיב 'ולא תביא תועבה אל ביתך, והיית חרם כמוהו', הנה מ'והיית חרם' כמוהו' למדו חז"ל (קידושין נח.) "כל שאתה מהיית הימנה הרי הוא כמוהו", כלומר שעבודה זרה תופסת את דמיו, ובגמ' בע"ז (סב.) מפורש לענין יין נסך (שהוא תקרובת ע"ז) שזה תופס את דמיו, ועל כרחק שגם יין

בירור המציאות^ד

במדינת הודו לבד גרים 17% מאוכלוסיית העולם (כלומר אחד מכל 6 אנשים בעולם הוא הודי), ושם רובם עובדים אלילים כמו שעבדו הגויים בימי אבותינו^{טו}, והינם אדוקים מאוד בעבודתם. וישנם בהודו אלפי בתי עבודה זרה עם עשרות ומאות אלילים שונים, והם עובדים את מעשה ידיהם, עצים ואבנים.

בעיר טירופטי שבהודו ישנו בית ע"ז גדול מאוד, אשר מגיעים לשם מיליוני אנשים כל שנה^{טז}, שם ממתינים המבקרים שעות רבות בכדי להכנס לפני האליל לשניות ספורות, והם קוראים לזה 'דרשן'. לפני 'דרשן' זה עם הפסל, קרוב למחציתם המבקרים, מגלחים את כל שער ראשם לכבוד האליל^{טז}, והרבה מהם מקריבים (ג"כ קודם ה'דרשן') כל מיני קרבנות [כמו קוקוס, קטורת, ושאר מרעין בישין]. קרבנות אלו לא נעשים לפני הפסל הגדול עצמו, ואף לא בבנין שבו נמצא הפסל, כי אם במתחם הכללי השייך לבית הע"ז.

מעשה הגילוח נעשה גם הוא תוך אולם מיוחד לכך בבנין נפרד, סמוך ונראה לבנין שבו נמצא הפסל הגדול, ואף בתוך אולם זה ישנו פסל גדול שניתן לראותו מכל פינות האולם, מלבד עשרות תמונות של אליל זה התלויים על הקירות שם^{טז} [הפסלים הללו נעבדים, ומביאים לפניהם פרחים חדשים כל הזמן בעבודה שקוראים 'גרלנד']. בשעת הגילוח חוזרים המתגלחים פעם אחר פעם על שם אלילים בפיהם או במחשבתם^{טז}, וגם הספרים מזכירים את שם האליל לפני תחילת משמרתם. ע"פ רוב מעשה הגילוח נעשה על ידי הספרים, כאשר הינם מלובשים בבגדים לבנים או בגדים אחרים המיוחדים להם, הדומים לבגדי הכמרים, ואמנם הספרים אינם כמרים ממש (שהכמרים הם מכת 'ברהמין'), אלא הספרים הם מכת 'נאי-ברהמין' שמשמעותו שהם משרתי בית ע"ז (להבדיל אא"ה הם בדרגה של לוי, ולא כהן).

כל הפרטים הנזכרים הם מבוררים מעל כל ספק, הן ע"פ שלוחי הבתי דינים שהלכו לבדוק בעצמם, והן ע"פ מקורות של פקידי בית העבודה זרה, וכן על פי תמונות שהתפרסמו מהמקום. וראוי להדגיש שעד כאן לא הבאנו שם דבר התלוי בהבנה דקה ועדינה, אלא הכל הן עובדות פשוטות ויבשות, אשר אין בהם שום ספק.

העולה מהאמור לכאורה

כפי שכתבנו, כל פעולה שהיא כדרך עבודת האליל, ויש בה גם מעשה כעין שחיטה וחיתוך, דבר הנוצר על ידי מעשה זה דינו כתקרובת עבודה זרה. ולכן אם מגלחים שערות כעבודה לע"ז, דין השערות הוא שהם תקרובת ע"ז. ולא נותר אלא לדון האם מעשה הגילוח הוא מעשה עבודה או לא.

להמחשת הענין, נצטט דברי השו"ע (יו"ד קלט ג): **"איזהו תקרובת וכו' דבר שאין מקריבין ממנו בפנים" - כגון שיער.**

"אינו נאסר אלא א"כ עשה ממנו כעין זביחה" - כגון חיתוך השיער.

"והוא דרך לעבדה באותו דבר" - וכאן בהודו ברור שזה עבודה לכל דבר.

וכן כתב מרן הגרי"ש אלישיב בצוק"ל² (קובץ תשובות ח"ג סי' קי"ח), שעל פי העובדות שהוא קיבל, אכן מעשה הגילוח הוא מעשה של

לעבודה, ויש לפני אותו פסל תקרובת של פירות ונרות. הקומה השניה פתוחה לתוך הקומה הראשונה (להבדיל אא"ה כמו גרייה של עזרת נשים), ואפשר לראות משם את החדר עם הפסל. בקומה העליונה, שאינה פתוחה לקומה התחתונה, יש שם בקומה עצמה תמונה גדולה של הפסל, ונוהגים להביא לפסל זו פרחים חדשים כל יום. לבד מכל זה, יש הרבה מהספרים שהם תולים על הקיר סמוך למקום עבודתם עוד תמונה של הפסל.

נציין שלהלכה תקרובת ע"ז נעשית גם שלא לפני האליל, כמבואר להדיא בתוס' (חולין מ. ד"ה ד"ה לפני, וע"ע תוס' ע"ז מה. ד"ה אלוהיהם), וברשב"א (ע"ז נא:): מפורש שאפילו לישת לחם (שהוא גם תולדה כמו שבירת מקל) נאסר גם שלא לפני האליל נאסר. וכן נקטו כמה אחרונים שתקרובת נעשית גם שלא לפני האליל, ע"י מנחת חינוך (מצוה כו), חידושי חת"ס (ע"ז כט: וחזו"א (יו"ד נו, ז) ושו"ת זית רענן (ח"ב סי' יג), וכן הוא מסקנת הגר"ש קלוגר (עבודת עבודה ע"ז נא). וכן הכריע הגרי"ש א"א, כמש"כ בקוב"ח (ח"ג סי' קיח) וכן כתב הגרי"י אפרתי בשמו (ישא יוסף יו"ד כה). וכמובן שלמעשה לא צריכים לכל זה מכיון שישנו שם פסל שנעבד בכל חדרי הגילוח.

יט. מלבד שככה העידו השליחים, וכן נאמרו ע"י הנהלת בית הע"ז והכמרים וגם הפשוטי עם שמבקרים שם, גם יש בידינו יותר מ-20 תיעודים שניתן לראות ולשמע שהם אומרים שם האליל בזמן הגילוח. נציין, שע"פ רוב קשה לשמוע את זה, מחמת רעשי רקע שיש באולם שם.

כ. ידוע שבשנת תש"ן כתב מרן הגרי"ש זצ"ל תשובה (קובץ תשובות ח"א סי' ע"ז) שבה הוא מתיר את השיער על פי דברי מומחה אחד, וזה לשונו שם:

"לפי המומחה הנ"ל, אין במעשה התגלחת שום סרך של עבודת עבודה לע"ז אלא הני עובדי אלילים רק מראים במעשה התגלחת עד כמה הם אדוקים בע"ז ושהם מוכנים להשחית ולאבד את היקר להם בגללם. אבל אין שום חלות שם ע"ז על עצם

יז. כל הביורורים הם ע"פ נתונים ברורים מאוד, שביררנו דרך מסמכים רשמיים מהנהלת בית הע"ז, ועוד עשרות מקורות ע"פ מומחים עולמיים שונים, וגם דיברנו עם השליחים שהיו שם, וראינו בעיינו התיעודים שהביאו המאמתים שדבריהם מדוקדקים. וניתן לכל מבקש להשיג את כל המקורות הנדרשים מהמערכת.

טו. ועני' בדברי הראב"ן (עבודה זרה סימן רצ"א) שכתב שעל אף שיש כלל שגוים בזמן הזה מנהג אבותיהם בידיהם, זה לא נאמר על הגוים שעדיין אדוקים הן בעבודתן כמו הגוים בין. ופשוט שהוא הדין כאן. אמנם בלאו הכי כלל זה מעולם לא נאמר שהגוים אינם יכולים לעשות תקרובת ע"ז, אלא נאמר רק לענין סתם יינם ולענין האיסור להשכיר בית לגוי משום שהוא מכניס לשם ע"ז (ע"י ע"ז כא.), וע"י חזון איש (יו"ד סי' ס"ב, כ"ג), ובשו"ת נודע ביהודה (יו"ד תניינא סי' סח) ושו"ת חת"ס (יו"ד סי' קלא) שפשוט שגם גוים בזה"ז התקרובת שלהן אסור בהנאה.

טז. ע"פ מסמך רשמי מבית הע"ז, בשנת 2017 למניינם, ביקרו שמה 27 מיליון אנשים, ויותר מ-12 מיליון מהם עשו גילוח. יש שמה כ-700 ספרים שעובדים שם, והרבה מהם עובדים שם בהתנדבות, כי בעיניהם זכות הוא להם.

יז. הם רגילים לקבל על עצמם בעת צרה או בעת שמחה, שהם ילכו לבית הע"ז ויגלחו שם את שערות שלהם. ואחד מהם אמר שזה סוג של תפילה. יש הרבה מקורות, גם מהכומרים, גם מהנהלת הטמפל, וגם ממה שהעובדים עצמם אמרו, שמאמינים שבמידה שאי אפשר להגיע להטמפל, מגלחים בבית [לפני הפסל בבית], ושולחים את השיער לטמפל בכדי שיושם תוך הכלי קיבול המיוחד לזה, או ע"י דואר, או ע"י אחד שמכירים שהולך לשם. אם כל הגילוח הוא רק הסרת הגאוה והטומאה, אין שום הגיון לזה.

יח. יש שם בבנין שלוש קומות, ולמטה בקומה הראשית יש שם חדר קטן פתוח לתוך החדר הגדול (להמחשה), להבדיל אא"ה כמו ארון קודש גדול פתוח שמיוחד

עבודה, ולכן השער שנוצר על ידו, דינו כתקרות ע"ז.

זוה לשונו:

"אשר לטענה הראשונה, לפי דברי הרא"ד [דונר] שליט"א, **עצם התגלחת עבודתה בכך**. וכנראה זה ע"פ מש"כ הרמב"ם בספר המצוות (מצוות לא תעשה ו') וזה לשונו "ובתנאי שיעבוד כדרכה, כלומר בדבר שדרכה שתיעבד בו וכו' כמו פוער לפעור וזורק אבן למרקוליס ומעביר שערו לכמושו". וכאן בזמן התגלחת הם מזכירים שם האליל, והמגלחים אמרו לו על אף שעושים בשביל קבלת שכר עבור התגלחת, מכל מקום אמרו הלא גם הם מאלה הטמאים הרואים בזה פולחן לע"ז. ובכה"ג הדבר פשוט שאומרים בזה סתם עכו"ם לע"ז, עיין חולין י"ג שהרי עצם מטרת המתגלחים היא לע"ז".

כפי שכבר ביארנו, עיקר הנידון הוא להוכיח שהתגלחת היא מעשה עבודה, והגרי"ש הוכיח כן מכמה צדדים, א. ממה שמזכירים את שם האליל, ב. מזה שהספרים רואים בגזיזת השערות מעשה פולחן. ג. ועוד הביא סמך לדבר ע"פ מה שמצינו שכבר היה כן לעולמים מעשה עבודה ע"י גילוח, כמו שכתב הרמב"ם שעבודת כמוש הוא בהעברת שער²² ומקורו ממכילתא דרשב"י (שמות כ, ה). זה לשונו שם בקובץ תשובות:

"ביסוד הדבר נאמר דכל שנראה לעיניים שענין זה שייך ונעשה לע"ז, ואנו מוצאים ענין ע"ז זו בעבודתה כמות שהיא היום נזכרת בראשונים בכמה וכמה דוכתי, והיינו שזאת היא עבודה מרכזית וחשובה מדור דור אצל הע"ז, ויש להניח שמאז בלל ד' שפת דור ההפלה ונתפרדו ללשונום במקומתם והיו עובדי ע"ז, מתחילה ועד היום הזה עובדים לאלילים בעבודה זו ובענין זה, הרי תו ליכא לפקפק שמא עושים מעשה תגלחת כצורתה אצל מקום ההתאספות לע"ז שלהם, שלא לשם עבודה לע"ז" עכ"ל.

מבואר שדעת הגרי"ש זצ"ל הוא שצריכים לראות את מעשה הגויים ע"פ תורתנו הקדושה, ובשיקול הדעת של התורה צריכים לדון מה הם הדברים המגדירים את המעשה כמעשה עבודה, ואין הדבר תלוי כיצח הגויים מגדירים את מעשיהם, והאם בלשונם הם קוראים לזה שם קרבן או לא, כיון שע"פ הלכה ישנם גדרים אחרים לשם קורבן.

סיבת הגילוח

כאמור, כל הנ"ל מבוסס על עובדות ברורות, ולא על הבנות דקות שתלויות בתרגומים, או מידע שידוע רק למומחים.

אמנם בטעם הסיבה לגילוח בבית עבודה זרה הנ"ל, בזה היו שטענו שכל סיבת הגילוח הוא בכדי לבטל היופי של המתגלח, ולבטאות התבטלות אל האליל ע"י הקרבת השערות שהם דבר היותר יקר של האדם²³, ואת זה עושים כמעשה הכנה לפני ה'דרשן' (היראות לפני האליל). ועוד הוסיפו, שבאמת המושג שיער בדתם הוא דבר טמא ולא ראוי להביאו לפני האליל²⁴.

ולעומת זאת יש עשרות מסמכים שהם משתמשים בביטויים של קרבן ונתינת השער. וכן השליחים²⁵ שהיו שם, העידו שהם אומרים בנוסף

הכנה להאדם להסיר מעליו השער הטמא כדי לטהר עצמו, אבל אין שום מקור הודי להבנה זו, לכן לא התייחסנו אליה כאן.

ג. העובדה היא שיש כמות מהמתגלחים (לטענות השליחים בערך 7%) שאכן מביאים מקצת מהשערות שלהם איתם כשהולכים לדרשן, ומיד לאחר שיצאו מהדרשן שמים את זה בכלי קיבול של נדבות ששמים בפנים. הייחס של הנהלת הטמפל למנהג זה היא שלדעתם אין צורך לעשות כן, כי יש כלי קיבול המיוחד לזה בחדר הגילוח, והסבירו שגם מה שמשאירים בחדר הגילוח מגיע לאליל. וכאמור, אין שום מקור, וכן לא שמענו השליחים מאף אחד, שסיבת הגילוח הוא הסרת דבר הטמא. אכן עצם העובדה שהשערות שלהם היא דבר טמא, יש שכן מאמינים ויש שלא יודעים על זה, אבל אף אחד מהגויים לא אמר שבגלל שהשערות היו דבר טמא זה לא יכול להיות קרבן לפי הדת שלהם.

ולאחרונה, הגיע לידינו ספר של מומחה גדול בארה"ב לענין דת הזה [כתב יותר מ-13 ספרים על זה], שאכן כתב שם הסבר למה למרות שהשערות הם דבר טמא, אעפ"כ הם קרבן, ואין לדעתו אין בזה סתירה. כמובן שההסבר שלו לא מעניין אותנו, רק שהוא מפרש לנו באופן ברור שאי אפשר להסיק מזה שהשערות רשמי אמורות להיות דבר טמא. שמחמת כן אין כאן קרבן.

ד. כאמור בשנת תשס"ד נשלחו שני שליחים. בתחילה נשלח מר אמיר דרומי הי"ו, ואשר הוא מכיר היטב את תרבות הדור, וחזר והעיד לפני בי"ד של הגרי"ק צוק"ל. ועדותו נכתבה בהרחבה בקובץ אור ישראל גליון לו. אחריו נשלח הגרי"ד דונר שליט"א, שהעיד לפני הגרי"ש אלישיב זצ"ל, וגם לפני הבי"ד העדה"ח, ובנוסף יש תחת ידינו הקלטה של דבריו שנאמר לפני הרבה רבנים בארה"ב.

בשנת תשע"ח, הלך לשם יהודי מארה"ב ר' גרשון וועסט נ"י, ועדותו ג"כ הועלתה על הכתב, ודבריו תואמים לרוב דברי הרא"ד דונר. [למשל שמע משתים מהם שהאליל אוהב שערות, ושמע מהם שהשערות מוגדרות כקרבן בדיקו כמו שהקוקוס ושאר התקרובות הם קרבנות. אמנם שמע גם עוד נקודות שבפועל לא מגישים את השערות, ומשום מה המתירים תולים בשמו כל מיני דברים לא נכונים,

השערות" עכ"ל.

כלומר עיקר הסיבה להתיר הוא משום שאין הגילוח מעשה של עבודה, אבל בראייה שהגילוח הוא מעשה של עבודה, שוב אין מקום להתיר. ומה שאחרי הגילוח חושבים שזה מתנה לע"ז, אין בזה שום מעשה כעין פנים.

ועל אף שכן העידו בשם "מומחה", הגרי"ש בחכמתו הרגיש שהדבר עדיין צריך בירור, ולכן כתב בסוף התשובה: "אכן כל הדברים טובים והולכים על פי דברי המומחה הנ"ל, וכמובן שאין בידי לקבוע עד כמה דברי המומחים מתאימים למציאות... והדבר טעון איפוא בירור גופא דעובדא היכי הוי", עכ"ל.

ומש"כ שם בתחילת התשובה שהשער היו רק מתנה, כוונתו שעל אף שאין הגילוח מעשה עבודה, אולי עדיין יש לאסור השערות כיון שהם גם נותנים את השיער החתוך כמתנה לבית ע"ז, וכתב על זה שהתנאי של תקרובת ע"ז הוא מעשה כעין ד' עבודות, אבל מי שמנדב שערות גזוזות לבית ע"ז בודאי אינו תקרובת ע"ז.

כא. ושמענו מהגרמ"מ קארפ שליט"א שבתשס"ד כשהראו את דברי הרמב"ם להגרי"ש זה עשה אצלו רושם גדול. עוד שמענו ממלי ראשון, שהגרי"ש אמר להג"ר פייבל כהן זצ"ל (מחב"ס בדי השלחן), שלו ימצא באיזה מקום נידח אנשים שעושים פולחן בזריקת אבנים, בודאי ידוע לנו שהוא מתולדותיו של מרקוליס ואין צורך לדון בעומק ליבם אם כוונתם לשם ע"ז, וכמו כן זה שמצינו מקום בהודו שמגלחים שערות ראשם במקום הע"ז, מכיון שידוע מדברי הרמב"ם כבר התה עבודה זרה בעבר בשם כמוש שעבודה בגילוח השערות, יש להניח כדבר פשוט שגם כאן הוא מעשה עבודה.

כב. דקדקנו להעתיק הטענה ע"פ המקורות של הגויים המאמינים בזה, שהדגישו שהמעשה הוא בשערות הנקרבים, ולא על האדם שנעשה מגולח, וממילא היא עבודה נפרדת בפני עצמה של הקרבת דבר יקר, ולא רק פעולת הכנה בגוף האדם קודם שנכנס לדרשן, ודו"ק. אמנם יש מהמתירים שניסו להציג הדברים כאילו זה

לטעם שזה התבטלות וכניעה לאילל, שהגילוח הוא בגלל שהאליל שלהם אוהב שערות, ורואים במעשה הגילוח כמעשה של הקרבה, וקוראים את זה בלשונות שמשמע מנחה וקרבת [אופערינג', או 'סקריפייס'].

וכן מעל בנין התגלחת, ישנו שלט גדול בארבע שפות שמכריז שזה המקום להקריב השער לאילל, ובשפה שלהם המילה שמשמשים להסביר את ענין זה, היא בדיק אותה המילה שהם משתמשים להסביר את כל ענין שאר הקרבנות והתקרבות שלהם.

וכן בכתבים המופצים על ידי בית העבודה זרה, מובא אגדה שהם מאמינים בה, והיא שהאליל שלהם פעם קיבל מכה בראשו ונוצר לו קרחת, ואיללה אחרת ראתה את זה, ונתנה לו את שער. ומאז האילל הכיר לה טובה, הבטיח לה שכל אלו שיבואו לגלח שערם בביתו, הוא יקבל את שערותיהם בשבילה. ושטויות אלו שמעו השליחים מהרבה עובדים וספרים, וכן שמעו זאת מהמכמרים עצמם.

אגדה זו שגורה בפי הרבה מהמבקרים, אם כי לא כולם אומרים שהוא עיקר סיבת הגילוח, אבל מכירים הם את האגדה. ויש לציין, שיש הרבה מקומות אצלם שכותבים את האגדה, ותוך כדי דיבור הם כותבים שזה קרבן, וכן כותבים שהוא מעשה סמלי של עזיבת הגאווה. וכל אלו הטעמים נאמרים אצל הגויים שם יחד, ואין זה נתפס כסתירה או מחלוקת, אלא מאמינים הם בו זמנית בשלל הטעמים יחד¹².

מה שיש לדון על פי זה

יש שטענו אם מעשה הגילוח הוא רק¹² מעשה בכדי להוריד את הגאווה שלהם, אז יש להתיר את השער, כיון שעושים את זה רק כדי להיות קרחים. ועוד טענו, שיש לסמוך על המומחים בשאר מדינות העולם שאומרים שסיבת הגילוח הוא רק משום מעשה הכנעה, כיון שהם מכירים היטב את הדת, ואילו השליחים שהיו שמה, היו רק לימים בודדים ולא מכירים את השפה שלהם¹², עכת"ד המתירים.

ויש כמה דברים שצריכים לחדד. קודם כל, המתירים הניחו הנחה שתקרבות ע"ז היא רק מה שהגוי חושב שהיא קרבן, בעוד שכפשוטו ע"פ הלכה [וכן מבואר מדברי הגריש"א, כדלעיל] כל מעשה חיתוך שנעשה ע"י פעולת עבודה לע"ז, הוי תקרובת. ולכן גם גילוח שנעשה כעבודה לע"ז, גם אם לא מאמינים שהאליל מקבל השערות, עדיין הוי תקרובת ע"ז¹².

ולכן גם את"ל שהגילוח נעשה רק כמעשה הכנעה, פשוט שזה עדיין מעשה עבודה, ועיקר עבודת עבודה זרה שמוזכר בתורה הינו 'השתחוואה', שמשמעותו הוא נמי מעשה שהמשתחוה מכניע את עצמו לפני מי זה שהוא משתחוה לו, ולכן כאן מכיון שהם לא סתם מנוולים את עצמם, אלא הם עושים את זה בכוונה להראות שאין להם גאווה ויופי לפני אלילים, הגילוח נחשב כמעשה עבודה¹².

אמנם, כבר כתבנו שיש הרבה מקורות [שרובם לא היו זמינים לפני המתירים שהעלו הטענות בשעתם] שמפורשים שאין הטעם משום

מאוד בעדותם של אלו המומחים שמסבירים כאילו כל מה שיש כאן היא הכנעה ותיקון המידות [כאילו לא קשור לאילל], והם הוציאו כל המשמעות הדתית שיש במעשה זה, בעוד שכל היהודים בפה אחד אומרים מפורש לא כך.

וכיוצא ב"ח חשש הגריש"א, ובקובץ תשובות שם כתב: "...ולתרוץ דיבורם, שכונתם לא לשם עבודה לע"ז בזה, כפי שעושים אנשי יחסי החוץ שלהם גדוליהם ומנהיגיהם - בעיקר אלו הגרים בארצות אחרות - שמתביישים כלפי כל העולם בעבודה הנמיבזית והטפשות הלזו, קשה מאוד לקבל זה" עכ"ל. ובשעתו הגרא"ד דונר שליט"א ציין לדברי שו"ת הרא"ש (כלל נה, ט) שמבואר ג"כ כע"ז, ע"ש היטב, והוסף הנ"ל "שבודאי ה'מומחים' הללו לו יראו מעשה של שבירת מקל היו אומרים שעושים כן משום שהמקל הוא דבר טמא ויחייבים לשוברו, ואילו יראו בעל פה עורר מי יודע מה יגידו".

אמנם, חובה לציין שרוב המומחים והפרופסורים ואלו שכתבו ספרים על דתם, אישרו (בכתב) שהם מאמינים שאיללם מקבל את שערם, וזה לא רק תיקון הנפש של המתגלח.

כח. ע"י לעיל שהובא לשון השו"ע, ושם מפורש שתקרובת שהחפץ הוא כעין פנים צריך נתינה לשם תקרובת, משא"כ תקרובת שאינו כע"פ, רק מוזכר שצריך לעשות מעשה עבודה כעין שחיטה, ומעולם לא הזכירו אף אחד מהראשונים אלא כפשוטו מספיק לעשות מעשה עבודה שהיא כעין זביחה, וכן מפורש באבן האזל (פ"ג מהלכות ע"ז ה"ד), ובמק"א הרחבנו בהרבה ראיות מהש"ס והראשונים לייסוד זה. ויש שהביאו לשון הרשב"א (נא): שכתב על דברי המשנה שאמרה שמצא מעות בראש הע"ז אין זה תקרובת, כי תקרובת לא הוי אלא מה שהע"ז חפץ בהנחתה לפניה, ודקדקו מזה שמבואר שהע"ז צריך לחפץ בתקרובת. אמנם טעות הוא בידם, כי כאמור אכן תקרובת שנעשה ע"י הנחה [כגון בשר שהונח לפני הע"ז] אכן צריכים שזה יהיה מונח שם ככוונת תקרובת, רק שבבית מקל שהתקרובת נעשית ע"י העבודה לא צריכים כוונת תקרובת. ודברי הרשב"א קאי שם על דברים שנאסרים ע"י ההנחה ולא ע"י העבודה כעין זביחה, ויש איתנו עוד הרבה אריכות דברים בזה.

כט. ובשו"ת רמ"ע מפאנו (חדשות סי' ח') שכתב שהסרת המצנפת שנהגו הנוצרים בבית עבודתם "עבודה גמורה היא, שנהגו עובדיה להכנעה", כלומר היה פשוט לו שכל מעשה הכנעה הוי עבודה משום שהוא דומה להשתחוואה.

ואכמ"ל].

אחריו בסיון תשע"ח לבקשת ראב"ד העה"ח הגר"מ שטרנבוך שליט"א, נסע לשם שוב מר אמרי דרומי, והלך וחקר היטב היטב, והקליט והסריט כל דבר ששמע, וחזר והעיד לפני גדולי הרבנים בראשית מרן הראב"ד הגר"מ שטרנבוך שליט"א. ומכיון שהביא תיעוד לכל דבריו, אין צורך לסמוך עליו, ואפשר לראות הכל בכלי ראשון.

יש לציין, שבעוד שיש שפקקו על סמכותם של דברים המתורגמים, השליחים שהיו שמה בשנת תשע"ח השיגו מתרגם מקצועי במיוחד, מלבד שאחד מהשפות שמדברים בהודו הינה אנגלית, וכמעט כל הכמורים והאנשים החשובים שמה מדברים אנגלית, וגם חלק גדול מפשוטי העם, וכל השלטים שיש בהודו יש גם באנגלית. יש לציין שאנגלית זאת שפת האם של כל השליחים.

כה. באתר השייך לבית ע"ז כתבו את הסיפור, ומסיימים שם שגילוח השער הוא "סמל" (באנגלית 'סימבול') של עזיבת הגאווה.

כו. ואמנם פשוט שאם שניהם אמת, וזה גם מעשה הכנעה וגם רואים את השיער כקרוב, ועוד משום הסיפור הזכר, נפלה טענה זו, כיון שמשפיק לנו זה שהיא קרבן לאסור את זה, גם אם הם באותו זמן מאמינים שיש עוד טעמים לגילוח.

כז. וראוי לציין שכעת אין שום דבר משמעותי שצריכים לסמוך על תרגומים, כיון שיש מספיק אנשים שם שמדברים אנגלית, וכן יש לבית ע"ז דברים שנכתבו על דם באנגלית. ומענה זו בעצם נאמרה בשעתו נגד אחד מהשליחים בתשס"ד, ובכלל אינו רלוונטי היום.

ומאידך, בעיקר הדבר לסמוך על אותם ד"ר הנקראים 'מומחי דתות' ולקבוע סיבת מעשיהם, יש לציין שהרבה מהמכירים מנהיגי עבודה זרה חונכו על ברכי התרבות המערבית וחוקותיה, ומושפעים רבות ממנה, ומנסים להתאים מנהגי עבודה זרה לרגשותיהם וסברותיהם. ואין זה מכוונה להטעות, כי אם פשוט להם שלא יתכן שיחשבו אחרת. לדוגמא, לעובדי עבודה זרה אין שום קושי באמונה שאילל אוכל את האוכל המוצע לו (כפי שרואים באגדות רבות המתארות אמונות של ע"ז בימי האבות ובימי בית ראשון, וכמו שכתבו תוס' בע"ז נ:), אך בימינו יאמרו אלו אשר הושפעו מתרבויות מערביות שאין הצעת האוכל אלא מעשה 'כיבוד' בלבד, אך בודאי אין כאן אכילה ממש מצד הע"ז. בדומה לכך, הנוצרים ימ"ש נקטו עד לא מזמן שהיין שמשכים לאלילים נהיה ממש דם אותה האיש, ומאוחר יותר כשניסו לשפר את דתם התחילו לומר שאין זה אלא משהו סמלי. ולכן עפ"י צריכים להזהר

הכנעה בלבד, אלא יש בדבריהם הצהרה ברורה של נתינה בהקרבת השערות, זהה למשמעות של כל הקרבות שלהם.

ובכללות יש להעיר שבטענות כגון אלו, גם אם הם נכונים במציאות, שכל הגילוח נאמר רק מטעם הכנעה, עדיין יש להיזהר מאוד בדקדוק הדברים, כיון שיש חילוק גדול בין מעשה המוגדר מעשה הכנעה חיצוני בלבד, שבו אולי יש לדון כנ"ל, לבין מעשה עבודה לע"ז שהטעם שהע"ז רוצה בע"ז זו הוא מטעם הכנעה (כעין השתחוויה), וע"ז בהערה².

ציורים נוספים של תקרובת ע"ז המובאים בחז"ל ובראשונים

מלבד מה שמפורש בגמ' ששבירת מקל הוא זריקה המשתברת וממילא המקל הוא תקרובת ע"ז, מצינו עוד כמה דוגמאות לזה בגמ' ובראשונים:

- ענבים שנבצרו בשדה לשם הע"ז עם הפרכיל, ובבצירתן עבדה לע"ז (גמ' ע"ז נא).
- פירות שנתלשו מהעץ בלי שום חלק של העץ (תוס' ר"י הזקן ע"ז נא).
- אבנים שנחצבו לצורך זריקתן למרקולים (מאירי ע"ז ג).
- הדס שנחתך לשם ע"ז (רש"י יב: ע"פ מאירי מד:; רוקח הלכות לולב תר"א).
- מעות שחתך לצורך מרקולים (מאירי ע"ז מט:; ראב"ד ורבינו יונה ע"ז נא).
- מנעל שנקצע לשם ע"ז (שאלתות פח, מאירי וההשלמה יבמות קג:; ראב"ד ע"ז מז:; ראב"ה אלף סח, רבינו ירוחם נתיב כ"ה ח"ב ריז:).
- שופר שנחתך לשם הע"ז (מאירי ר"ה כח).
- כיכר שהלישה נעשה כעבודה לע"ז (רשב"א ריטב"א ע"ז נא:).
- כלי שנחתך לשם ע"ז (רמב"ן רשב"א ריטב"א בשם הראב"ד ע"ז נב).
- לולב שנתלש לשם ע"ז (ספר השלמה, מאירי, ראמ"ה, ספר המכתם סוכה לא:).

הרבה רצו לחדש כללים לחלק בין שבירת מקל לנידון דידן, אבל לפני שמחדשים, חייבים להכיר את כל הציורים לראות האם החידושים מתאימים עימם³, והרבה מהחידושים שניסו לחלק בנידון, ע"פ הנ"ל באמת אינם עולים יפה.

דת ההינדו הינה מוגדרת ע"ז ללא ספק

בענין אם דת ההינדו נחשבת לע"ז, לאורך כל הדורות נקטו הראשונים והאחרונים שדת ההינדו היא ע"ז גמור, ולא מצינו אף אחד שפקפק בזה. נציין אלו שכתבו כן מפורש: רס"ג (מובא להלן) הרמב"ם (מו"ג ג, כט), אבן עזרא (שמות ח כב), ר"א בן הרמב"ם (עה"ת שמות יט ו), הראב"ד (ספר האמונה הרמה מאמר השלישי), רד"ק (ישעיה ב' יח) רבינו בחיי (ויקרא א ט), ספר הברית (ח"א מאמר יט ז). וכ"כ הנודע ביהודה להלכה (מהדו"ת או"ח קיא), והחת"ס (שו"ת ח"ב יו"ד קל"ג), שו"ת יהודה יעלה (א, קע), הבן איש חי (שנה ב' מסעי), והמלבי"ם (זכריה יג ב, יחזקאל מז).

אמנם יש שטענו שמבואר בחזו"א (יו"ד סב, כא) שע"ז נקראת דווקא מי שעובד לכח שקיים בעולם, כמו הכוכבים, אבל אם ממציאם כח שלא באמת קיים, העובד עבודה זו אינו בגדר עובד ע"ז, אלא הוא מין בלבד. ולכן יש שהעלו שלא שייך תקרובת ע"ז בדבר שאין לו דין ע"ז, עכת"ד.

אבל כל זה אינו נכון כלל, כי בהודו הם לא מאמינים שהאליל הוא כח מדומה, אלא הם מאמינים שיש אלוקים שברא את העולם, רק הם טועים להאמין שהוא מנהיגה דרך כוחות המחולקים לתתי כוחות [הבורא, המקיים, והמאבד], ולכל תת כח הנ"ל עשו הרבה צורות פסלים

מסמל ראש האדם כו', וזה ראייה נכונה שהדברים שנאמרו על הכנעה נאמר כטעם ולא כהגדרה [כמובן מבלי עצם הראיות שאומרים שהגילוח הוא אכן קרבן].

ומאחר שיש שאומרים כל הטעמים יחד תוכ"ד, זאת אומרת שהם אומרים שהוא משום הסיפור שהיה לע"ז קרחת, בעוד שהם מוסיפים מיד אחרי זה שהוא סמל להכנעה, בכדי שלא לעשות סתירה בדבריהם ולפלוג דיבורא, מוכרחים אנו לומר שדבריהם הם טעמים לדבר, בעוד שהוא מעשה עבודה, שבטעמי המצוה אין שום קושי אם יש סתירה, ותו לא מידי.

לא. למשל: חכם אחד כתב שתקרובת ע"ז אסורה רק אם יש חפץ מוכן בפני עצמו לפני מעשה העבודה (כעין מה שלגבוה אינו קרב קרבן אא"כ הקדישהו לפני כן), ולדעתו שער שמחובר לגוף האדם אינו כן (ויש לפקפק גם על נקודה זו), ואמנם אף אם אפשר לומר חילוק בין שער לשבירת מקל, קשה מאוד לחלק בינו ללולב ושופר, ובהאמת גם פרכילי ענבים אינם כן].

ל. כל המהלך לומר שאם הגילוח הוא משום הכנעה, וממילא אין כאן תקרובת, יש לציין שהוא טענה דקה מן הדקה, כי גם את"ל תקרובת רק היא מה שהגוי מגדיר תקרובת, עדיין כשהם אומרים שמעשה הגילוח הוא מעשה של הכנעה, עדיין יש לפנינו ב' אפשרויות איך להבין הדברים. ייתכן שהכוונה שאין בגילוח שום משמעות של נתינת השערות, אבל ייתכן גם שאכן הקרבת השערות היא אכן הגדרה של המעשים, אבל הטעם למה הם עושים כזה מעשה, הוא משום הכנעה. כלומר, לפי צד זה פשוט שזה עדיין תקרובת, רק כמו שאצלינו להבדיל אא"ה יש לנו טעמי המצוות, וקרוב פסח הוא קרבן למרות שהטעם הוא כי פסח ה' על בתי כו', ואין זה מוגרע אותו מלהיות קרבן, הוא הדין בהודו יש להם מעשים של הקרבה, ויש להם גם טעמי העבירות.

ולכן כדי לטעון שהמעשה הוא מעשה של הכנעה, בעצם צריכים הוכחה שתוכיח את הגדרת המעשה ולא את טעם המעשה, ודו"ק.

ובהאמת, הקוקוס שהם מקריבים כקרבת ממש, ומקטירים חלק ממנו על מזבח ממש, בכתביהם גם כן מבואר שהוא מעשה של הכנעה והתבטלות (כי הקוקוס

וגילגולים והתגשמויות, מביניהם האליל המדובר בטירופטי, אבל עדיין הסיבה הראשונה אצלם מבוססת על כך שבאמת קיים, וא"כ עבודתם נחשבת עבודה לדבר הקיים.

ויש לזה עשרות מקורות שמוכיחים בביור שכה היא אמונתם, אמנם גם מבלי לצטט ממקורות הטמאים, הדברים הללו כבר מפורשים ע"י רבינו סעדיה גאון בפירושו עה"ת (שמות, מהדורת מה"ק, עמ' קצב), ונעתיק לשונו:

"ובדומה להליכות אלו נתאמת לי **שההודים ועובדי אלילים זולתם**, אומרים שאינם עובדים לאבן עצמה ולא לעץ גופו, אבל הם עובדים לבורא שמים וארץ, ואין צורה זו לדעתם אלא אות לכך... ואותה צורה שמצאנו ראויה לעניין זה לדעתם הבורא משרה עליה מאורו, ובאמצעותה הוא עושה להם אותות ומופתים. וכשלעצמה אינה צורה אלא היא צורה של אות שאחד מהם התאימה לעניין זה."

ועי"ש בדבריו שהרס"ג מפרש שכה היתה טעותם של הודו ורוב עובדי ע"ז, וע"פ התורה זאת היא הצורה של הע"ז ממש.

ולכן מלבד מה שכבר מבואר מכל הראשונים והאחרונים שבהודו הם עובדי ע"ז, גם הנידון אצלנו כלל לא נוגע לדברי החזו"א. ובלא"ה דברי החזו"א אינם מוסכמים²², וגם כל דבריו לא נאמרו אלא כשהוא עובד הכח המדומה בלי שום פסל גשמי, אבל ברגע שיש פסל ברור שיש בזה ע"ז גם לפי החזו"א, כמו שהארנו בהרחבה במקו"א.

מעביר שער לכוּש ונידון דידן

כתבו הרמב"ם בסה"מ (ל"ת ו) וספר החינוך (מצוה כט) שבעבר היתה ע"ז הנקראת כמוש, שעבדו אותה ע"י העברת שער. והבאנו לעיל את דברי הגר"ש אלישיב שראה מזה סמך גדול להניח שהפעולה שעושים בהודו היא עבודה.

אמנם לאחרונה נפוצה טענה שיש שרוצים ללמוד מהרמב"ם וספר החינוך הללו, שמעשה גילוח השיער לא יכול לעשות תקרובת ע"ז, והגם שהצגת הטענה הוא מעשה קצת מורכב, אולם ראינו תועלת להסביר הדברים לקורא. וסדר הדברים כך הוא:

נקדים, שבכדי לעשות תקרובת ע"ז, צריכים מעשה הדומה לשחיטה ולשבירה, וכלשון הראשונים "כל מעשה חיתוך". הנה כל זה הוא באיסור הנאה של תקרובת ע"ז, אבל בעצם האיסור לעבוד ע"ז, ישנם שני איסורים שונים בתורה: א- לעשות עבודת פנים [היינו ד' עבודות, השתחוואה, שחיטה, זריקה, והקטרה], שבזה חייבים לכל ע"ז שבעולם אפילו אין דרכה בכך. ב- לעבוד כל ע"ז כדרך עבודתה, כגון פעור ומרקוליס.

ובאיסור השני של כדרך עבודתה, התחדש שזה אפילו מעשה בזיון, שאינו כלול בלאו הראשון של כעין ד' עבודות, כי הד' עבודות הם חייבות להיות דרך כבוד. אכן אם יש ע"ז שעבודתה בשחיטה, כתב המנחת חינוך (מצוה כו) שהשוחט לע"ז זו חייב שתיים, גם משום דרך עבודתה, וגם משום ששחיטה היא אחת מד' עבודות.

כלומר האיסור של כדרך עבודתה כולל כל דבר כל עוד שזהו דרך עבודתה, גם מה שאינו כעין ד' עבודות, וגם דברים של בזיון.

והנה הרמב"ם בספר המצוות והחינוך (מצוה כח-כט) מנו את שני איסורי ע"ז כשני מצוות, קודם כתבו שיש איסור לעבוד עבודת פנים לכל ע"ז בעולם, ואח"כ במצוה הבאה כתבו שכל מעשה שהיא כדרך עבודתה של אותה ע"ז חייב, גם אם הוא לא כעין ד' עבודות. ונתנו ג' דוגמאות: א, הפוער עצמו לבעל פעור. ב, הזורק אבן למרקוליס. ג, והמעביר שער לכוּש. והטענה הנפוצה כיום היא שמדבריהם מבואר שהעברת שער [היינו גילוח] אינו כעין זביחה, כי אם היא כן הוי כעין זביחה, היא היתה אמורה להיות מובאת כדוגמא לדברים שהם כעין עבודת פנים, ולא כדוגמא לדברים שהם כדרך עבודתה, וע"כ הסיקו שגילוח שערות אינה כעין זביחה, וממילא אי אפשר לעשות תקרובת ע"ז ע"י גילוח, עכת"ד.

ויש הרבה דברים שאפשר להשיב נגד זה²³, אבל העיקר היא שכל הדיוק אינו נכון כלל, כי לא כתוב בכלל ברמב"ם ובחינוך²⁴ שהדוגמאות

לע"ז אחרת. אבל אם שבר מקל לע"ז שאין לה שום ענין עם מקל, פטור. וא"כ ה"ה כאן ודאי שגילוח השערות אינו ראוי להיות נכלל באיסור של כעין ד' עבודות, מכיון שזה רק חייב בע"ז שעבודתה בשערות, משא"כ כל הרשימה של ד' עבודות חייב לכל ע"ז בתורה, ודו"ק. ובמקו"א הרחבנו להוכיח ע"פ המנחת חינוך שאכן שבירת מקל בע"ז שעבודתה במקל, אינו רק נלמד משחיטה, אלא האיסור נלמד משילוב שני הדינים, דרך עבודתה [שהופך המקל לכהמה] וד' עבודות [ששבירת המקל הוי שחיטה], ואילו כתוב בתורה רק הענין של ד' עבודות בלי האיסור של דרך עבודתה, לא היינו יודעים ששבירת מקל לע"ז שעבודתה במקל חייב. ואי לכך, אין שום מקום לומר בגדרי ד' עבודות את הדברים שהם כעין זביחה, מכיון שזה לא נלמד מהמצוה הזו לבד, ודו"ק היטב.

לב. ע"י בצפנת פענח (תניינא, הל' ע"ז פ"ה ה"א) שנקט להדיא שגם העובד לדמיון הוי עבודה זרה. וכן יש להוכיח מהרמב"ם שהענין הדין שהמקטיר לשד הוי ע"ז (סה"מ ל"ת ה, וכ"ה בשו"ע יו"ד קעט), למרות שלדעת הרמב"ם במי"נ (חלק ג פרק מו) שעבודת שדים היא עבודה לדמיון, וז"ל: "זבחו לשדים לא אלוה", וכבר בארו החכמים ענין אמרו 'לא אלוה', אמרו שהם לא פסקו מעבודת דברים נמצאים, עד שעבדו דמיונות". כמו כן מפורש במכילתא (יתרו פרשה ו') שהעושה דמות לחושך ועובדו הוי ע"ז, למרות שלדעת הרבה ראשונים אין החושך בריאה בעצם, אלא רק העדר אור, כמו שהרחיבו רס"ג (אמונות והדעות מאמר ראשון לה:), הרמב"ם (מורה נבוכים ח"ג פ"י) דרשות הר"ן (דרוש ג'), וכן הרמב"ן (איוב לח יט, וגם משמע כן בשמות יא ד) והמלבי"ם (ישעיה מה ז). ולפי דבריהם שהחושך אינו בריאה בכלל אלא העדר האור, מי שעושה דמות חושך, לכאורה הוא עושה פסל לבריאה שלא קיים, ואעפ"כ מפורש שזה ע"ז.

לד. באמת, בדברי החינוך הוי שרצו לומר שזה לא רק בגלל שהוא לא הביא את זה במצוה הקודם, אלא יש בדבריו משמעות שהמעשה אינו כעין ד' עבודות. ונעתיק דברי החינוך:

לג. המתבונן בדבר רואה שבעצם הטענה לא מתחלת, כי לדעת רש"י ורוב הראשונים והשו"ע, שבירת מקל נאסר רק בע"ז שעבודתה במקל, וכמו שכתבו הראשונים להסביר את דעת רש"י, שמקל לע"ז זו שעבודתה במקל הוי כמו בהמה

הללו אינם כעין ד' עבודות, אלא כוונתם אכן לתת דוגמאות של דברים שחייבים עליהם משום האיסור מחודש של כדרך עבודתה, ואם במקרה זה גם כעין ד' עבודות, אכן חייבים שניים כמו שכתב להדיא המנח"ח שהובא לעיל, ויש ראייה ברורה להבנה זו מדברי המכילתא דרשב"י שהוא מקור לדברי הרמב"ם¹⁷.

זאת ועוד, באותה הרשימה עם מעביר שערו לכמוש מופיע גם "הפוער עצמו לבעל פעור", ובזה כפשוטו מבואר להדיא בחז"ל, וכ"כ האחרונים מפורש, שהמעשה של פעור כן הוא כעין ד' עבודות¹⁸. וכשם שהובא שם פעור למרות שיש בזה זריקה המשתברת, כמו כן הובא שם כמוש, וע"כ מה שהובא אינם דוגמאות של דברים שאין בהם זריקה המשתברת.

ולכן אין שום מקום ללמוד מדברי הרמב"ם והחינוך שגילוח השערות אינו כעין ד' עבודות. נציין שבמקור"א כתבנו בהרחבה עוד כמה סיבות לדחות את זה.

הכמות של שיער היוצא מהודו

בהודו ישנם הרבה טמפלים שמגלחים את שערותיהם כתקרובת לע"ז. ברשימה של הטמפל בטירופטי, בשנת 2017 למנינים, ישנם 12.2 מיליון אנשים שהתגלחו שם. זה יוצא בממוצע 35,000 ליום, וע"פ הנתונים של הנהלת הטמפל בערך 35% מזה הם נשים, ואם כן יש 12,250 נשים המגלחות שערן כל יום רק בטמפל זה! וכאמור זהו רק טמפל אחד (אם כי זה הכי גדול), וישנם עוד כמה וכמה טמפלים.

מכיון שהשער מגיע לידי הטמפל בחינם, ואינם צריכים לחפש אחרי תורמים, ואין להם מחסור של שיער בכלל, וגם השער ההודי הוא איכותי וטבעי, לכן ישנו הרבה הרבה שיער הודי בשוק השער בכל מדינות העולם. ושיער זה מיוצא לכל המדינות גם אלו הטוענות שהם "מקור" של השער המשוק אצלם, כמו ויאטנאם, ברזיל, מאלזיה, סין, איטליה וכדומה¹⁹.

יש שטענו שיש חילוק בין שיער הודי לשיער שקונים בברזיל תחת השם שיער ברזילאי. אמנם בשביל לאמת תיאוריה זו, הזמינו הרבנים שער מהודו ועשו קצת טיפולים בשיער, ושוב הביאו את השיער לפני הפאניות ה"מומחיות"²⁰ שאמרו עליהם שהם מומחיות להבחין, וכולם שגו ברואה, והכריזו בוודאות שהשער הנמצא לפנייהם הוא שער "ברזילאי המשובח"²¹... [יש לציין שהמבטחים כולם הוסרטו]. כך שאי

גורם לשלשול כמש"כ רש"י שם, וכ"כ רש"י (סנהדרין ס:): "הפוער עצמו. מתריז רעי בפניו" וכ"כ באור החיים (במדבר כה, ב). וכן במדרש פתרון תורה (נרפס מחדש ע"י זכרון אהרן) פרשת בלק כתוב בזה"ל: "ומשתחווים לפעור וזורקין את הרעי בפניו של פעור, שכך היא עבודתו של פעור" עכ"ל.

ובמסכת ע"ז (נא). מפורש שבצואה לחה יש זריקה המשתברת, וברש"י שם הסביר שהכוונה לצואה שיוצא על ידי שלשול. ואין לומר שלשון "זורק" לא נופל על מעשה של עשיית צרכיו בשלשול, כי במדרש פתרון התורה מפורש ש"זורקין את הרעי בפניו של פעור" והמדרש, שהוא מזמן הגאונים בלבד, בוודאי אינו חולק על התלמוד בבלי וירושלמי איך עבדו לפעור, ועל כרחך שייך לכנות גם מעשה פעור בלשון זריקה.

לז. יש שטרחו לברר שבאמת ע"פ חשבון, רוב גדול מהשער שנמכר בעולם מקורי מהודו. וככה גם טענו כל מיני מומחים גויים שכתבו מחקרים על זה כמסיה לפי תומם. אכן התחקירים משכנעים, ויש הרבה ראיות לזה, אבל מכיון שאין נפק"מ בהלכה כדלהלן, לא נאריך בזה. גם באופן כללי צריכים להדגיש שאפילו אם הנידון כן תלוי ברוב, אין נפקא מינא כלל אם הרוב הוא משום 99 אחוז מגיע מהאיסור, או אפילו רק 50.1 אחוז. כמו כן יש נידון להחשיב תקרובת ע"ז ביד גוי כקבוע, שזה יאסור את השער גם אם רק המיעוט מהאיסור, ויש על זה כמה ראיות ברורות, אבל לא נכנס לזה כאן.

לח. יש בנותן טעם לציין שכל המומחיות שהצהירו בביטחון מלא שאפשר בקל להבחין בין שער הודי לשער ברזילאי וכדומה, אחרי שנחקרו קצת בסוף הודו בפה מלא שהם עצמם לא מכירים שער הודי... אז כשנשאלים איך הם יודעים איך שער הודי נראה, התשובה המצחיקה היא, או שפעם בחיים שלהם ראו שיער מסין, ומסתמא זה אותו דבר, או עוד פאנית אמרה שהיא פעם ראתה שער של אשה הודית (מחובר לראשה) וזה לא היה יפה (ולכך היא פסלה כל שער של כל הודו, ולטענתה אי אפשר לעשות שום עיבוד לזה... אם כי היא אף פעם לא ניסתה לברר להם בנושא זה כלל, גם אם במציאות היה להם דרך לדעת מה הודי ומה לא, כדברי הרמ"א (יו"ד סי' ק"ט סעי' ז') שמי שמראה קלות ראש באיזה איסור לא נאמן לענין זה. מדובר בלפחות 15 פאניות וסוחרים שדברו נגד האיות של שער הודי, ולבסוף לא היה להם מענה איך יודעים איך שער הודי נראה. כל השיחות איתם מוקלטות, ושמונים במערכת.

לט. יש להעיר שסדר הדברים היה ככה: היו כאלו שטענו שאפשר לסמוך על פלוגתא כי היא יודעת להבחין בין שער הודי לברזילאי, ויש שלא הספיקו בהוראה בעל פה, אלא הוסיפו לכתוב "תעודת נאמנות" שהפאנית מקבלת על עצמה רק לסחור בשער ברזילאי המשובח ולא מעובד. משום מה, לא ראו צורך לשאול אותה איך היא יודעת להבחין, רק סמכו עליה בעינים עצמות. אולם היו מיראי ה' שטרחו להעמיד אותה במבחן, ולאחר שהיא נפלה בגדול, וגם בשעת המבחן מלבד מה שהיא הכריזה על שער ההודי שהוא "שער ברזילאי משובח", גם פיה הכשילה והפאנית ה'מומחית' שעל פיה ישק כל דבר אם השער הודי או לא, ראתה צורך

"שלא נעבוד שום עבודה זרה בעולם בדברים שדרכה שעובדים אותה המאמינים בה, ואע"פ שאין עבודתה באחת מארבע עבודות שאמרו למעלה, מכיון שעבדה כמה שדרכה להעבד חייב.

ואע"פ שעבודתה דרך בזיון, כגון הפוער לפעור, זורק אבן למרקוליס, ומעביר שערו לכמוש, שנאמר "ולא תעבדם", כלומר במה שדרכן להעבד, איזו עבודה שהיתה" עכ"ל.

ויש שטענו שכתבו בחינוך שאע"פ שאין העבודה בא' מד' עבודות, ואע"פ שהיא דרך בזיון, ונתן החינוך ג' דוגמאות, ועל כרחך כל הדוגמאות האלה הם דברים שהם לא כעין ד' עבודות, עכ"ד. אמנם אין זה משמעות דבריו, אלא כוונת החינוך לומר שם ב' דברים שונים. חדא, שעצם האיסור של עבודה זרה כדרך עבודתה גם אסור בדוגמא שאינו כדרך ד' עבודות בפנים. ואח"כ מוסיף החינוך עוד חידוש, שגם שייך דרך עבודתה גם אם מעשה העבודה לע"ז היא מעשה של בזיון, כמו פעור מרקוליס וכמוש שהם דוגמאות של מעשי בזיון, אבל אין שום הכרח שהוא מביא דוגמאות של דברים שהם בדווקא אינם כעין ד' עבודות.

לה. במכילתא דרשב"י שם איתא: "ולא תעבדם - שלא יעבדו ע"ז כדרך עבודתה, כגון שירוק אבן למרקוליס או יפעור עצמו לפעור או יקריב שערו לכמוש או יעביר בנו למולך, וכיוצא בהן", ומלבד השינוי בין מקריב למעביר, הוסף לרשימה של כדרך עבודתה גם המעביר בנו למולך. והנה בענין המולך נחלקו התנאים (סנהדרין סד.) אם חייבים דווקא במולך, או חייבים בכל ע"ז בעולם גם אם אין דרכו בכך. לפי השיטה שרק מולך חייב, הכוונה שיש חידוש באיסור מולך, ובאמת לא היינו מחייבים אותו משום ע"ז כדרכה. ולמ"ד שחייבים לכל ע"ז בעולם, בעצם כל מולך הוא ע"ז כדרכה, וא"כ כשכתוב בתורה פסוק מיוחד על מולך לומדים מזה שחייבים גם אם אין דרכו בכך. אבל אם באמת עבודתו בכך, ברור שמלבד האיסור של 'מולך' הוא חייב גם משום עבודה זרה כדרכה. וכן כתב המנחת חינוך (מצוה רח, א) להדיא, שלהך מ"ד חייבים במולך שני חייבים, משום דרך עבודתה ומשום מולך.

והנה מבואר במכילתא שהמעביר בנו למולך חייב משום לא תעבדם, היינו ע"ז כדרכה, וצ"ל שהמכילתא ידין הוא כמאן דס"ל כנ"ל שמולך חייב גם משום כדרכה, וא"כ פשוט שמלבד מה שהוא חייב על עבודה זרה כדרכה כמו שפורש במכילתא, הוא חייב גם משום מולך. ומכאן ראייה ברורה שהדברים שניתנו כדוגמאות לאיסור של דרך עבודתה, יש בהם גם משום חייבים אחרים, וה"ה לכמוש ייתכן שיתחייב משום כעין ד' עבודות, ודו"ק. [ומה שהרמב"ם לא הביא הדוגמא של מולך הוא משום שהוא פסק (פ"ו ה"ג מע"ז) כמ"ד השני שמולך לא חייב משום כדרכה, ודו"ק].

לו. בספר דברי ירמיהו על הרמב"ם (פ"ג ה"ד מע"ז) כתב: "דפוער הוי מעין ד' עבודות", וכע"ז בספר מנחת סולת (מצוה כו אות ו'), עמי שכתב במהדורת מ"י). ובאמת הדברים מוכרחים מדברי חז"ל עצמם, ובעבודת בעל פעור הגמי' מתארת דרך עבודתה: (סנהדרין סד.) "אוכלין תרדין ושותין שכר ומתריזין בפניה", שכל זה

אפשר לסמוך על כך שיש חילוק בין שער ברזילאי לשער הודי, וכל המושג "שיער ברזילאי" הוא משום עיבודים מסוימים שעושים ע"פ רוב בברזיל ההופכים אותו להיות כמו המרקם המקובל בברזיל²¹, אבל אחרי שעושים את העיבוד עם שיער מהודו, אז התוצאה הינה זהה לשיער המשווק כברזילאי, ואי אפשר להבחין בין שער הודי עם עיבוד זה, לשער שמכונה שיער ברזילאי. יש לציין שעיבוד זה לוקח הרבה זמן, וגם הוא נעשה ע"י חומר יקר (ומסוכן מאוד), וצריכים לחלק השערות לגומיות קטנות כדי לעשות העיבוד, ואכמ"ל. כמו כן, שער הודי על אף שבאופן טבעי אינו בהיר, יש דרכים לשנות את צבעו לכל צבע אחר, באופן שעדיין הוא נראה כאילו אינו צבוע. וכמו כן יש לציין ששער זה אחר שעבר הבהרה כזו גם הוא הובא למבחן לפני המומחיות הנ"ל, שקבעו בהחלטיות שמדובר בשער ברזילאי טבעי שלא עבר שום עיבוד²²...

עכשיו נשאלת השאלה האם אפשר לסמוך על הפאניתי שטוענת בבטחה שהשער הוא שער ברזילאי? הנה יש שהרחיבו לדון האם יש להם נאמנות, או שמא בגלל שעוסקים ומרוויחים בענין זה אין להם נאמנות, ויש שהוסיפו שאין להם נאמנות בגלל שרובם לא מחזיקים את השער מהודו כדבר איסור, ומפורש בשו"ע (יו"ד קי"ט סעי' ז' ברמ"א) שמי שלא מחזיק דבר כאיסור אינו נאמן לאותו דבר, וכן הורה מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל, שהם אינם נאמנים כלל (דבריו נאמרו בשיעורו, ולהלן נביא את תמליל דבריו), וכן הורה הגר"ע אויערבך שליט"א.

אמנם הנידון אם יש להם נאמנות להלכה רק נוגע לאופן שהפאניתי טוענת שהן עצמן גוזזות את השער, או שהן עצמן רואות את הגזיזה, שאז הן עצמן נקראות 'עד אחד' שמעיד באיסורים, ויש מה לדון אם היא נאמנת²³ אם לאו. אבל מכיון שעל פי רוב (ב-99% מהמקרים) זה לא הנידון, אלא היא עצמה אין לה דרך לדעת שמקור השיער הוא אכן מברזיל ולא מהודו, אלא כל טענתה היא שכך היא שמעה מהספק הגוי שמכר לה את השער שהוא עצמו גזז את זה... אם כן, להלכה אין כאן עד אחד, כי היא עצמה לא מעידה על כלום, רק חוזרת ואומרת מה שהיא שמעה מאחרים, ושוב הנידון הוא האם אפשר לסמוך על מה שהיא סומכת, ולא האם אפשר לסמוך עליה²⁴.

ואוקריינה ברור שאין מקורו אמיתי. ואי לכך, לאחר שהתברר שהשיער השחור הנמכר שם אינו מן הנגזז שם במקום, שוב אין שום סיבה להניח שדווקא השער הבהיר שם הוא שום מה אמת מקורי.

מב. חובה לציין שישנם כמה ספקים הנותנים תחושה כאילו אצלם באמת הם רואים גזיזה, אמנם כל אלו שאמרו כן, לאחר שנשאלו כמה שאלות, החלו לגמגם ולשפץ את דבריהם שאין הכוונה שממש רואים את הגזיזה, רק שלדעתם כנראה הם יכולים לראות את הגזיזה, או שמישהו הזיהוי שלהם לשיער הוא שווה לראות ממש את הגזיזה, וכן ישנם כאלה שטוענים שהם קונים מספקית חרדית בברזיל (מ.א.) שאומרים עליה שהיא עצמה רואה את הגזיזה, אולם בשיחה שלנו עם אותה הספקית היא הכחישה, ואמרה בפירוש שהיא מקבלת השער בדואר מהספקים הגויים שלה. וכהנה וכהנה שמענו ושבענו רבות. ולמי שחשוב לדעת, שמור אצלינו במערכת הקלטות של הפאניתי בכל שלבי הסיפור, ראשית איך שהן מספרות כאילו זה שמור משעת גזיזה, וכיצד לאחר כמה קושיות הן מסבירות שהן התכוונו לא ממש משעת גזיזה, אלא כמעט כאילו ממש...

יש עוד נידון שנוגע שגם אם באמת יש לפאניתי קצת שער כשר, יש הנידון של נאמנות שכתבנו למעשה, היינו שאם היא מוכרת גם פאות משיער בלתי מושגח, על כרחק שהיא לא מחזיקה את הענין כאיסור, ושוב להלכה קשה לומר שיש לה נאמנות, ואכמ"ל. גם יש להעיר שיש עוד נושא, היינו אם הם קונים את זה במזומן יש חשש שזה עדיין אסור בהנאה, מכיון שתקרובת ע"ז תופסת את דמיה, ולכן הכסף שברשותם אסור בהנאה, ולכן אם הם קונים עם הכסף הזה שער כשר בזה, לרוב הפוסקים זה אסור בהנאה, ואכמ"ל.

מג. משל למה הדבר דומה, למי שאינו אוכל מאיזה "הכשר" לאחר שהתברר לו שיש בעיות חמורות בשיטיה שלהם וכדומה, עד כדי שלדעתו יש כאן חשש דאורייתא, ואז הוא מגיע לבית של מישור שבתמימות [או שלא בתמימות] כן אוכל את אותו הכשר, והוא נותן לו בשר משחיטה זו ואמר לו שבשר זה נשחט כדון ואפשר לאכול ממנו. בנידון זה פשוט שלא נכנס הענין של עד אחד נאמן באיסורים, מכיון שהעד אחד לא בירר את המציאות שאין כאן איסור, ובאמת אין לו שום מידע על הברש, רק הוא יודע שבשר זה שייך לשחיטה פלונית, ואנחנו יודעים ששחיטה פלונית היא נבילות וטריפות. וכל זה פשוט ואין צורך לפנינו כלל.

הוא הדין כאן, אין הנידון אם יש לפאניתי נאמנות כל כמה שאין לה שום מידע והיא עצמה ראתה אותו בבדר 'כלי ראשון', רק היא חוזרת על מה שהיא סומכת על אחרים, ואם כן כל הנידון הוא האם מה שהם עושים הוא מספק נאמנות שזה לא מגיע מהודו.

להזכיר שבאמת השער בהודו אינו אסור ואינו תקרובת עבודה זרה, ובאמת אין שום שער שמגיע מהודו...

ואז שוב מצאו עוד אחת להתלות בה, ואז טענו שגם אם הראשונה לא יודעת להבחין, אבל השנייה כן, וכמעשה הראשונה כך מעשה השנייה, נתנו הוראה שאפשר לסמוך עליה מבלי לבדוק אחריה, ושוב עמדו למבחן, ושוב נפלו. וכן על זה הדרך הסיפור חזר על עצמו כמה פעמים, ומשום מה, חובת ההוכחה תמיד מוטלת על המעוררים להוכיח שהיא לא יודעת, במקום שאלו שסומכים על זה קודם יוכיחו שהיא יודעת, והוא רחום יכפר עון. השמות של כל הנבחנים אפשר לברר אצל המערכת.

מ. יש שוכנים בברזיל שכדי להשביח את מקום, משלמים את דמי הטיסה מארץ ישראל לברזיל, ואז הפאניתי הולכות לברזיל ולוקחות השער בעצמן מהסוכן בברזיל, ואז הפאניתי חוזרת לארץ ומכריזה בקול רם שהשער שלה בסדר כי היא בעצמה כתתה רגליה עד ברזיל להביא אותם משם, ובכך יש להם רושם של נאמנות.

מא. ובאמת כאן הטענה עוד יותר מגוחכת, כי כמו שבהודו לא קיים שער בהיר, כמו כן - כן המציאות בברזיל, שיש רק 3% או 4% מהאוכלוסייה עם שער בהיר (ואותו מיעוט מזעיר הוא בדרך כלל נכדים של הגרמנים שבאו לברזיל בעבר, ואינם אנשים ירודים שאפשר לדמיין שימכרו את שער ראשם). אבל האחוזים של שער בהיר שיוצא מברזיל ושאר מדינות בדרום אמריקה הוא שווה לאחוזים של שער בהיר שהציבור החרדי צורכים (לפי השערות פאניתי אחת באזור 30%)... אז ממה נפשך זה עבר איזה תהליך ואינו טבעי במאה אחוז, גם אם אלו שעובדים בעסק לא מכירים את זה, ואם כן נשארתי השאלה האם השער המכונה בפי הפאניתי כשער טבעי, שהוכח שבוודאי שזה עבר עיבוד אע"פ שאינם מודעים לכך, האם מקורו מהודו, או לא.

וכמה מוזר הדבר שיש שהורו לקנות שער בהיר מברזיל ובה אין חשש שיער הודו, כי לא נמצא שער הודי בגוון בהיר. וגם כאן הכשילו את הרבים בהוראתם, כי גם בברזיל לא נמצא שער בהיר, ואעפ"כ הסוחרים עם שער ברזילאי לא מעובד לא חסר להם שער בהיר, ועל כרחק שיש דרך להפוך את הצבע.

יש לציין שאותה תופעה קיימת גם להיפוך בענין השער מרוסיה ואוקריינה. ששם לא יימצא בין המקומיים שער שחור מהמספרים הנמוכים, ואעפ"כ השער היוצא משם רובו שחור, כיון שבארץ פה הוא השיער היותר מבוקש. והדבר מענין שלמרות שלהבהיר שיער - ישנה שיטה מוצלחת על ידי הוצאת הפיגמנטים, להכהות שיער - אין שום דרך לעשות זאת באופן איכותי שיחזיק מעמד עם הזמן ועם הטיפולים הסידרתיים המקובלים כיום. אי לכך, השער השחור מרוסיה

בענין נאמנות הסוחרים

מדברי מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל

(מתוך שיעורו למס' חולין נח. מתאריך כב אייר תשס"ד)

שואל: אם זה בא מאוקרינה זה טוב?

הגרי"ש אלישיב: אין הכי נמי.

שואל: אלה שאומרים שזה מגיע מאוקרינה, זה טוב? הוא נאמן? הוא בעצמו יכול להגיד שזה מגיע מאוקרינה?

הגרי"ש אלישיב: "כבר הסברתי כמה פעמים, היום הסיפור הוא ככה. אם אחד מוכר בשר ואם יש טריפות שיגרום לו להפסיד הון רב, אז הדין הוא שיהיה נאמן להגיד שזה כשר וזה טריף. אבל אצלנו [שער סודן] זה טריף, לא כל אחד יגיד שהם אסרו, חושבים שרק כמה רבנים אסרו. עשרים שנה הוא מוכר את זה, עשרים שנה הוא השתמש עם זה, וואס דרייטס דו א קאפ? [גמ' אהא פלגל לא פתח]!! הוא חשוד בזה! והוא עשיר גדול, הוא צריך לסגור את החנות שלו, אתה יכול לאסר לו? אין לך נגיעה גדול מזה! איך אני יכול להאמין לו?"

במציאות, השלב הראשון של השער, והיינו הגזיזה, לא נעשה לעיני שום יהודי נאמן. אלא השער המגיע לרשות היהודי רק לאחר הגזיזה, ולאחר שעבר השבחה בפורמלין וקרטיין [כולל הנקרא רשמי "לא מעובד" - גם הוא עובר עיבוד זה], ולאחר מיון על פי אורך והסרת השערות הלבנות. והרבה פעמים השער עובר עוד הרבה ימים עד שזה מגיע לידי היהודי. אבל אפילו אם הגוי "גוזז" עצמו הוא זה שמוכר את השער, תמיד הוא באופן שהיהודי לא רואה את הגזיזה, אלא הוא סומך על גוי שאכן הוא גזז. ומאחר שאין באמת דרך להבדיל בין השער כנ"ל, ועכ"פ ע"פ הניסיון אין הסוחרים בקיאים בזה, נמצא איפוא שלמעשה הם סומכים רק על הגוי. ומאחר שלמעשה כולם סומכים על הגוי, יש לדון להלכה מה דין השער הנמצא ביד גוי.

כל דפריש כאשר האיסור יותר זמין מההיתר

על אף שקיימאן לא להלכה שבשר הנמצא ביד נכרי הולכין אחר הרוב להכריע אם הוא מהאיסור או מההיתר, מכל מקום מבואר בראשונים ובפוסקים, שכל זמן שהאיסור יותר זמין או יותר זול או יותר קל, אז מה שנמצא ביד גוי הוא בחזקת שהוא מהאיסור, גם כשהאיסור הוא המיעוט¹²⁷.

עכשיו בנידון דיין, יש לסוחר הזה הגוי בברזיל שתי אפשרויות להשגת שיער, ולחפש מחדש כל יום עוד עשרות ומאות נשים חדשות שמוכנות למכור את שיער

ראשם תמורת מחיר לא כל כך גבוה, ועליו לסרך רגליו כל יום ויום למקום אחר, ולחפש מחדש נשים עם שער ארוך ואיכותי שמוכנות לחתוך, וכל זה כאשר כל אשה נמצאת במקום אחר, וצריך לשלם לה כפי נטיית ליבה, ואחרי כל זה חייב הוא לסרק את השיער ולהסיר את כל השערות הלבנות ולמיין את השיער על פי אורך וכדו'.

או יש לו עוד דרך לפניו, דרך שהיא קצרה וקלה יותר. פשוט להתקשר להודו ולבקש כל כמות שעולה על ליבו, ובהודו ניתן להשיג הכל במקום אחד מסודר, מאחר שיש בהודו מקבץ אדיר של נשים שבאות דווקא לשם להתגלח, והשיער מגיע לטמפל בחינם כך שהמחירים זולים, ובסך הכל אפשר לקנות שיער מאוד ארוך במחיר די נמוך (למשל בטמפל עצמו שיער לפני כל הטיפול עולה עד 76 ס"מ - 240 דולר לק"ג, וזה בממוצע שיער של 3-4 נשים המתגלחות מהקרקפת).

וכבר הוכח שיש המון שיער הודי שמסתובב בברזיל ושאר הארצות, כמו שכבר האריכו בזה חוקרי הדבר, וכן הוכח מרשימות האו"ם¹²⁸, וכן העידו הגויים שעוסקים בזה, וישנן עוד הרבה מקורות לכך.

ומכיון שדרך אחת יותר קלה, עלינו להחזיק מדינא שכל שער הנמצא ביד גוי הוא מהאיסור, בפרט שעוד לא התברר כלל שאכן יש במציאות נשים שגוזזות שערות בברזיל ובשאר מקומות בעולם בצורה מסחרית¹²⁹. ולכן כל שיער שמגיע מיד גוי, עלינו לנקוט שהוא מהודו, גם מבלי להגיע לזה שרוב השער הוא מהודו¹³⁰.

הרחיב את הגבול, והוסיף שגם אם יש איזה טעם אחר למה נוח לו לגוי לקחת ממקום הטריפה שוב לא הולכים אחרי הרוב.

מה. וחזן מהחשבון של האו"ם, יש הרבה דיווחים על הברחות שמכניסים שער הודי לברזיל. יש בידינו יותר מ-10 כתבות שונות שנכתבו בזמנים שונים באתרי החדשות של ברזיל, שהעידו על מקריים שהמכס בברזיל תפסו כמות גדולה של שיער, שמקורו של השער הוא מהודו, ובשנים המהכתבות הוסיפו שהשער הזה מיועד לייצא למדינת ישראל!

מו. ובסוף קונטרס "רוח שערה" הובא עדויות (כל העדויות הם ע"פ שיחות מוקלטות עם הגורמים) מכמה וכמה פאניות וסוחרים שמודים שאין השער מגיע ממש ממש מברזיל, ובעצם הכוונה למדינות הקרובות לברזיל, כי תוך ברזיל הם מכירים שכמעט אין שער... וכן על זה הדרך שמענו מהמון סוחרים. כמו כן יש הרבה עדויות וראיות, וכן כתבות בעיתונות בברזיל, על הכמות של שער הודי שמוכר לתוך ברזיל.

מו. ויש גם כמה גוים שחקרו את הנושא של שער ברזילאי (בלי שום מודעת להלכה, רק לברר לסוחרים מאיפה כדאי לקנות שער, ועשו כן כמסית לפי תומם), והגיעו למסקנא שאין שער ברזילאי שמקורו באמת מברזיל. אלא השער בברזיל מקורו מהודו. יש תיעוד מהגוים שחקרו את הנושא ששואלים את בעלי המספרות בברזיל על זה, ותשובתן כנ"ל. כמו כן יש לנו עדות בכתב מיהודי יר"ש בברזיל שכתב לנו שהוא בירר את זה אצל הגוים שמתעסקות בזה שם, וגילו לו מפורש שהם לוקחים שער הודי ומעבדים אותו להיות שער ברזילאי.

מד. עי' חולין צה. שהיה מקום שכל הטבחים (שוחטים) היו ישראלים כשרים, והמקולין (מוכרי בשר) היו גוים [לדעת רש"י ותוס', אמנם עי' רמב"ן שהם היו ישראלים ג"כ] והשוחטים לא מכרו את הטריפות לגוים. מבואר בגמ' שבנידון כזה, מעיקר הדין מותר לקנות בשר מהגוי, מכיון שכל השוחטים ישראלים, וממילא כל הבשר בעיר כשר. אבל מבואר בגמרא שאם השוחט מכר טריפה אחת לחנות אחת, ללישנא בתרא בגמרא, זה אכן אוסר את כל הבשר במקולין.

והשאלה היא ללישנא בתרא - שקי"ל כוונתה להלכה - למה נאסר כל הבשר בכל החנויות אם יש רק טריפה אחת ביניהם. הר"ן על הר"ף כתב להסביר את זה בזה"ל: "אבל כשהחזקה טריפה אסור לפי שרובן של גוים מן הטריפה לוקחין, דמוזיל גבייהו" עכ"ל. ומבואר מדבריו שאפילו אם יש רק טריפה אחת, משום שהמחיר של הטריפה הוא יותר זול ממה שמוכרים בשר כשר, שוב לא הולכים אחר הרוב, כי יש להניח שהגוי קנה דווקא את הטריפה.

וכן כתב התבואות שור (סי' ס"ג טע"י טו בשמלה חדשה, ואות כז בתבואות שור) שהדבר ברור שלא נאמר הדין ללכת אחר הרוב אלא כשאין לגוי שום סיבה לקנות דווקא בשר טריפה, וזה לשונו: "ובמקומות שאין הגוים קונים כשירות כמו טריפות, אי משום דמוזיל טריפות לגבייהו, או מטעם אחר, מדינא אסור בשר מיד גוי, אפילו ברוב כשר בעיר, דסתמייהו ממיעוט טריפות ניהו" עכ"ל.

וכן כתב הפמ"ג סי' ס"ג טע"ד ס"ק א, וזה לשונו: "ומיהו במקום שטריפות יותר בזול מן הכשירות, הרבה מאחרונים אוסרין אך דלא ראינו ממי לקח, דמסתמא מטריפה לקח" עכ"ל. וכן כתבו בספר יד יהודה (קי, ט), ובבדי השלחן (ק"י ס"ק נא). והנה על אף שהר"ן כתב את דינו רק אם הטריפה יותר זול, התבואות שור

גדר הנאמנות שיש לגוי

ומה הדין אם הגוי אומר במסיח לפי תומו שהוא עצמו גזז את השער? הנה יש כלל גדול בידינו, אין לגוי שום נאמנות! "אשר פיהם דיבר שוא וימינם ימין שקר".

ובנידון דומה מאוד לנידון דידן הרחיבו בזה הפוסקים. באיסור כלאי בגדים, מבוואר במשנה שיש כל מיני בגדים שחוששים שמעורב בהם פשתן ואסורים מדין כלאים, ולכן ההלכה היא שאסור ללבושם עד שיבדוק אם מעורב בהם פשתן. ואמנם יש גם מין קנבוס, שאינו אסור משום כלאים. ושאלו להרא"ש מה הדין אם הגוי אומר להישראל שבגד זה תפור בקנבוס ולא בפשתן.

וזה לשון הרא"ש בתשובותיו (כלל ב' סי' ז'):>

"ומה ששאלת אם גוי מסיח לפי תומו אומר זה שאני מוכר הוא תפור בקנבוס, אני רגיל תמיד להורות שאין להאמינו. כי הוא ידוע לכל הגוים דחייטי ישראל מחזרין על הכפרים לקנות מהם מטוה של קנבוס לתפור בו כי אינו מצוי כמו הפשתן, הלכך איכא למיחש דגוי להשביח מקחו הוא אומר שהוא קנבוס ולא מהמינינו ליה."

וכן נפסק בטור ובשו"ע^מ (יורה דעה סי' שב סעי' ב'), והוסיף הרמ"א שם שמלבד זה שאסור לקנות הקנבוס מהם, גם אסור לומר לגוי לתפור לו בגדים בקנבוס, גם אם הפשתן יותר יקר, כי יותר קל לתפור בשפתן וחוששים שמא הגוי ישתמש עם הפשתן. אבל באופן שהיהודי נתן הקנבוס ליד הגוי כדי לתפור, בזה לא חיישינו מאחר שיש דרך לבדוק בין פשתן לקנבוס [ע"י שריפה], הגוי חושש להחליף^{מט}.

והרבה יש ללמוד משם ששייך לנידון דידן. קודם כל מפורש שהגוי אינו נאמן גם כשהוא מסיח לפי תומו כל כמה שיש לנו איזה צד שהוא להשביח את מקחו. ובמקום שידועים שהיהודים חוששים שדבר פלוני הוא איסור כגון פשתן או בניד"ד שער הודי, ומשתדלים מאוד למצוא תחליף כשר שאינו מצוי כל כך, ומחזרין על הכפרים למצוא את זה, נקטינו שאי אפשר לסמוך על הגוי כלל.

ולא עוד, אלא אפילו אם ביקש מהגוי שהוא יתפור בגד בחוטי קנבוס, גם אם הפשתן שהוא האיסור הוא יותר יקר, עדיין אי אפשר לסמוך עליו מכיון שיותר קל לגוי להשתמש עם האיסור.

וכל זה מיירי בדבר שאפשר להבחין בקל בין פשתן לקנבוס, כמו שכתב הרמ"א שם שיש דרך לבדוק את זה, אף על פי כן הגוי אינו נאמן חוץ מבאופן שהישראל נתן לו את הקנבוס לתפור. אבל אסור לקנות ממנו על סמך שהוא לא ישקר בגלל שאפשר לעמוד על החילוק.

העולה מכל הנ"ל: מדינא, אי אפשר לסמוך על שום סוחר גוי בשום מדינה המעיד על מקור השער. וזה נאמר אפילו אילו היה באמת דרך לבדוק את מקור השער, כי כאמור הבדיקה רק מסיר החשש החלפה, אבל לא מתיר לקנות את זה ממנו לכתחילה. וגם, במקום שרובא דרובא בפועל לא בודקים את מקור השער, שוב א"א לסמוך על כך שאפשר לבדוק, כמש"כ בהערה למטה מהפנת"ש שם. ולכן אילו יש יהודי כשר שמעיד ע"פ ידיעתו שהשער שיש לו נגזז שלא בהודו, ודאי אפשר לסמוך עליו. אבל כל כמה שהיהודי סך הכל סומך על הסוחר הגוי, מדינא צריכים לחשוש שהשער אסור בהנאה מדין תקרובת ע"ז.

מכתבי הרבנים

וכבר יצא מכתב ברור (שלהי תשע"ז) מגדולי ההוראה שהזהירו על גודל הבעיה, וז"ל "...וכפי שעלה בידינו בבירורים, אי אפשר לסדר בשום אופן השגחה על דבר זה... וע"כ דעתנו ד"ת שכל ההכשרים שנתנו בזה אין בהם ממש ואין לסמוך עליהם, ושומר נפשו ירחק מהם... באנו על החתום: שריאל רוזנברג, יהודא סילמן, שמעון בעדני, משה מרדכי קארפ, חיים מאיר הלוי וואזנר, עזריאל אויערבאך." וכן מורה הראב"ד **"הגר"מ שטרנבוך שליט"א** שההכשר הינו "פחות מכלום".

ובשנת תשפ"א יצא עוד מכתב שכתוב: "כבר יצאה הוראה מגדולי הפוסקים כי יש חשש איסור תקרובת ע"ז בשיער הנגזז במקומות הע"ז בארץ הודו, ואסור להשתמש בפאות נכריות מהיצרות משער זה. במשך השנים נעשו מאמצים להשיג שער שיהא ברור שהוא ממקו"א ולא מבתי הע"ז, אך בכל מה שנעשה לא הצליחו עדיין להשיג שער שהוא בודאי כשר, וע"כ מי ששואל לדעתי אני מורה לו להשתמש רק

דבזמנינו עיקר דרך ההיתר פירכא, כי כל הגוים יודעים האמת שרובא דרובא דישראל אין בודקים אחריהם, ע"ש שהאריך" עכ"ל. ומבוואר שגם דבר שבאמת אפשר לבדוק, כל כמה שהגוים מרגישים שבפועל הרוב לא בודקים, שוב אי אפשר לסמוך על זה.

ויש בנותן טעם לציין גם לפתחי תשובה (ס"ק ב') שכתב בזה"ל: "עיין בתשובת פני יהושע (סי' ח') שכתב לענין חוטים שאינו יודע אם הם פשתן או קנבוס שאסור לסמוך על בדיקה זו וכיוצא בו, והגם ליבו בהוראה לסמוך על זו עתיד ליתן את הדין ע"ש עוד" עכ"ל. הרי שכל ההיתר שאפשר להבחין בין פשתן לקנבוס לא נאמר כלל לסמוך על זה לענין כלאים, רק זה נאמר כדי לייצר מירתת שהגוי מפחד להחליף מה שהישראל מסר לו, כי מכיון שיש דרך שיתפסו אותו על זה שהוא החליף.

מח. זה לשון השו"ע: "הלוקח כלי צמר מהגוי צריך לבדוקן יפה יפה שמא הם תפורים בפשתן (רמ"א - והקונה בגדים מן העובד כוכבים צריך להתיר תפירתן ולתפורן בקנבוס) (טור). ואפילו אם הגוי מסיח לפי תומו שתפורן בקנבוס אינו נאמן, ובמקומות שהפשתן ביוקר מן הקנבוס יש לסמוך להתיר: הגה: ואסור לומר לגוי לתפור לו בגדים בחוטי קנבוס אע"פ שפשתן יותר ביוקר, דנקל לתפור בפשתן מבקנבוס (רשב"א סימן שס"א). אבל אם נותן לו חוטי קנבוס שרי ולא חיישינו לאחלופי מאחר שיש לעמוד על הדבר שחוטי פשתן כשמדליק כבה מהר ושל קנבוס הולך ושורף (כן משמע במ"מ פ"ח דמ"א). וכן נוהגין אע"פ שיש מחמירין (רשב"א הנ"ל). וישראל החשוך לתפור כלאים דינו כגוי".

מט. אמנם על ההיתר למסור לגוי קנבוס שכתב הרמ"א שלא חיישינו שמא יחליפם, כבר כתב בפתחי תשובה (שם ס"ק א') בזה"ל: "עיין של"ה (דף קו). שכתב

בשיער סינטטי ולא בשער אדם... על החתום הרב שריאל רוזנברג, והצטרפו לדבריו הרבנים: הגר"י סילמן, הגרמ"מ לובין, הג"ר אליהו פוזן, הגרמ"מ קארפ, הגר"מ בן שמעון, הג"ר סיני הלבשרטאם, הג"ר משולם משולמי, הג"ר חיים פסח הורוביץ, הג"ר יעקב אברהם כהן, הגר"ש קהת גרוס, הגרמ"מ פוקס, הג"ר נפתלי קופשיץ, הג"ר חיים מאיר שובקס, הג"ר שלמה געשטטנר.

ועתה בתשרי תשפ"ד מתפרסם מכתב מקהילות הקודש, הכולל 33 קהילות שהצטרפו למכתב לאסור שיער טבעי שאינו מושג כדן משעת גזיזה.

כמה מילים בחומר האיסור להנות מתקרובת ע"ז, וגודל המעלה של המאבד אותה

בשו"ת מן השמים (סימן כח) על נידון שהוא מחלוקת הפוסקים בענין הקפת הראש (שהוא מאיסורים שקשורים לע"ז, כמו שכתב הרמב"ם פ"א מהל' ע"ז) כתב בזה הלשון: "וכל המיקל בכל חשש עבודה זרה מקילין לו ימיו, וכל המחמיר מאריכין לו ימיו ושנותיו" עכ"ל.

כתב האור החיים הקדוש, שהנמנה מלאבד ע"ז נחשב כאילו עובד עבודה זרה ממש, וזה לשונו (שמות כג, כד):

"והג' להיות שרצה לצוות על הריסתם ושברונם לזה קדם לומר לא תשתחוה וגו' לומר שאם לא הרס ולא שיבר הנה הוא כעובד עבודה זרה כי ה' תופס על המחשבה בעבודה זרה וצריכין היכר לשלילת מחשבת עבודה זרה מלבם, ואין היכר אלא בשבר מצבותיהם, ואם לא יעשו כן **הרי הם כעובדי עבודה זרה** וזה לך האות, ולזה הוצרך לומר לא תשתחוה ולא תעבדם וגו' כי הרס לומר שבהעדר הרס הנה הוא עובר על לא תעבדם. ותמצא שהקפיד ה' על ישראל שלא עשו כן בכניסתם לארץ" עכ"ל.

ויודעים דברי המדרש (אסתר רבה ז יג, ילקוט שמעוני אסתר תתנ"ז) שבזמן שנחתם גזר דינם של ישראל על ידי גזירת המן, הלך אליהו הנביא אצל הנביאים ומשה רבינו שייבקשו רחמים, ושאלו אותו מפני מה חייבים ישראל כליה וענה אליהו: "אמר להם (אליהו) מפני שאכלו ושתו ממשתה אחשוורוש כו' וכבר כתבו אגרות של כליה על צאנך וכבר היא חתומה, מיד א"ל משה לאבות העולם **אם בטיט היא חתומה רחמים נשמעים, ואם בדם היא חתומה מה שהיה יהיה**" עכ"ל המדרש.

וכתב האלשיך ז"ל בפירושו לאסתר (ד, א) שכל הענין הולך על העוון הגדול שנהנו מסעודתו של אחשוורוש, ומשה רבינו רצה לדעת אם נהנו מטיט כלומר מהמאכל, אז יש תקווה בתפילה. אבל אם נהנו בדם, היינו יין, כי היין בסעודת אחשוורוש היה יין שניסכו לע"ז, אז אין תפילתינו נשמעת. וזה לשונו (נעתיק רק קטעים מדבריו, מחמת רוב האריכות):

"...כנזכר לעיל על והשתיה כדת אין אונס כי למה שכל ישעו וכל חפץ המלך היה להכשיל את ישראל, על כן ביין צוה שאין אונס למען תפוס אותם לחטוא ברצון, מה שאין כן בפת בגו, והנה השתיה היתה קשה מהאכילה **כי היה יין נסיכם והתורה השוותו לתקרובת עבודה זרה** (עבודה זרה כט ב) כמה דאת אמר אשר חלב זבחימו יאכלו ישנתו יין נסיכם (דברים לב לח)... וזה שאל אם בטיט היא חתומה וכו', לומר הן אמת שנתחייבו על שנהנו מסעודתו אך בטיט היא חתומה שהוא על סעודה בלבד כמשמעות הלשון, או בדם היא חתומה שרבים שתו מיין נסיכם שהוא סרך עבודה זרה ואמרת לשון הנאת סעודה על כי הנאה היא הכוללת הכל לגמרי, ואם כך הוא, אין תפילתינו נשמעת, והשיב שהיה בטיט כי רובם לא חטאו רק בדבר הנאת הסעודה" עכ"ל. זאת אומרת שהזכות שהיתה להם לישראל להינצל הוא משום שרובם לא נהנו מהיין, רק מהמאכל, ומבואר מדבריו דבר מיוחד ביותר! אלמלא רוב ישראל באותו הדור חטאו בהנאה מתקרובת ע"ז לא נשתיר משוניהם של ישראל שריד ופליט ר"ל.

הגמרא בחגיגה (טו) מספרת בהרחבה את הסיפור של אלישע בן אבויה, שמכונה "אחר", שהיה תלמיד חכם גדול ביותר, עד כדי שגם זכה להיות בין אלו שננסו ל"פרדס", אבל לבסוף קיצץ בנטיעות, ויצא לתרבות רעה. ובירושלמי חגיגה (פ"ב הלכה א', ומובא גם בתוס' חגיגה טו. ד"ה שוב) מבואר שהסיבה שיצא לתרבות רעה הוא משום כך: "אמו כשהיתה מעוברת בו, היתה עוברת על בתי עבודה זרה **והריחה מאותו המין [ואכלה]**, והיה אותו המין מפעפע בגופה כאירסה של חכנה." עכ"ל. ובקרבן העדה שם הסביר שמדובר באיסור הנאה של תקרובת ע"ז.

כלומר שאמו הריחה ונהנה מהריח של תקרובת עבודה זרה, ורק בגלל טומאה זו אנו תולים שיצא בנה לתרבות רעה, על אף היותו צדיק גדול!!! ומה מאוד מאוד מיוחדים הדברים, שהנאה פעם אחת של האמא מתקרובת עבודה זרה יכולה לקלקל עד כדי כך, ומה נענו אבתרייהו על הנשים שהולכים באופן תמידי עם תקרובת על הראש¹.

במדרש תנחומא (ויצא פרשה י') איתא: "ילמדנו רבנו, נר שיש עליו צורת עבודה זרה, מהו שידליק ישראל ממנו את הנר. כך שנו רבותינו, נר שיש עליו צורת עבודה זרה, אסור לישראל להדליק בו, לפי שנאמר: **וְלֹא תִבְיָא תוֹעֵבָהּ וגו'** (דברים ז, כו), **שֵׁאִין הַשְׂכִּינָה שוֹרֵה בְּבֵית שֵׁשׁ**

זצוק"ל אמר כמה פעמים שמי שמקפיד בנושא של פאות וזהיר שלא יהיה שום חשש של תקרובת ע"ז, יהיו להם ילדים טובים, עכת"ד.

נ. והאדמו"ר מוויען שליט"א, בדרשה ל' אדר תשע"ט אמר אודות הפירצה של תקרובת עבודה זרה בפאות בזה"ל: "בבית שיש בו עבודה זרה מובן שאין שם השראת השכינה, ויתכן שעבור זה נתרבו לאחרונה בנים היוצאים לתרבות רעה." כמו כן שמענו מהרה"ג רבי בנימין ימר שליט"א, שחמיו מרן הגר"ש אלישיב

בו צורת עבודה זרה שנאמר (שמות כ, כא): בְּכָל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֶזְכֵּיר אֶת שְׁמִי אָבוֹא אֵלַיךָ וּבְרַכְתִּיךָ עַל־ל.

ומפורש שאם עוברים על של 'ולא תביא תועבה' אין השכינה שורה באותו בית ר"ל, וכבר הוכחנו בתחילת דברינו שבתקרובת ע"ז עוברים על הלאו של 'ולא תביא', הרי שבית שיש בו תקרובת אינו נכלל במה שהבטיח לנו הקב"ה "בכל מקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתיך".

עד כאן החומר הענין, ומצד שני נדבר על המעלה של המחמיר בזה, כתוב בתורה (דברים יג יח): "וְלֹא יִדְבַק בְּיָדְךָ מְאֻמָּה מִן הַחֶרֶם לְמַעַן יָשׁוּב ה' מִחֲרוֹן אַפּוֹ וְיָתֵן לְךָ רַחֲמִים וְרַחֲמֶיךָ וְהִרְגַּף פְּאֶשֶׁר נִשְׁפָּע לְאַבְתְּיָךָ". ואיתא בספרי (שם פד) "למען ישוב ה' מחרון אפּו, כל זמן שעבודה זרה בעולם, חרון אף בעולם. נסתלקה עבודה זרה, נסתלק החרון", עכ"ל.

וכתב הרמב"ם (פ"ז ה"א מהלכות ע"ז) שבהנאה מתקרובת ע"ז עוברים בלאו זה. אם כן יוצא שאם לא מבערים תקרובת ע"ז זה מביא חרון אף לעולם, ר"ל. וראוי לציין שמכתבו של מרן בעל השבט הלוי צוק"ל, שכתב על הפאות שעשויות מתקרובת ע"ז: "ומי יודע אם גם זה גרם להרבה מקרים גופניים ונפשיים בבתי ישראל" עכ"ל, ולכאורה מקורו מכאן. מאידך מפורש שאם כן מבערים אותו, הקב"ה מבטיח שהוא יתן לנו רחמים, ויסיר חרון אף מעם ישראל, ויברך אותנו בריבוי, כאשר נשבע לאבותינו. וגם בזה מרן בעל השבט הלוי צוק"ל התבטא בשעתו (מובא בספר בחצר הלוי עמ' תמ"ב), "כשראה שבנות ישראל אז קבלו את הדין והסירו את האלוהי נכר, אמר שלדעתו ירד קטרוג גדול מעם ישראל מחמת זה".

כתוב בתורה (שמות כג, כג) לא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֱלֹהֵיהֶם וְלֹא תַעֲבֹדֵם וְלֹא תַעֲשֶׂה כְּמַעֲשֵׂיהֶם כִּי הָרַס תְּהָרִסֵם וְשַׁבַּר תִּשְׁבַּר מִצַּבְתֵּיהֶם: וְעַבְדִּתָּם אֵת ה' אֱלֹהֵיכֶם וּבְרַךְ אֶת לַחֲמֶיךָ וְאֶת מִימֶיךָ וְהִסְרִיתִי מִחֲלָה מִקֶּרְבְּךָ. לֹא תִהְיֶה מִשְׁפָּלָה וְעַקְרָה בְּאַרְצְךָ אֶת־מִסְפַּר יְמֶיךָ אֲמַלֵּא.

והאור החיים הקדוש לומד שכל הברכות שנאמרו שם נאמר על המאבד ע"ז, וזה לשונו: "ועבדתם את ה'... נמשך עם מה שלמעלה ב' כשישבר כח העבודה זרה ויהרוס מבצריה בזה עובד את ה' וישפיע לו טובה ויברך לחמו... והסירותי וגו'. רשם ה' הבחנת הברכה בשלשה דברים, הא' שיהיה האדם בריא להתעדן בטוב ה'. והוא אומר והסירותי וגו' שזולת זה כל אוכל תתעב נפשם, ב' ירבה לו בנים, והוא אומר לא תהיה משכלה וגו', ג' שישלים ימיו אורך ימים ושנות חיים, והוא אומר את מספר ימיך כו", עכ"ל. וכע"ז ברמב"ן שם.

ובמדרש אגדה (בובר, שמות כג סימן כד): "לא תשתחוה לאלהיהם. חזר להזהירם שלא ימשך אחריהם ולא ידבק בידו דבר מע"ז: כי הרס תהרסם. שתבטל ע"ז מארץ ישראל. ואחר שתבטל ע"ז אזי תהיה שלם, ואז יקובל תפלתך, ועל זה נסמך עליו ועבדתם את ה', שכל מי שיהרוס ע"ז כאלו עבד את ה'". עכ"ל. ומפורש שמי שמבטל ע"ז תפילתו מתקבלת, ונחשב שעבד את ה'.

לסיים: יש לפנינו נסיון גדול מאוד, וצריכים לזכור שמבואר בתורה שהאיסור להנות מתקרובת ע"ז מצד אחד שקול כאילו עבד ע"ז, מצד שני מי המקפיד בזה הקב"ה בכבודו ובעצמו מבטיח לו כל סוגי הברכות. על כן, יהודים יקרים, צאו והביטו בצור חוצבתם, והרי שבמשך כל הדורות אבותינו מסרו נפשם על קידוש השם כדי להתרחק לע"ז, וגם אנו נשתדל לקבל הכוחות שהם הורישו לנו גם לעמוד בנסיון הזה, ונזכה בקרוב לגאולה שלימה בביג"צ בב"א.

להערות על הכתוב כאן, וכן לקבל הרבה חומר בענין הן מצד המציאות והן מצד בירור הסוגיא, נא לפנות למערכת: 8388832@gmail.com

דעת פוסק הדור מרן בעל שבט הלוי זצוק"ל בענין השער מהודו - מכתבים ועדויות

מרן בעל שבט הלוי, הגאון רבי שמואל הלוי וואזנר זצוק"ל, היה מהראשונים שהזהירו על האיסור להשתמש בשערות מהודו. ונביא כאן כמה מקורות כדי להבין את שיטת רבינו בזה.

א. במכתב הידוע שכתב מרן בעל השבט הלוי זצוק"ל עם הגאון רבי ניסים קרליץ זצוק"ל כתוב בזה הלשון:

ב"ה, ל"ג בעומר תשס"ד לפ"ק
אשר נשאלנו מרבים אודות השיטלין [פאות נכריות] העשויות משער ממזינות הודו ויש עליהם חשש מפגם עבודה זרה ממש.
היות שעל פי הידיעות שהגיעו אלינו, גזיזת השערות שם נעשה לשם עבודה זרה, ויש בזה ספק תקרובת ע"ז האסורה בהנאה, אף שיש צדדים בהלכה בזה, דעתינו דעת תורה כיון שהדבר נוגע לפגם עבודה זרה החמור, על כן אין להשתמש בכאלה מכאן ואילך.
א. אלו שיש להם פאות שבאים ממקורות הנ"ל, ישתדלו מאוד להחליפם בפאות בלי חשש הנ"ל.
ב. מובן שזה הנוגע לחשש ע"ז הנ"ל, אבל עצם לבישת פאות כל אחד יעשה כהוראת רבותיו ומנהג אבותיו.
ע"ז בעה"ח
שמואל הלוי ואזנר
ש. י. ניסים קרליץ

נוסח המכתב נכתב ע"י מרן בעל השבט הלוי כדלהלן, וזה היה עוד לפני ששאר הפוסקים, ביניהם מרן הגרי"ש אלישיב זצ"ל הורו לאיסור, כך שמכתב זה היתה ההוראה הראשונה לרבים בענין השערות מהודו.

ב. בספר רב רבנן (עמ' ר"א), מובא מהגאון רבי מרדכי גלבר שליט"א, נכד רבינו, הסבר על הנוסח של הקול קורא, וזה לשונו:

"בעת שאירע הסערה הגדולה אודות הפאות נכריות שהובאו מהודו כתב רבינו כרוז בענין זה, אך נוסח הכרוז היה מאד תמוה לרבים, כיון שלא היה ברור כ"כ חומר האיסור, כפי שכתבו כמה גדולי ישראל.
בעת ההיא היתה לי שיחה עם מרן על נושא זה של הפאות, ואמר לי בתוך הדברים: "אני ישבתי ויגעתי זמן רב לכתוב נוסח כזה שמצד אחד ישתמע שיש להתרחק ולהיזהר מזה, אבל לאיך שלא יהיה כ"כ ברור ומוחלט חומר האיסור, כי היות שהדבר רחוק מאתנו אי אפשר לדעת בקלות את כל פרטי מציאות הדברים, ויש אחריות גדולה שלא לצאת באופן איסור מוחלט נגד דבר שכבר נפוץ אצל רבים כל זמן שאין כל הפרטים ידועים בברור"¹

רואים מזה שכוונת רבינו זצ"ל במכתבו היה להזהיר על הדבר כאילו הוא אסור מעיקר הדין, וכל הספיקות היו משום חסרון ידיעה במציאות בלבד, אבל לו יהיה ברור מספיק במציאות היה כותב בלשון ברור שיש לשערות אלו דין תקרובת עבודה זרה.

ג. וכעין זה כתוב גם בספר "בחצר הלוי" (עמ' תמ"ב) להג"ר שלום צבי ענגלענדער שליט"א, עוד נכד של רבינו, שהביא מה שהוא שמע מרבינו זצ"ל בשעתו, וזה לשונו:

"וסיפר מוח"ז דתיכף בתחילת הענין כשדנו מה לפסוק בנוגע לשיטליער, היה עיקר השיקול שלו מה לפסוק בינתיים באופן זמני ולהורות הוראה שתהא בכח עם ישראל לקיימה, וע"כ הכריע בלשון "להשתדל מאוד להחליפו מיד כששייך". וכן אמר לי שממכתבו המיוחד שכתב הגרי"ש אלישיב זצ"ל שנתפרסם ביום ה' סיון

¹ כיום גם הרב גלבר שליט"א אומר שפשוט שדעת הרב ואזנר הייתה לפרוש משער טבעי ולו משום שמץ ע"ז וריח ע"ז.

תשס"ד (ז"ל): "לבקשתם של כמה מחשובי הרבנים בגולת אמריקא הנני שב לגלות דעתי לאור העובדות המעשיות שהביא הגרא"ד דונר שליט"א דיין בלונדון, אין להשתמש בפיאות נכריות העשויות משער אדם שהובא מהודו, כפי שפורסם דעתי על ידי ידידי הגר"י אפרתי ביום כ"א אייר תשס"ד" עכ"ל). גם כן רואין כהוראתו, דיסוד דבריו "לא להשתמש בשייטליך מהודו" הוא עיקר הפסק.

וכן אמר לי שהגם שמדברי המומחה מהודו שישב אצלם בעת שהיה הנידון בזה היה מקום לקולא, אעפ"כ כיון שכוונת הנשים והאנשים הבאים לקצוץ שערותיהם הוא לשם ע"ז, יהיה איך שיהיה אם גוף הקציצה הוא העבודה או חלק אחר הוא העבודה, מכל מקום יסוד כוונתם לשם ע"ז וקשה לירד לעומק הדבר. וע"כ דעתו נוטה שנשים צדקניות לא יכסו ראשם בשערות כאלו, **ולדעתו ירד קטרוג מעם ישראל** בקבלתם ליזהר מהיום ואילך מה ששייך בזה.

ואמר לי שהראו לו בימים אלו בספר שו"ת מן השמים (סי' כח) שכתב להחמיר במה שיש בו חשש ע"ז, וזה לשונו: "וכל המיקל בכל חשש עבודה זרה מקילין לו ימיו, וכל המחמיר מאריכין לו ימיו ושנותיו" עכ"ל **ומאוד נהנה שזכה לכוון לדבריו בהוראתו**."

הרי שעיקר צדדי ההיתר הוא רק מטעם דברים שתלויים במציאות, והגירסא שהוא שמע מהשליח היה בה צדדים לקולא ולחומרא (עי' להלן בזה), ואף על פי כן הוא הורה להחמיר. ולא עוד אלא שלדעתו בזה שהיתה התעוררות שלא ילבשו עוד שערות אלו, וכלל ישראל בשעתו קיבלו ההוראה, על ידי זה ירד קטרוג מעם ישראל. כמו כן רואים מדברי רבינו שסבר שהוראתו שווה להוראת הגר"י ש אלישיב זצ"ל לאיסור.

ד. כמו כן ידוע המכתב שכתב רבינו בכתב ידו לבנו הגאון רבי חיים מאיר הלוי שליט"א, בזה"ל:

"עש"ק והיו קודש (אמור) תשס"ד לפ"ק ל"א לעומר
כבוד בני אהוב נפשי הגאון הגדול בישראל רבא דעמיה כש"ת מוה"ר חיים מאיר הלוי וכל הנלוים לטובה,
אחדשה"ט ושת"ה באהבה רבה... בינתיים ענין פיאות הנכריות עדיין לא שקט ולא נח ונעשה כמעט בעיה עולמית. אבל זה ברור לי גם אחר אסיפת הרבנים שהיתה אצלי יחד עם השליח שבא מהודו שאע"פ שבענין איסור תקרובת אולי אפשר לצדד - אבל פשוט כמו שכתבתי כבר שעלינו לבקש ולהזהיר בנות ישראל שלא להשתמש בזה, כי דבוק בו שמץ ע"ז ממש, ומי יודע אם גם זה גרם להרבה מקרים גופיים ונפשיים בבתי ישראל... עכ"ל.

ה. הרב משה חיים אפרים פדווא שליט"א, אב"ד לונדון, גם כן בשעתו העלה על הכתב מה שהוא שמע מרבינו, וזה לשונו (המכתב נדפס בס' בחצר הלוי):

"כ"ט אייר תשס"ד
לרבים השואלים אודות הפיאות הנכריות (שייטלען) משיער אדם שמקורם מהודו.
דיברתי היום עם מרן הגאון מוה"ר שמואל וואזנער שליט"א, ואמר כדלהלן:
מכאן ואילך אין לקנות פיאות נכריות שיש בהם חשש הנ"ל.
אלה שיש להם פיאות נכריות שיש בהם חשש הנ"ל, ישתדלו מאד להחליפם בהקדם האפשרי. על כן עד שיתבררו הדברים יקנו רק פיאות סינטטיות.
ודי ישמור אותנו שלא נכשל, ובזכות נשים צדקניות נגאלו אבותינו ועתידין אנו ליגאל בב"א.
משה חיים אפרים פדווא, אב"ד"

יש כאן הוראה ברורה שגם באופן זמני אי אפשר להקל בזה, ולכן עד שיתבררו הדברים לא ניתן להקל בזה, אלא יקחו רק פאות סינטטיות.

1. וכמו כן העיד נאמנה הגאון רבי שריאל רוזנברג שליט"א, ראב"ד בד"ץ בני ברק, שהיה מעורב בכל הדיונים וגביית העדות אז, שדעת הרב וואזנר זצ"ל היתה לאיסור גמור.

2. וכן העיד הג"ר חיים אריה הלוי הוכמן שליט"א, מוציא לאור ספרי חוט שני, שהוא שמע מהגאון רבי ניסים קרליץ זצ"ל, לאחר שישב יחד עם הגר"ש וואזנר זצ"ל ודנו על הנוסח לכתוב, שלדעת שניהם היה הדבר אסור מעיקר הדין, אלא שהגר"ש וואזנר רצה לכתוב מכתב בלשון פחות חריף, כי לדעתו ככה ישפיע יותר.

3. ומפי השמועה שמענו (ועדיין לא נתברר מקור דברים אלו בדיוק) שלאחר זמן כשבא לפניו בעל תשובה אחד שהעיד כגירסת המתירים, התבטא רבינו אחר כך לפני מקורביו, שקשה לו מאוד לקבל שהאמת כדבריו, שלפי זה נמצא שהיתה כאן טעות גדולה בהוראה על ידי שלשה בתי דינים חשובים בישראל, ואין זה מתקבל על הדעת שמשמים יכשילו אותם כל כך. וכשנשאל מי הם השלשה בתי דינים, ענה, בד"ץ עדה החרדית, בית דינו של הג"ר ניסים קרליץ, וגם בית דין שלו 'בד"ץ זכרון מאיר', שכולם הורו לאיסור על הפאות מהודו. ונמצא שכל הסערה בעולם שאלפי נשים שרפו הפאות והחליפו אותם לסינטטי, היתה בטעות ולריק. ובודאי אין הקב"ה מכשיל שלשה בתי דינים בישראל, עכת"ד. הרי שראה רבינו עצמו כאחד מהאוסרים.

4. וכן סיפר הגרא"ד דונר שליט"א, ששמע מהגר"ר יצחק אריה ווייס שליט"א, אב"ד דקהילת הורודענקא במנשסטור, מיד לאחר האסיפה בביתו, שהגיע הגר"ש וואזנר זצ"ל למסקנא ששער הודי לא יהיה עוד בכלל ישראל, וניסו לדון איתו צדדים בהלכה, ולא רצה לשמוע.

5. היוצא מכל זה:

- מרן בעל שבט הלוי זצ"ל היה הראשון שכתב מכתב לאיסור, עוד לפני ששאר הפוסקים הכריעו בזה.
- על אף שהובאה לפניו עדות שהיה בו צד להקל, אף על פי כן הורה להחמיר.
- גם היתה דעתו שאין צורך להכנס לדיון בפרטים אם זה באמת תקרובת עבודה זרה אם לא, כי לדעתו מאחר שיש כאן פגם ע"ז, וכן איסור מהנה לעבודה זרה, יש להחמיר בכל אופן.
- כמו כן נהנה לראות דברי שו"ת מן השמים שיש להחמיר בכל ספק עבודה זרה, ולא לחפש קולות בדבר.
- נוסח המכתב נכתב באופן לא ברור בכוונה תחלה, משום שהמציאות לא היתה מספיק ברורה, ולכן היה קשה לו לאסור הדבר באופן מוחלט מחסרון ידיעה, אבל לו היה שהמציאות אכן היתה ברורה, היה כותב נוסח יותר חד וחריף².
- גם תלה רבינו ריבוי הצרות בכלל ישראל מחמת הפאות הנכריות שיש בהם חשש ע"ז.
- ואם כלל ישראל מקפידים שלא להשתמש בפאות אלו, הרי זה מסיר את הקטרוג מכלל ישראל.
- וגם כל דבריו ואי הבהירות היו רק על העבר, אבל לאחר שנודעה השאלה, כתב באופן ברור וחד משמעי שמכאן והלאה אין להשתמש בשערות אלו.

יוצא ברור דעת מרן, שאפילו אם אין זה ברור אם השערות הם תקרובת, מכל מקום אין להשתמש בהם משום פגם עבודה זרה, וכן מהנה לע"ז, ותלה קטרוגים ומחלות בזה, לכן באמת לדעתו אפילו אם זה ברור שאין כאן תקרובת, היה לנו להחמיר.

ומאחר שנתברר היום שהמציאות הינה כהצד החמור ביותר, וברור מעל לכל ספק שהם מכוונים לעשות עבודה ממש עם הגילוח, וכוונתם למסור השער ע"י הגילוח לאליל, שוב אין כאן ספק, וכולם יודו שבאופן זה לכו"ע הדבר אסור מעיקר הדין.

² יש לציין שלא היה לפניו כל בירווי המציאות, ולא נתנו להגרא"ד דונר להכנס אליו. כמו כן, הוא כותב בשם השליח מר אמיר דרומי שהיה שמה כאילו מזה יש צד להיתר, בעוד שדברי השליח דווקא מבוארים לאיסור. ואמנם הוא עצמו ז"ל לא שמע עדות ישירה מהשליח, אלא לאחר שהשליח אמר את עדותו לפני כמה רבנים, הגיע השליח לביתו של הגר"ש עם בעל הויען דוד, ובעל הויען דוד מסר לרבינו מה שהוא הבין מהשליח (כמו שרמז בראש ספרו ראש דוד). יש לציין שהעובדות שמובאים בויען דוד הם שונים מהדברים שנרשמו על ידי שאר הרבנים שהיו שם. [ובזה מובן למה הגר"ש ראה כאילו השליח הוא מעיד לקולא, ודו"ק]. ובאמת לאחר כמה שנים בשנת תשע"ח חזר אותו שליח מר אמיר דרומי להודו עוד פעם, וחקר ודרש יותר, ומעיד בבירור שהגילוח הוא ממש מעשה עבודה לע"ז בלי שום ספק.

שב כתבוני אגרות ריש"א רגלוחא לדורות

- תל -

אין להשתמש בפאות הנעשות משיער אדם כהודו

כס"ד, אור לכ"ב באייר תשס"ד

לבקשת מרן שליט"א נסע הגאון רא"ד דינר שליט"א דיין בלונרון למדינת הודו לברר את ההיבטים המעשיים של פאות נוכריות הנעשות משיער אדם כהודו.

לפי הבירורים שערך עולה, כי השיער הנגזז במתחם העבודה זרה בטירופאטי, דינו כדין תקרובת ע"ז.

לפיכך הורה מרן עט"ר הגרי"ש אלישיב שליט"א, שאין להשתמש בפאות העשויות משיער אדם שמקורו כהודו.

יוסף י. אפרתי

- תלא -

עוד בענין הנ"ל

כס"ד, ה' סיון תשס"ד

לבקשתם של כמה מחשובי הרבנים בגולת אמריקה הגני שב לגלות דעתי כי לאור העובדות המעשיות שהביא הגרא"ד דינר שליט"א דיין בלונרון, אין להשתמש בפאות נכריות העשויות משיער אדם שהובא מהודו, כפי שפורסם דעתי על ידי ידידי הגר"י אפרתי שליט"א ביום כ"א אייר תשס"ד.

יוסף שלו אלישיב

פסק הלכה מאת דבתים הגאון ר' משה שטרנבוך שליט"א

כ"ב אייר תשס"ד

הגנו בשורותינו אלו בדבר הלכה פסוקה, ידוע שמקובל מדור אחר דור על אנשי הישוב הישן פה ירושלים עיה"ק תוכב"א שנהגו כסדרת הפוסקים האוסרים לבישת פאה נכרית לנשים. מבלי להכנס למחלוקת הפוסקים זו.

ומבלי להכנס על מה שנפריך מאד בעוה"ר בדורינו שנשים נשואות לובשות פאה נכרית שנראות כבתולות שעל לבישת פאה נכרית כזו אין שום היתר בדבריו הפוסקים.

ועתה באנו לגלות בזה דעתינו דע"ת

כי השערות מארץ הודו

שסתמם הם מהנגזזים לשם ע"ז בבית תיפלתם, הן ותערובתן

יש עליהם דין תקרובת ע"ז

ואסורין בהנאה מן הדין.

ולהשומעים יזנעם ותבא עליהם ברכת טוב.
וע"ז באעדה"ה הביד"צ פעה"ק ירושלים תוכב"א

נאם משה שטרנבוך ראב"ד נאם משה הלברשטאם

נאם מאיר בראנדסדארפער נאם אברהם יצחק אולמאן

נאם יצחק טוביה ווייס רב ואב"ד פעה"ק

כ"ה י"ג מנ"א תשל"ט

הפסק הנ"ל בתוקפו,

ע"כ אסור להשתמש בשערות שידוע שהם מהודו, גם לא בתוספות שער שמשמשים

לאחרונה בשמחות, מלבד ענין הצניעות הכרוך בזה.

ולמזהיר ולנזהר שלומים תן כמי נהר.

הבחי"ח יום הנ"ל הביד"צ הפעה"ק ת"ו

נאם יצחק טוביה ווייס רב ואב"ד פעה"ק ת"ו

נאם משה שטרנבוך ראב"ד נאם אברהם יצחק אולמאן

נאם יהושע דאזענבערגער נאם יעקב מענדל יאראוויטש נאם יהודה בנחור"י פישר

פסק הלכה

מאת מרן הראב"ד הגאון ר' משה שטרנבוך שליט"א

רובא דרובא דהשערות בשוק

מקורו מתקרובת ע"ז בהודו,

ומוכרים אותם בעולם תחת שמות בדויים כאילו הם מברזיל או מאירופה וכדומה בשעה שהם מהודו, אלא שעוברים דרך כמה מדינות.

ובעוה"ר מעשה שטן הצליח

להפיץ שערות ע"ז בעולם כולו,

והחובה מוטלת עלינו לבער עבודה זרה, ובפרט מוטלת החובה עלינו בארץ ישראל אשר נצטוונו במצווה מיוחדת בכניסה לאר"י לאבד ע"ז ולשרש אחריה."

(מתוך דרשת שבת שובה פורסם בפרשת וילך תש"פ)

הרבה מאוד מהשיער האירופאי או הברזילאי מקורו מהודו אלא שעבר דרך ברזיל או אירופה ונמכר תחת מותג של שיער ברזילאי או אירופאי, בשעה שבאמת מקורו מהודו. ולכן כל אחד יתרחק לנפשו לבדוק היטב בתוך ביתו שלא נכשל באיסור הכנסת תקרובת ע"ז לתוך ביתו...

ואיסור זה הוא מהחמורות שבהמורות ויש להזהר בזה מאוד, ולפי צערא אנרא, וכל מי שמסיר נפשו להזהר בזה, מובטח לו ששכרו רב מאוד בזה ובבא, ומקדש בזה שם שמים לא להכניס תעבה לביתו.

(פורסם בפרישת חוקת תשע"ח)

ע"פ הוראת רבינו שליט"א, נשים אשר רוכשות פאה סינטטית אצל פאנית שמוכרת גם פאה טבעית הנמצאת בחשש איסור ע"ז, לא ישלמו כאופן שיהא צורך לקבל עזרה, היות שעבודה זרה תופס דמיו, והדמים הנמצאים ביד הפאניות המוכרות שער ע"ז אסור בהנאה, ולכן יש לשלם בצ'ק או במחיר מדויק במעות. כמו כן אין להינות מהכסף הנמצא ביד הפאנית שעובדת בפאות שיש בהם חשש איסור ע"ז, היות שע"ז תופס דמיו.

(פורסם בפרישת חוקת תשע"ח)

פסק הלכה מגדולי ההוראה בארץ ישראל

תשפ"א - תשפ"ג

שריאל רוזנברג

ראב"ד בית דין צדק - בני ברק.
רב שכונת רמת דוד (פרדס ברמן)
בני ברק

בס"ד, *לואה גרוס*

כבר יצאה הוראה בשנת תשס"ד מגדולי הפוסקים בא"י זצ"ל כי יש חשש איסור תקרובת ע"ז בשיער הנגזז במקומות הע"ז בארץ הודו, ואסור להשתמש בפאות נכריות המיוצרות משער זה.

במשך השנים נעשו מאמצים להשיג שער שיהא ברור שהוא ממקו"א ולא מבתי הע"ז, אך בכל מה שנעשה לא הצליחו עדיין להשיג שער שהוא בודאי כשר. וע"כ מי ששואל לדעתו, אני מורה לו להשתמש רק בשיער סינטטי ולא בשיער אדם.

(וכמובן שהפאה צריכה להיות לפי כללי הצניעות, ולא כדרך הפרוצות ח"ו. ואין מכתבי זה נוגע לפולמוס אם יש חשש מראית העין בכיסוי הראש

ע"י פאה נכרית).

שריאל רוזנברג

ראב"ד בד"ץ ב"ב
ורב שכונת רמת דוד ב"ב

שריאל רוזנברג

שמאי קהת גרוס
חבר בד"ץ מחזיקי הדת בעלזא

שמאי קהת גרוס

מסעוד בן שמעון

רב העיר בני ברק

מסעוד בן שמעון

חיים פסח הורוביץ
חבר בד"ץ מחזיקי הדת בעלזא
ודומ"ץ דחסידי בעלזא אשדוד

חיים פסח הורוביץ

אליהו פוזן

דומ"ץ בד"ץ ב"ב

אליהו פוזן

ישראל אולמן

רב קהילת משכנות יעקב
בני ברק

ישראל אולמן

יעקב אברהם כהן

רב שכונת הצפון ירושלים
ומח"ס "עמק המשפט" זכויות יוצרים

הדברים פשוטים וברורים להלכה. ולא אמנע מלהביע את צערי שמי יודע אם לא זה הדבר שמעכב הגאולה. שכבר לא הרבה שנים היו סמני גאולה וחבלי משיח המבוארים בגמ' ועדיין לא נושענו. ולפני שנים רבות היתה התעוררות גדולה בנושא וכל בני היהדות החרדית נשמרו בוה עד שפרצו בה פרוצות ואכמ"ל. יעזור הש"ת ויערה רוח טהרה רוח קדושה רוח צניעות וניגאל במהרה.

יעקב אברהם כהן

משה מרדכי קארפ

רב הגבעה הצפונית קרית ספר

משה מרדכי קארפ

חיים דוד שובקס

חבר בד"ץ מחזיקי הדת בעלזא

חיים דוד שובקס

משולם משולמ

דומ"ץ בד"ץ ב"ב

משולם משולמ

שלמה געשטטנר

רב ומו"ץ שכונת גבעת משה ירושלים

נשיא ישיבת פנים מאירות - להורות נתן

שלמה געשטטנר

יעקב דוד אולעך

רב דחסידי טשערנאביל בית שמש

יעקב דוד אולעך

מנחם מנדל לובין

רב שכונת רמת אהרן

ודומ"ץ בד"ץ ב"ב

מנחם מנדל לובין

מנחם מנדל פוקס

רב דקרות שומרי החומות - רמת

מנחם מנדל פוקס

עקיבא הלוי ואזנר

רב שכונת סנהדר"י ירושלים

עקיבא הלוי ואזנר

סיני הלברשטאם

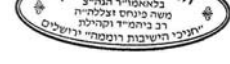
רב שיכון ג' ב"ב

סיני הלברשטאם

נפתלי קופשיץ

רב דקהל חניכי הישיבות רוממה - ירושלים

נפתלי קופשיץ

יהודה סילמן

ראב"ד בד"ץ ב"ב

רב דקהל חסידים רמת אלחנן ב"ב

בס"ד, חסיד ואשכנזי ויהי סיסטו חשיב

מחנה עניני חשב עובדת זרה במאות

הני מבואר לביטול רבובים ומדיין באת כי אין שום ספק שהחוקים במה סיסטו

ישוה כי חסיד חשיבת

בכבוד רב

הרב יהודא סילמן

יהודה סילמן

ארגון "זדרשת זחקרת"

מגיש את בשורת המהפכה

עקב חשיבות איסור ע"ז בשימוש עם הפאות נכריות העשויות שיער טבעי, נמצא כיום פתרון חולם ונחמד – גם כשרות גם איכות וגם מחיר חוגן בפאה אחת

גדולי הרבנים ופוסקי הדור זצוק"ל ויבלחט"א החיים אתנו לאורך ימים ושנים טובות, כבר נדרשו פעמים רבות בשנים האחרונות אודות סוגיית צניעות הפאות הנכריות - אצל אלו הנוהגות לכסות ראשן בפאה נכרית, אשר לדאבון לב ירדה פלאים בכמה וכמה מישורים וצריכים תיקון גדול.

אם נבוא לסכם את הבעיות המצויות בפאות הנכריות של ימינו, נוכל לתמצת אותם בשלוש נקודות:

א. הצניעות - מצב הצניעות ב'פאות' הדרדר ונפרץ בצורה איומה, אם בעבר היו הפאות הנכריות עשויות תחת גדרי צניעות ברורים כפי שהורו הרבנים פוסקי הדור - הן בצורת הפאה וצבע השיער והן באורכה של הפאה וכן הלאה, הרי שבשנים האחרונות המציאות השתנתה לבלי היכר, ולדאבוננו חדרו לשוק הצרכנות של הציבור החרדי, הרבה סוגי פאות נכריות שע"פ גדרי הצניעות וכללי התורה הן אסורות בלבשה. הן מחמת צורת הפאה - 'פאות לייס' או 'פאה שטוחה' שהשיער נראה כטבעי, והן מחמת אורך הפאה - שנעשות באורך הרבה יותר ממה שקבעו גדולי ישראל זצוק"ל ויבלחט"א.

המציאות היא ששוק הפאות, רובו המכריע אין לו מטרה אחת זולת גריפת הון, ולכן הן לא בוחלות בשום אמצעי שהפאות יהיו מושכות את העין ומנוגדות לגמרי לרגשי הצניעות הבסיסיות ביותר, ועל כך הן משקיעות מאד ומשכללות את תעשיית הפאות בכל מיני שכלולים שונים ומשונים, שכתוצאה מכך, אנו עדים למצב שאין לך כמעט אשה שתסכים ללבוש פאה שנוצרה לפני עשור... ורוב הנשים הנוהגות לחבוש פאה נכרית נראות בחוץ במראה שכולו חוסר צניעות משווע, ולפי דברי הרבנים שליט"א הרי שהאיסור להכשיל במשיכת עין המצוי בפאה של היום מצוי עשרות מונים מהפאות שהיו לפני שנים.

ב. איסור תקרובת ע"ז - לסוגיא זו נדרשו גדולי הפוסקים בדור העבר לפני 20 שנה, ולא נכנס עכשיו לפרטי הדיונים וההוראות שהכריעו הפוסקים זה בכה וזה בכה, רק נחמד נקודה אחת: רובם המכריע של פוסקי הדור, ובראשם מרן פוסק הדור הגרי"ש אלישיב זצ"ל והגר"נ קרליץ זצ"ל ועמו כל חברי בי"ד בני ברק, וכך גם חברי בד"צ העדה החרדית הכריעו הלכה למעשה, שהשיער שמקורו בהודו אסור באיסור דאורייתא של תקרובת ע"ז.

מרן פוסק הדור הגר"ש וואזנר זצ"ל הביע את דעתו בשנת תשס"ד שיש להחליף לפאות סינטטיות, והוסיף במכתב קדשו, שמבלי להכריע בסוגיא האם זה תקרובת או לא, כו"ע מודים שיש בזה שמץ ע"ז, ובגלל החומרה הגדולה של ע"ז לכו"ע צריך לפרוש ולעבור לשיער סינטטי'.

זאת ועוד, באותה תקופה דנו פוסקי הדור על מציאות הדברים - האם אכן כל השיער הטבעי שמייצרים ממנו פאות נכריות מקורן מבתי הע"ז בהודו, וגדולי הפוסקים שלחו שליחים לארצות המזרח הרחוק שחקרו אצל הנכרים המקומיים וע"פ העדויות שלהם דנו הפוסקים בדבר ההלכה.

בשנים האחרונות הוכרע דיון זה לגמרי, כאשר התברר מעל כל ספק אצל כל מי שמתעסק בתחום זה, שמעל 90% מהשיער הטבעי המשווק בעולם מקורו מבתי הע"ז בהודו, ויתירה מכך, גם אלו הנמכרים בשווקי המדינות האחרות כמו ברזיל וכדומה - אינם שיער מקומי משם אלא הם באים ממדינות הודו, רק לאחר שהסוחרים בהודו קלטו שהיהודים מתנזרים מהשיער שלהם, הם התחכמו לעשות כסות עינים והם מעבירים את סחורתם דרך מדינות אחרות - כדי להעלים את מקורן האמיתי.

ואכן, אם בשנים הראשונות שהנידון הועלה לסדר היום, היו כאלו שסידרו כביכול השגחה על הפאות המגיעות מהודו, בטענה שניתן לסמוך על חצאי עדויות ועל חוש המישוש והריח של המשגיח כדי לקבוע שהשיער אינו מגיע מבתי ע"ז, אבל בימינו מתברר כאמור לגמרי, שזוהי בדיקה חלשה מאד, ובכלל לרוב הפאניות של היום אין שום הכשר משום גוף כשרות כלשהו, ובכלל נשכח שמדובר באיסורי תורה חמורים רח"ל.

וכעת יצאו 33 קהילות הקודש במכתב "קריאה קדושה לנשות ישראל", בקריאה ובקשה לכל משפחות החרדים לדבר ה' לאלו הנוהגות ללכת עם פאות, לתבוש פאות כשרות ש'אינן משער טבעי', שבהן יתרונות בצניעות וללא חשש תקרובת ע"ז.

גם בקהילת חסידי גור פרסמו 'רבני אנ"ש' לכל בתי החסידים, בערש"ק פרשת בלק: שעקב חששות של ע"ז בפאות, מ'היום לקנות פאות רק עם הכשר'.

ג. המחיר - הפאות העשויות משער טבעי, האמיר היוקר בהם במידה בלתי סבירה בעליל, כאשר לצורך רכישת פאה נכרית אחת נדרשים לשלם סכומי עתק הנע בין 10.000 ל-15.000 ולפעמים אף יותר מסכום זה עבור פאה בודדת!!!

מציאות זו היא צרה צרורה מכל הכיוונים, הן מהצד הרוחני, שכתוצאה מהמחיר הגבוה משקיעות הפאניות ביופי עדכני של הפאות כדי שהמחיר יצדיק את עצמו ומכאן הפרצה לחוסר הצניעות המשווע של הפאות, והן מהצד הגשמי שסכומים אלו מרוששים כל כיס ומכבידים על בתי ישראל הכשרים כובד נורא ואיום.

בשורת המהפכה - פאת רילי - פאות עשויות שיער לא טבעי משובח שיחזא חיקוי מושלם במראחו לשיער הטבעי

מתברר שהשכלול הטכנולוגי הגיע לשוק השיער, וכיום יש יצור סיטונאי של פאות משער בלתי טבעי - שאיכותן ונראותן משובח מאוד וכמעט שווה לשיער הטבעי. וכמובן, ששיער זה מחירו זול עשרת מונים מהשיער הטבעי, ומה גם שיש לו את היתרונות לגבי הבעיות הנ"ל המצויות בשער הטבעי.

הפאות החדשות שנושאות את השם 'פאת רילי' - עשויות שיער סינטטי שכאמור הוא נראה כמו השיער הטבעי, המסתכל על שיער זה כמעט ואינו רואה שום הבדל בינו לבין השיער הטבעי היקר.

החיסרון היחיד של שיער זה הוא תוחלת החיים שלו - אם שיער טבעי יכול להחזיק כמה שנים, הרי ששיער זה לא יחזיק מעמד יותר משנתיים בלבד. אולם לעומת זה, מחירו הוא גם מחיר אפסי כמעט לעומת השיער הטבעי - מחיר לפאה אחת יהיה בערך ל-2000 שקל בלבד, מה שפותר מלכתחילה את בעיית תוחלת החיים שלו, שהרי מחיר כזה בהחלט אינו יקר מידי למוצר שיחזיק סך הכל שנים בודדות.

בשורת המהפכה שבפאה זו היא מעלתה לגבי הבעיות הנמצאות בפאות הטבעיות - יהיה ניתן לתקן בו כמה מבעיות הצניעות הרבות, הן מצד האורך - שלא ניתן לעשותו ארוך יותר מהכתף כדי שלא יתחכך בכתפיים וכדי שלא יישרף מהשמש, וכך גם מצד גדרי הצניעות - שיוכלו לעשות בו שינויים לפי דרישת הלקוחות והלקוחות עצמן יסכימו לשינויים אלו כיון שהן לא משקיעות במוצר סכומי עתק כאלו.

וכך גם בעיית המחיר ובעיית חששות הע"ז מתייתרות מלכתחילה.

הפאות הסינטטיות החדשות שקרויות בשם הכולל 'פאות רילי' אינו שם של חברה אחת או מותג אחד, אלא זה שם משפחה לכל הפאות הסינטטיות החדשות שעמידות בחום, ונמכרות כיום בארץ אצל עשרות פאניות, מכמה וכמה חברות שמייצרות פאות אלו בחו"ל, הן היו למראה עיניהן של מנהלות סמינרים ומחנכות חשובות התפעלו מאוד מהמוצר המשובח, והביעו תקוותן שציבור הנשים היקרות - האמונות עלי טבע הצניעות ושמירת גדרי התורה כהוראת רבני הדור שליט"א, אשר בקהילותיהן חובשות הנשים פאות, ישכילו להבין את המהפכה שבבשורה זו וימהרו לרכוש פאות אלו.

ואלו הנשים שרוצות דווקא שער טבעי, הפתרון הינו כמו שכתבו הרבנים במכתב כלל קהילות הקודש, שלפי רוב הפוסקים "אסור ללבוש פאות שאין עליהם בירור גמור שמקור השיער בוודאי לא מהודו, והבירור אפשרי רק ע"י פיקוח צמוד של משגיחים יהודים יראי שמים שמפקחים משעת גזיזת השיער עד סוף תהליך הייצור ורכישת הפאה" ולמיטב ידיעתנו כיום יש הכשר אחד בלבד שמפקח על שיער טבעי משעת גזיזת השיער בשם 'עטרת ראשה' בראשות הרה"ג רבי שריאל רוזנברג שליט"א והרה"ג רבי שבח רוזנבלט שליט"א.

ויתכן שיחד עם פרסום מכתב הקהילות יתווספו עוד הכשרים לשיער טבעי משעת גזיזה, ואי"ה נפרסמם לכשיתיסדו.